

અને

શ્રી વૃત્તિય તરંગાનુ પુરઃ સંધાન

વ્યાસાના ગોપાલદાસ

વિરચિત

શ્રી ગુજરાત પ્રસંગ

અથવા

રસિક રસ

શ્રી ગોકુલેશો જયતિ

ગુજરાત પ્રસંગ

પુર્વ પીઠીકા

લેખક :- શ્રી ગોકુલભાઈજી (ભરૂચ)

ત્યાંહાં પ્રથમ ગ્રંથ પ્રાગટ્યનું કારણ પુર્વ પીઠીકાએ ગોકુલભાઈજીએ લખેલ છે તે લખીએ છીએ.

સ્વસ્તિ શ્રી વિઠલેશકુમાર શ્રી ગોકુલેશજી, અતિ કરુણા સમુદ્ર, ભકત વન્સલ, પરમાવીધિ, રસીકવર શ્રેષ્ઠ, સકલ ગુણ અલંકૃત, એહવા ને પ્રભુ તે ગુજરાત પધારી અતિ રસ અનુભવ કર્યો તે પ્રસંગ ભગવદ ઈચ્છાથી લખીએ છીએ. ને શ્રીમુખે ઘણીવાર વારતાને પ્રસંગે રસાવેસ થકા ગુજરાતના પુરાતન ભગવદીઓની સરાહના કરી છે તે તેણે સમય મહાભાગ્યવાન ને હુતા તે ભગવદીએ તે સમે ભેઠા સાંભળી છે તે પ્રકાર :- એક તો શ્રીમુખના વચન “ગુજરાત પ્રદેશ હમ એકહી વાર કીયો હે, ઓર ભગવદી એસે હતે જીનકે દેખીવેકું જઈએ, એ ભલી ભઈ ને હમકું વહાંલો જનો ભયો, નાહીતો બડોહી પચ્યાતાપ રહેતો, એસે ભગવદીયકું કેસે દેખતે, સો એસે ભગવદીયકો દર્શન ભયો સો કહા કહીએ” એણે પ્રકારે ઘણીવાર પોતે સરાહયા છે તે સર્વ કોઈએ સાંભળ્યું છે. તથા નેણે નેણે ગામ તેણે ઠામ નેણી નેણી મજલે તેણે તેણે સ્થલે જ્યાંહાં જગ્યા પધાર્યા છે તે વારતાં ઘણીવાર પોતે રસાવેસ થકી કરી છે તે સર્વ કોઈએ સાંભલી છે.

કોઈ કોઈ ભાગ્યવાન ભગવદીએ સાંભળી છે ને કોઈ કોઈએ શ્રીમુખના વચના લખી રાખ્યા છે. તે વચનનો મર્મ લઈ તથા શ્રીમુખના વચનની સુરતી કરીને “શ્રી રસીક રસ ગ્રંથ” મહેદ કૃપાથી બુદ્ધિ અનુસારે થઈ આવ્યો છે તે પ્રકાર લખીએ છીએ.

કેટલોએક પ્રકાર તાં શ્રીમુખના વચનામૃતથી પ્રગટ થયો તેથી જાણ્યો, કેટલોએક પ્રકાર તાં પુરાતન ભગવદી તે સમાજ માંહેના હતા તે દ્વારા શ્રીજીએ જાણાવ્યું અને કેટલોએક પ્રકાર મહેદ અનુગ્રહથી શ્રીજી હદયાફેડ થઈ ભાવાનુસારે જાણાવ્યો તેણે પ્રકારે કરી “શ્રી રસીક રસ” ગ્રંથ ગુજરાતી ભાષાએ માંગલ્ય ૧૬ થયા તે ભિન્ન ભિન્ન રાગે ભિન્ન જાતે ગવાશે.

ગુજરાત પ્રસંગ - પૂર્વ પીઠીકા

હવે આ ગ્રંથ પ્રગટ થયાનું કારણ :- ને ને સમયે પોતે રસાનુભવ કીધો તે વારે કોઈ આજના સમયના ભગવદીને તે અનુભવ નહોતો થયો તેથી પોતે આ ગ્રંથ પ્રગટ કરાવીને વિપ્રયોગમાં તે પાછલો પોતાના રસનો અનુભવ કરાવવાને અર્થે ભગવદીની સ્થિતિ

રાખીને આ ગ્રંથ પ્રગટ કરાવીને અહાં તે રસનો અનુભવ કરાવ્યો છે. જે કોઈ ભાગ્યવાન હશે તેને આ ગ્રંથ દ્વારા તેહજ રસનો અનુભવ થાશે એમાં સંદેહ નહીં અને જેહને શણ માત્ર આ ગ્રંથ ઉપર અડચી હોય તેને રસાનુભવ ન હોય તેમાં પણ સંદેહ નહીં.

બીજુ કારણ :- વિપ્રયોગ જનીત પ્રતીબંધ નીવારણને ગુણગાન વિના પ્રતિબંધ દુર થાય નહીં માટે શ્રીપ્રભુજીએ સ્વતઃ સ્વકીય ભગવદીય અંગીકૃતના હિતને અર્થે આ ગ્રંથ પ્રગટ કરાવ્યો. શા માટે ? જે વર્ષા જીવ તેહને તો લીલા દ્વારા પ્રતીબંધ દુર કરાવીને મહા સ્વરૂપ દાન કરાવ્યું છે.

ત્રીજુ કારણ :- જગત તણા ઉદ્ધારને અર્થે. એહવા અનંત કારણ છે. એમ ભગવદીને આવશ્યક ગુણગાન કરે માટે રૂચી પુર્વક ગાન કરાવ્યું. હવે જેહને આ ગ્રંથ ઉપર રૂચી હોએ તે તો આ ગ્રંથ સાંભળજે અને રૂચી ના હોય તો ના સાંભળજે. શા માટે ? જે એ મહા રસીકરાયની રસ લીલા અગાધ છે તે મધ્યેની કાળીકા આ ગ્રંથમાં છે. અને વળી જીવની બુદ્ધી થોડી છે અને વણ સમજ કરતને વિષે દોષ ઉપજે માટે સર્વ ભગવદીયને એટલે વિનંતી છે. તે હવે ગ્રંથ લખવાનો પ્રારંભ કરીએ છીએ ત્યાં પ્રથમ ગુજરાતી ભાષાએ “મંગલાચરણ” લખીએ છીએ. શ્રી મહાપ્રભુજી કર્તુમાકતું અન્યથા સર્વ કરણ સમર્થ, મહા અતુલ, અસધારણ પ્રાગટ્ય, ન ભુતો ન ભાવી એહવા જે શ્રી પુરુષોત્તમ, પરમ કૃપા સાગર, સ્વતઃ કૃપા સંયુક્ત ભક્તને હિત, ભક્તના મંગલ અર્થે ભુતલ મધ્યે પ્રાગટ શ્રી શ્રી શ્રી ગોકુલેશજી જે જે જે મહા માંગલ્ય સ્વરૂપ શ્રી ગોકુલ નિજધામને વિષે મહા ભાગ્યવાન ભક્ત સું લીલા કરે છે. ત્યાં અનંત જીવના ભાગ્ય વિસ્તારવા, કૃપા સંયુક્ત ભાગ્યવાન ગુજરાતને પાવન કરવા વિજય કીધો તે પ્રસંગ સર્વ ભક્તને ચરણ લાગી, માન લાગી “રસીક રસ” ગ્રંથે કરી યથામતી લખું છું,.....સમાપ્ત...

માંગલ્ય - ૧ - પહેલું

રાગ :- “સુહો” ચોપાઈની જતે ગવાસે.

જયશ્રી ગોકુલપતી સદા જયશ્રી ગોકુલચંદ ॥ જયશ્રી વિઠલ સુત નવલ સુખનીધી આનંદ કંદ ૧
પરમદયાલ કૃપા નીધી કરુણા સિંધુ અપાર ॥ અતિ ઉદાર રસદાન ભર પુષ્ટિ તણુ જે સાર ૨
ચરણાંબુજ રજ શીખ ધરી પ્રેમે કરૂં પ્રણામ ॥ લીલા અદભુત પ્રેમ રસ તે કહવા કરૂં હામ ૩
અતિ અગાધ રસ પ્રભુ તણો તે મેં કેમ કહેવાય ॥ જો હું જાયું દીન થઈને તો પ્રભુ કરે સહાય ૪
ગુજરાતે પધારીયા તે લીલા સીંધુ અપાર ॥ કાળીકા એક વર્ણન કરૂં બુદ્ધી તણે અનુસાર ૫
જુગ જુગમાં પ્રગટ હવા અંસ કલા અવતાર ॥ તેહનો જસ ત્રિભુવન પ્રગટ વેદમે વિસ્તાર ૬

પુરૂષોત્તમ રસરૂપ જે સકલ સારનું સાર ॥ એ પ્રાગટ અતિ અભિનવું નિગમ ન જાણે પાર ૭
 થોભા રૂપ અંગ અંગ વિશે સર્વાંગે મોહક રૂપ ॥ ગુણ તે મધ્ય અગણીત પ્રગટ ગુણ એક એક અનુપ ૮
 અનીરવચની ભાવે કરી કહ્યે જ્યાં પ્રવેશ નહીં ધીર ॥ મન અગમ અણુ અંસતરે નિમ્ન્યથ નિરવચની ૯
 તુમસે તુમહી એહ સત્ય તુમહીસે તુમ એહ ॥ પુરણતા પુરણ સકલ પુરણ તો છે જેહ ૧૦
 લીલા સામગ્રી સહિત સર્વ કરણ સામર્થ્ય ॥ કૃપા હેત ઇચ્છા કરી પ્રગટ જીવને અર્થ ૧૧
 શ્રી વિઠલ ગણ પ્રગટીયા સકલ ધર્મનું ધામ ॥ શ્રી વલ્લભ રસરૂપ જે પુરણ કોટીક કામ ૧૨
 રસીકરાય શીર મુગટ મણી સુંદરવર સુકુમાર ॥ અંગ અંગ આનંદમય ભકત તણા આધાર ૧૩
 સુંદર વદન સોહામણું અંબુજ નયણ વિશાલ ॥ કુંડલ રાજત કર્ણ મહર્ષે કેશર તિલક સૂભાલ ૧૪
 રેખા શ્યામ અનુપ અતિ ભક્તિ ભંગ વિલાસ ॥ ગલ રથલ સોહુ ઘણું નાશા શ્યામ સુવાસ ૧૫
 અધર અરૂણ અતિ રસભર્ષા મુસકન ઈસદ હાસ્ય ॥ વચન માધુરી અવ્યકત રસ પ્રમુદિત અતિ હૃલ્લાસ ૧૬
 તુલસી ગુંબ માલ બહુ લલકે કંઠ સુદેશ ॥ ધોતી ઉપરેણો ધર્ષો નિત્ય નિત્ય નવલે વેશ ૧૭
 કર અંગુલિમાં મુદ્રીકા મણી હીરા જટિત અમોલ ॥ શ્રી અંગ શોભીત સકલ નહીં કો એહને તોલ ૧૮
 નિત્ય નવલી લીલા કરે શ્રી ગોકુલ નિત્ય વિહાર ॥ જે તે રસ અનુભવ કરે ભાગ્ય તણો નહીં પાર ૧૯
 પભોત્રિવાડી ભકત ને ચાંપાશંકર નામ ॥ પ્રભુ આગલ કરી વીનતી કીજે પુરણ કામ ૨૦
 રાજનગર હરીવંશજી લખી વિનંતી એહ ॥ લેઈ ભેલુ કરસું આગલ ધરી પ્રભુ વાંચીએ એહ ૨૧
 સનમુખ થઈ શ્રી હસ્તમાં લીધી મુખ મુસકાય ॥ વાંચે વદન પ્રસન્નસું મનમાં મોદ ન માય ૨૨
 સ્વસ્તિ શ્રી વ્રજપુર તિલક જે વ્રજ મંજલ રૂપ ॥ વ્રજ નાથક આરત હરણ જયજયશ્રી ગોકુલ ભુપ ૨૩
 ક્ષિણવર વપુ ક્ષિણકલ પ્રગટ જગ ઉધારણ મહારાજ ॥ આનંદ માત્ર કરપાદ મુખ ઉદ આદિ અંગ કાજ ૨૪
 રસ મારગ મર્ષાદા પ્રગટ પુષ્ટિ સૃષ્ટિનું સુખ ॥ વરણ ભેદે અંગીકરણ હરણ વિરહનું દુઃખ ૨૫
 અનીરવચની તાં માત્ર છે નિરવચની ગુણ ગ્રામ ॥ તમ સરખા તમો પ્રભુ જગત તણા વિદ્યામ ૨૬
 ગુણ અગણીત મહીમાં સકલ પામે નહીં કો પાર ॥ અદભુત પ્રાગટ ભકત સિત જયજય નિત્ય વિહાર ૨૭
 અતિ રસદાન શિરોમણી જાણ શીરોમણી રાય ॥ વૈભવ આચારી સદા નિજજનના સુખદાય ૨૮
 કામી કામ વૃથા હરણ બહુ મંત્રી ગંભીર ॥ અભિમાની સુંદર ઘણું દરાણ નાથક ધીર ૨૯

રાજનગરથો રાજનો ભકત ચરણરજ અંસ ॥ કોટી કોટી દંડવત કરે કરજેડી હરીવંશ ૩૦
 કુશલ રાજ દીઠા હથે જોવાનો અભિલાખ ॥ વચને કેમ કરી વિનવું મનનું મન છે સાખ ૩૧
 આંહાં નિકટ પુર દારીકા કરવા જસ વિસ્તાર ॥ શ્રી આચાર્યજી શ્રીગુંસાંઈજી પધાર્યા બહુવાર ૩૨
 ધર્મ ધુરંધર રાજ છો તમો ન પધારો જયાંહાં ॥ તે સ્થલનો મહિમા કેમ હથે કોણ આવશે ત્યાંહાં ૩૩
 એહ મિસે સહુ ભકતના કરો ભાગ્ય વિસ્તાર ॥ પધારી આરત હરો પ્રાણ તણા આધાર ૩૪
 ભકત તરે જોબન કુસુમ ફલ્યા બહુ પ્રકાશ ॥ રાજ પધારો ફલ હથે પુરો મનની આશ ૩૫
 પોતાનું જોબન જુએ પોતે અતિ અકુલાય ॥ અભિલાખા અંતર દહો ને ફાણે તમ વિણ જાય ૩૬
 સામગ્રી ઉપયોગની થઈ તે સેવા જોગ ॥ તેહને મન આરત ઘણી આવે પ્રભુને ભોગ ૩૭
 પૂરૂષ તમો ભુષણ તમો વરદેસ્વર સુખભુપ ॥ વિરહ જનીત સહુ દુઃખ હરો સુરતી નાય રસરૂપ ૩૮
 કોણ હેત પ્રાગટ હવું ભકત પ્રગટ સે કાજ ॥ તે ઉપર ઉચીત ઘટે તેહ કીજીએ રાજ ૩૯
 પ્રગટયા પાણ દીઠા નથી સહુ મન એહ ઉમાહ ॥ કૃપાનાથ કરેણા કરી આવી મોટા માંહાં ૪૦
 ભકત મનોરથ અતિ ઘણા તે કહી ઘેરે કરે પ્રકાશ ॥ રસિકરાય રસ જાણ છો પુરો મનની આશ ૪૧
 બહુ વચને તેહને કહું ને નહીં સમજે સંકેત ॥ તમે અહર્નિસ અંતર રમો જાણો મનનું હેત ૪૨
 રાજ વિનતી માનીએ લખી બેહુ કર જોડ ॥ પાયોધારો પ્રેમે કરી સહુને મન અતિ કોડ ૪૩
 ઇચ્છાએ અનુગ્રહ કરી કીધો પ્રભુ વિચાર ॥ ભકત હેત મન આણીયું મોદ તણો નહીં પાર ૪૪
 હરીવંશજીની કાની અતિ માની લીધી તેહ ॥ કારણ એમાં છે ઘણું જાણી પુરણ નેહ ૪૫
 અંતરજમી ભકતની આરત સહીય ન જાય ॥ નિમિત્ત દારકાનો કરી કીધી પ્રભુએ સહાય ૪૬
 ભાગ્ય ફલ્યા ગુજરાતના પ્રભુએ આપ્યું મન ॥ પાયોધારવું નિરથય કર્યું પ્રમુદિત વદન પ્રસન્ન ૪૭

ઈતીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૧ સમાપ્ત

માંગલ્ય -૨- બીજું

સંવત ૧૬૪૬ સાર ॥ ચૈત્ર સુદી નવમી શુભવાર ૧ ગોવિંદ ત્રિવાડી પબો જોશીજેહ ॥ મુહુરત આપ્યું ઉત્તમ એહ ૨
 ચાંપોભાઈ તેડાવ્યા પાસ ॥ અતિ પ્રસન્ન બોલ્યા સુખરાસ ૨ નીકે મુહુરત લીનો આજ ॥ વેગે સિધ્ધ કરો સબ સાજ ૪
 કુટુંબ બાલક બેટી વહુ ॥ સમાધાન કીધા છે સહુ પ વાગો પહેરી ભીતર ગયા ॥ શ્રીનાથજી સું વિદા થયા ૬

ભીતરીયા સહુ તેડયા ત્યાંહાં ॥ તુમતો સબે રહેત હો આંહાં ૭ સેવાકી બોહોત કહા કહું ॥ કરીયો જો પ્રસન્ન હું રહું ૮
 શોભાજી કમલા અપરમયા ॥ તેહું વિદા થવાને ગયા ૯ બેહુ કર વારી પ્રભુને શિષ ॥ બહુચેરે દીધી આશિષ ૧૦
 વિજય તિલક અતિ પ્રેમે કમું ॥ શ્રી કરમાં બીડું મયું ૧૧ ભાવ વૃદ્ધ જે ગોકુલ માંહાં ॥ સહુકોઆવીઉભારહયાત્યાંહાં ૧૨
 ભકત સદા જે રસના પાત્ર ॥ પ્રિય વિણ રહે ન શણુમાત્ર ૧૩ અતિ આશકત સ્નેહભર જેહ ॥ વિવસ વ્યાકુલ થયા તેહ ૧૪
 પ્રિય તાણે અતિ આવર્ષા ॥ વિરહે લોચન જલહું ભર્ષા ૧૫ રોકયા ન રહે થયા અધીર ॥ બેહુ કુલ વહી ચાલ્યા નીર ૧૬
 સ્નેહ બિન્દુ કપોલે અરે ॥ ને ગલસ્થળ થઈ તે ઉતરે ૧૭ સિધિલ થયા સહુ અંગોઅંગ ॥ નલહે વિહવલગતિ અતિ પંગ ૧૮
 જોઈ ન શકે રૂપ રસાલ ॥ લોચન પર વહે તે ભાલ ૧૯ ભાવ સહુના એકે મન ॥ એક પ્રેમ વશ કહે વચન ૨૦
 અભલાનું ધન જીવન તમો ॥ જીવન વિન કેમ રહીએ અમો ૨૧ દેહની સ્થિતિ તે નવ રહે ॥ વિપ્રયોગ આગમ અતિ દહે ૨૨
 પ્રાણ પ્રયાગ લહી તતકાલ ॥ પ્રભુએ સ્વતઃ કરી સંભાલ ૨૩ જેયું આણી કરૂણા દ્રષ્ટિ ॥ સ્નેહ સહિત કીધી રસવૃષ્ટિ ૨૪
 પરસ્પર મલ્યા લોચન ॥ સમાધાન કર્યા તે મન ૨૫ ભાવ મુચવે પોતા તણો ॥ સ્નેહ તામરો છે અતિ ઘણો ૨૬
 મન તેહોના પોતે હરી ॥ પોતાનું મન ત્યાં સ્થિત કરી ૨૭ વિજય કરું જે આજ્ઞા કરો ॥ સોચ રંગ કહુંએ મતિ ધરો ૨૮
 પ્રિય વચન રૂચીએ ચિત ધરી ॥ જે સુખ હોત કછુ એણે કરી ૨૯ ઈચ્છા જેમ પ્રસન્નતા નાથ ॥ તેહ વિચારો સહિઅર સાથ ૩૦
 ભાવ સહિત તે દે આશિષ ॥ વેગે આવીએ પ્રાણાધીશ ૩૧ સુણી વચન પ્રભુ થયા પ્રસન્ન ॥ ભાવ ભકતના આવ્યા મન ૩૨
 ચાંપા વેગે કરો તુમ કાજ ॥ ઘોડા વાહેણીકો સભ સાજ ૩૩ રથમાં મખમલી તકીઆ ધર્ષા ॥ સારથીએ જેડી આગળ કર્યા ૩૪
 તુરંગ સજ્જ કરી લાવ્યા ॥ પ્રભુ તણે મન અતિ ભાવ્યા ૩૫ પ્રભુજી સિદ્ધ થયા તે વાર ॥ કીધા બહુ મંગલ આચાર ૩૬
 શ્રીગોકુલપતિ થયા અસવાર ॥ સઘલે હુંઓ જયજયકાર ૩૭ શોભા ત્રીભુવનમાં નવ માથ ॥ વિજય કરે શ્રી ગોકુલ રાથ ૩૮
 દધી દુર્વા સનમુખ લાવ્યા ॥ તે મુકન વાદી ત્યાંથી ચાલ્યા ૩૯ પધાર્યા પ્રભુ જમુના તીર ॥ શોભા લહેરી વહે અતિ નીર ૪૦
 નાવે બેઠા શ્રી મહારાજ ॥ સાથે સહુકો ભકત સમાજ ૪૧ નિરખે છબી તે શ્રીમુખ તણી ॥ તેમ તેમ આરત વાધે ધણી ૪૨
 ભકુટી લોચન લોલ વિશાલ ॥ સુંદર તિલક બિરાજે ભાલ ૪૩ અધરણ મધ્ય રેખા જેહ ॥ ભકત તણા રસદાતા તેહ ૪૪
 સ્નેહ અનુભવી રહયા તે લોભા ॥ સિપસુખને નિજવિરહઅકુલાશ ૪૫ ખેવટ જેમ જેમ ખેચે નાવ ॥ સુસ્મ પ્રમાણે કરે તે પ્રભાવ ૪૬
 ચમુનાજી અતિ ધીરા વહે ॥ ભાવ ભકતના તે સહુ લહે ૪૭ પોતાના પતિ પ્રાણ આધાર ॥ ભકત સહિત પધાર્યા પાર ૪૮
 ચાંપાભાઈએ વિનંતી કરી ॥ ખરીકમાં બેઠા ઉતરી ૪૯ આવી પહોંચ્યો સઘણો સાજ ॥ સમે સમે જેહોનો છે કાજ ૫૦
 વેગે આવી પહોંચ્યું જેહ ॥ સંકોપે કહીએ છે તેહ ૫૧ સરવરીયો ફળદાસ ખવાસ ॥ એ સહુ રહે તેહને પાસ ૫૨

ગડુઓ સાથ તીપાથે કરી ॥ ઝોલાની ફીરતી ઝાલરી પડ કપુરદાની બીડા ઘણા ॥ સંજોગે અતિસે તે વણુષા પઞ
 ગોપીચંદન ચંદનસીપ ॥ મુદ્રા તુલસી રહે સમીપ પપ વલ્લભી દુલરી માલા સાર ॥ જનોઈ પવિત્રા ગુંજહાર પદ
 કૃષ્ણાગર ને સોંધા સંગ ॥ ઉત્તમ ચંદન કેશર રંગ પગ ચરણામૃત બહુ એહોને સાથ ॥ ધોતી અપરસ થેલી હાથ પદ
 કટોરો કાંકસી ફુલેલ ॥ ગુલાબ ચમેલી ઉત્તમ તેલ પદ સિવા લખીત ને પતડું જેલ ॥ જન્મપત્ર વૃષભ ફલ સંગ તેલ દહ
 સુંદર વસ્ત્ર પહેરવા તણા ॥ સેજ બિછાવણાછે અતિ ઘણા દૃષ સેજબંધ સુપેતી સહુ ॥ બાલીસ્ત ગીડદા કોમલ બહુ દર
 ગાદી તકીયા મખમલી સાર ॥ બિછાવણા બહુભાંતી અપાર દડ પોથી નીજ જે જવા તણી ॥ કાગલમાંસીઆણીલેખનઘણી દૃષ
 છાપા પંખો સુંદર સાજ ॥ સમે સમે આવે તે કાજ દપ ઘાલ વિશાલ કટોરા બહુ ॥ તકિઆ પડધી તપટી સહુ દદ
 એ સાજ સહુ વાહેણી માંહે ॥ ખવાસજી લેઈ બેઠા ત્યાંહાં દહ શાક સામગ્રી નાના ભાંત ॥ સુકુ દહીં લીધું કરી ખાંત દદ
 હલદી ચુન આંબલી સાર ॥ મિરચ બુકની ભાંતિ અપાર દલ સીધા વિવિધી વસાણા બહુ ॥ સુંદર મેવા લીધા સહુ ૭૦
 સોંજપાત સામગ્રી ઘણી ॥ સંખ્યા કેમ કહીએ તે તેણી ૭૧ તતેડો ગગરો નાહવા કાજ ॥ ચોકી પીઠા અપરસ સાજ ૭૨
 સમીઆના કનાત રાવટી ॥ અતિ સુંદર સોહે અટપટી ૭૩ પાક સેન બેઠકના ઠામ ॥ તેના કયા લગી કહીએ નામ ૭૪
 સામગ્રી લેવાની સાથ ॥ ભંડારીને સોંપી તે હાથ ૭૫ સાજ સહુ એ વિધીસું કરી ॥ તે સહુ લીધા છકડા ભરી ૭૬
 આજ્ઞા લઈને ચાલ્યું સહુ ॥ સમૃદ્ધ થઈ છે તે અતિ બહુ ૭૭ પ્રભુ વિચારે મનસું એહ ॥ અંતરંગ તણો જે સ્નેહ ૭૮
 સીંચન કીધું કરુણા દ્રષ્ટિ કરી ॥ લોચન તેહોના આવ્યા ભરી ૭૯ વચને કરી કીધું મનુહાર ॥ અમિત માધુરી જે રસસાર ૮૦
 વિજય કરવાને થાથે અવાર ॥ ચાલી ન શકે સ્નેહ અપાર ૮૧ સમાધાન તેહોના બહુ કર્યા ॥ પ્રભુના નથાણા અતિ રસભર્યા ૮૨
 પ્રાણનાથ પછે થયા અસવાર ॥ શોભા તણો નહીંતે પાર ૮૩ દ્રષ્ટી પંથે ઉભા છે જેહ ॥ કરી દંડવત ચાલીયા તેહ ૮૪
 ભાવ ભક્તના મનમાં રમે ॥ પ્રગટ થયા જે વિદા સમે ૮૫ જેમજેમ ચાલે ત્રીલુવનભુપ ॥ શોભા તણુ સકલ જે રૂપ ૮૬
 અનુભવ કરે ભક્ત જે સંગ ॥ ફરી ફરી નિરખે તે શ્રી અંગ ૮૭ વ્રજમે પોતા કેરું ધામ ॥ તેહોના બ્હાલો પુરણ કામ ૮૮
 પેરું ચાલે થઈ પ્રસન્ન ॥ ભક્ત હેતસું કહે વચન ૮૯ ચંચલ તુરી ચપલ ગતી કરે ॥ જેમ સુખ પ્રિયને તેમ ડગ ભરે ૯૦
 શાણુ શાણુ છબિ વાંધે ગંભીર ॥ જેઈ ન રહે કેનું ધીર ૯૧ પાશોધાર્યા પારાસોલી થઈ ॥ વધામણી ત્યાં સઘલે ગઈ ૯૨
 આનંદોરે તે દિન આવ્યા ॥ નાચજીને મન અતિ ભાવ્યા ૯૩ વેગે પ્રભુજી ત્યાં જઈ મલ્યા ॥ પરસ્પરે ભાવે અતિ ફલ્યા ૯૪
 પ્રેમસું ત્યાંહાં કરી વિદાય ॥ વિરહ મનમાં અતિ અફુલ્લય લપ વેગા પધારજે જીરાજ ॥ કરીએ સિદ્ધ ભક્તના કાજ ૯૬
 ગદગદ કંઠ લોચન જલ ભર્યા ॥ મન ચાલે નહીં તેમ ડગ ભર્યા ૯૭ ઉપરેણો શ્રીકરમાં ધરી ॥ નથણા નાશીકા લોસે તે દુરી ૯૮

રનેહ દુરાવી જાણી નેહ ॥ કારણ ભક્ત તાણે હિત તેહ લલ વિદાય લઈ પધાર્યા જહાં ॥ ભીતરીઆ આવ્યા છે ત્યાંહાં ૧૦૦
 પહેરીયો વાગો પ્રેમે કરી ॥ વેજતી તે શ્રીકંઠમાં ધરી ૧૦૧ બીડું આપું પ્રભુને શ્રીહાય ॥ વિજય તિલક કરી નામે માય ૧૦૨
 આન્યોરે થઈ પરવરીયા ॥ ભક્ત સહુ કો હરખે ભર્ષા ૧૦૩ સાથે મહાબલભાગી ભક્ત ॥ પ્રભુ તાણે રસ અતિ આસક્ત ૧૦૪
 પબો ત્રિવાડી ગોપીનાથ દાસ ॥ જીવોજી ને કૃષ્ણદાસ ખવાસ ૧૦૫ માધવદાસ પરચારક ભલો ॥ સેજયા લે દેવદાસ એકલો ૧૦૬
 હરિપત ભટ કરે ત્યાં પાક ॥ નાના વિધી ભોજન કે શાક ૧૦૭ રાઘવદાસ સમારે પાન ॥ તેહનુ સહુ કો રાખે માન ૧૦૮
 પાનતાણી પ્રભુને રૂચી ઘણી ॥ સાથે થેલી મઘઈ તાણી ૧૦૯ બેકટી સુપારી છીટ લવંગ ॥ એલચી કાથો સુપારી સંગ ૧૧૦
 મહાવદાસ હરખે મન ભરે ॥ વૈશ્નવ તાણી રસોઈ કરે ૧૧૧ રશમદાસ ગોરો છે સાથ ॥ દ્રવ્ય રહે એહોને હાય ૧૧૨
 કાહાનો મહેતો ભંડારી ॥ સાથે શ્રીપાત ડંડા ધારી ૧૧૩ ગવાલ ગણેસો દહીં મયે ॥ સર્વ પોહોરઆ એક જુથે ૧૧૪
 ખીમકરણ પુરવીયો જેહ ॥ હાંસી ટોક કરે બહુ તેહ ૧૧૫ સાથે નરવદ ને હરિદાસ ॥ એ બેહુની સેવા ઘોડા પાસ ૧૧૬
 રથ ઘોડા ને છકડા સાથ ॥ પેટે વાસો વસીયા નાય ૧૧૭ એ બડભાગી લીધા સંગ ॥ અતિ ઉછાહા ભર્ષા તે રંગ ૧૧૮
 ધોબી વારી લીધા સાથ ॥ તે સહુની સાથે જગન્નાથ ૧૧૯ લીલા પ્રગટ ત્યાં એક કરી ॥ સેવક બેઠા પાલખી ફરી ૧૨૦
 સાથે બેસી કરી ફલઆહાર ॥ સહુને મોદ તાણો નહીં પાર ૧૨૧ ગવાલ મંડલી કીધી પ્રીત ॥ રાખી વહાલે વ્રજની રીત ૧૨૨
 પ્રાતઃ વિજય કરે છે નાય ॥ આગલ કીધો સઘલો સાથ ૧૨૩ તુરંગ છબીલો ને રહેવાલ ॥ નીલો લટકણ સુંદર ચાલ ૧૨૪
 કુમેદછડી કોડે ભર્ષા ॥ બાગડોર સુહાથે ધર્ષા ૧૨૫ સુલશણનું રૂપ અપાર ॥ નહીં કોતુરી એહોને અનુહાર ૧૨૬
 સહુના માથા ઉપર તુરા ॥ ચોરાસી ધમકે ધુધરા ૧૨૭ જીનપોસ મખમલના જેહ ॥ કોતલ કસસું કસીઆ તેહ ૧૨૮
 પટા રૂપેરી જરીત અપાર ॥ બેઉ પાસે કુંદણા લટકે સાર ૧૨૯ એ કોતલ સહુ આગલકર્ષા ॥ નાચતા કુંદતા તે પરવર્ષા ૧૩૦
 વેગા પોતે તત્પર થયા ॥ મોજ પહેરી ઉભા રહયા ૧૩૧ ઘેરાનો સુંદર ચોલણો ॥ કાછ તેહનો અતિસે વણ્યો ૧૩૨
 પહેરી સુજની છુટે બંધ ॥ ઉપરેણો ઓઢયો શ્રીસ્કંધે ૧૩૩ ચંચલ ઉપર થયા અસવાર ॥ ચાંપાભાઈ સું કર્યો વિચાર ૧૩૪
 ઈહાં વહાકી સુધી લીજીઓ ॥ કાગત મોલે પઠે દીજીએ ૧૩૫ કરુણા કરી બોલ્યા મહારાજ ॥ સાવધાની સું કરીએ કાળ ૧૩૬
 અમૃત વથણે વિદા કર્યા ॥ ચાંપોભાઈ ત્યાંહાંથી ફર્યા ૧૩૭ વિજય કરી પાશોધાર્યા ત્યાંહાં ॥ કરી રસોઈ મારગ માંહાં ૧૩૮
 ઉતમ સર ને બહુ જલ ભર્યું ॥ ત્યારી પ્રભુએ ભોજન કર્યું ૧૩૯

ઈતિશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૨- બીજું સમાપ્ત

શ્રી ગોકુલેશો ન્યયિત

માંગલ્ય - ૩- ત્રીજું

ગુજરાત પ્રસંગ

પહેલી મજલ સીકરી માંહા ॥ સરસ ભક્ત રાધાબાઈ ત્યાંહાં ૧ તેહના મનના મનોરથ ફલ્યા ॥ ઘેર આવી ઓકિલ પતી મલ્યા ૨
 રસ ચરિત્ર ત્યાં આચર્યું ॥ ને મંગલાચરાણ ઈહાંથી કર્યું ૩ વિચે વિચે પેંડાના ગામ ॥ તેના કયાં લગી કહીએ નામ ૪
 લાડબાઈ રણધભોર માંહાં ॥ કૃપા કરી પધાર્યા ત્યાંહાં ૫ તેના મનના મનોરથ જોહ ॥ કૃપા કરી પ્રભુ પુષ્પ તેહ ૬
 આપી સુખ વિજય પ્રભુ કર્યો ॥ ભક્ત હેત હર્ષ મન ધર્યો ૭ ત્રિવાડી મન ધરે ઉમાહા ॥ વસે અવંતી તારણ શાહ ૮
 તે વૈશ્વવક્રે દ્રવ્ય છે ઘણો ॥ જો પ્રભુ અંગીકાર કરે તે બણો ૯ નાથ પધારે તેહને ધામ ॥ પુરણ યાએ એહના કામ ૧૦
 એ નિશ્ચય કીધું મન માંહાં ॥ શ્રીજીને પધરાવું ત્યાંહાં ૧૧ મારગ તેનો લઈ ચાલ્યા ॥ રામપુરમાં તેહ આવ્યા ૧૨
 પ્રભુએ પુછ્યું તેહનું નામ ॥ પછે એ દુર્ગાવતીનું ગામ ૧૩ કહા એ પેંડો દારકા તણો ॥ નાજી કહ્યું ફેર છે ઘણો ૧૪
 મારગ એ ઉજજૈન નીસરે ॥ સુણી રોષ પ્રભુ મન ધરે ૧૫ પબો ત્રિવાડી તેડયા ત્યાંહાં ॥ મારગ મુકી ચાલ્યા કયાંહાં ૧૬
 દારકાની ના હોએ એ વાટ ॥ તો બીજે કહી જઈએ શા માટ ૧૭ ભાવ તમારો સર્વ મેં લહું ॥ ઉચીત ના પ્રગટ હું કરું ૧૮
 વચન કહે અતિ સે આરતે ॥ ચલો તો મેરે સમંતે ૧૯ પ્રભુનો ભાવ ભક્ત મન વસે ॥ બીજું ન રૂચે તેણે મિસે ૨૦
 પ્રભુએ જો જો આજ્ઞા કરી ॥ અતિ પ્રસન્ન થઈ માથે ધરી ૨૧ લોકીકે મારૂ મન અનુસર્યું ॥ તો પ્રભુએ સ્વતઃ બલ પ્રગટ કર્યું ૨૨
 રક્ષક ધર્મ ધુરંધર ધીર ॥ તે કેમ સમજું હું અતિ કીર ૨૩ પેંડો ત્યાંથી સુધો ગ્રહ્યો ॥ મારગ બીજો અલગો રહ્યો ૨૪
 કુકડે સ્વરને ઘાટે ફર્યા ॥ ઉદેપુર તલાવ ઉતર્યા ૨૫ શોભા પિછોલા સર તણી ॥ નિર્મલ જલ ને લહેરી ઘણી ૨૬
 બહુ તરવર ને ઉંચી પાળ ॥ શિતલ છાંયા ધામ વિશાલ ૨૭ વિવિધ વિહંગ કરે ત્યાં રાગ ॥ ફીરતા જલ ને મધ્યે ભાગ ૨૮
 ફૂલ્યા બહુ કમલ પ્રગટ પરાગ ॥ મધુકર ગુંજે અતિ અનુરાગ ૨૯ એહ અલોકીક સર્વ સમાજ ॥ કરે મનોરથ સેવા કાજ ૩૦
 ઉલટ હતો એહના મનમાંહાં ॥ આજ પ્રભુ ઉતરસે આંહાં ૩૧ પવન શીતલ સુગંધી વહે ॥ જાણે પ્રભુશાણ એક આંહારહે ૩૨
 મહા ભાગ્ય ભોમી નીરજી ॥ જ્યાં રહેવા પ્રભુને રૂચી ઉપજી ૩૩ તેના હેત વિચારી રહ્યા ॥ મનોરથ થકી અધિક ફલ લહ્યા ૩૪
 જલ દ્રુમ ભોમ વિહંગમ તણા ॥ વચન મુક પણ મનોરથ ઘણા ૩૫ ત્યાં પ્રભુએ કીધું ભોજન ॥ વિજય કર્યો છે ઉત્થાપન ૩૬
 ધુપખેડી શ્રી મસ્તકે ધરી ॥ આગલ રાખી ટેટી કરી ૩૭ નાઈ ખીરાભાઈનું ગામ ॥ પ્રભુ પધાર્યા તેહને ધામ ૩૮
 અહીંથી વિજય કર્યો મહારાજ ॥ સાથે પ્રભુ અને બહુ સમાજ ૩૯ વધામણી ઝાંડીવે ગઈ ॥ હરીદાસ ઝાવાને કહી ૪૦
 અતિ પ્રસન્ન મનમાં થયા ॥ પધરાવવાને આગલ ગયા ૪૧ પ્રભુને સામા આવી મલ્યા ॥ મનના તાપ સહુના ટળ્યા ૪૨

હરિદાસજીએ વિનંતી કરી ॥ દયા કરી પ્રભુજીએ ચિત ધરી ૪૩
 ગોવિંદ દુવે ત્યાં ભકત ॥ તે પ્રભુસું છે અતિ અનુરકત ૪૫
 એ બેહુ પ્રભુની સાથે યથા ॥ પ્રભુ કરે છે અતિસે દયા ૪૭
 શ્રીગુંસાંઈજીનો સેવક જોહ ॥ નામ હરીયાલ ભીલ છે તેહ ૪૯
 અતિસે કુલ્યો અંગ ન માય ॥ એહ તણી પ્રભુ કીધી સહાય ૫૧
 દિવસ ત્રણ પ્રભુ રહ્યા ત્યાંહાં ॥ કીધું જો તેહના મન માંહાં ૫૩
 સી પેરે કરીએ વિદાય ॥ એ દશ હજાર નાણો ન ધરાય ૫૫
 પ્રભુએ તેડી લીધો તેહ ॥ સમાધાન બહુપેરે કીધા એહ ૫૭
 એહના દેશમાં પરવર્ષ ॥ છાલી પુતલી ઘાટે ઉતર્ષા પલ ૫૯
 ઈંડર પધારવાની વાટ ॥ ત્યાં પધાર્ષા કારણ માટ ૬૧
 પધારતા પ્રભુને સાંભળી ॥ આવી મલ્યો આડો વલી ૬૩
 કરી વિનંતી આગલ યથો ॥ પ્રભુને પધરાવી લઈ ગયો ૬૫
 તેહને ઘેર સોળ છે નાર ॥ અતિ સુંદર ને રૂપ અપાર ૬૭
 સંકોચે ડગ નવ આગળ ભરે ॥ લોચન શ્રીમુખ પાખલ કરે ૬૯
 પ્રિય કટાક્ષથી એમ ઘઈ રહ્યા ॥ મોહક હૃદ કરી જેમ ગ્રહમાં ૭૧
 અંતર મધ્યે પ્રગટીત ફુલ્લાસ ॥ અંકુર મુસકની ઈસદ હાસ્ય ૭૩
 ફરી દંડવત કરી ઉભી રહી ॥ વિરમદેહી વિનંતી કહી ૭૫
 પ્રભુએ કહ્યુંં તુમ બેઠો સાથ ॥ તો નામ કહ્યુંં એમ બોલ્યા નાથ ૭૭
 સ્નેહે કરી નામ આપ્યા ॥ પોતાના કરી તે સ્થાપ્યા ૭૯
 સોજપાત વૈશ્નવ જોહ ॥ કહ્યુંં પ્રભુએ ચાલ્યા તેહ ૮૧
 આહાં સ્થલ નિકટ રસોઈ તણા ॥ ચિતલ છાયા ને જલ ઘણા ૮૩
 કૃપા કરી પધાર્ષા ત્યાંહાં ॥ જોઈ સ્થલ આવ્યુંં ચિત માંહાં ૮૫

સેવા તે કીધી બહુ પેર ૪૪
 અનુભવ વિણ જાણે કેમ સહુ ૪૬
 પાનોડા માંહાં આવીઆ ૪૮
 પધરાવીને ઘેર લાવ્યો ૫૦
 ચરણે લોટી નામું માય પર ૫૨
 હરિપાલજી મન અતિસે લાજ પર ૫૪
 બસો મુદા ફરી આગલ ધરી ૫૬
 જોઈ ભાવ પ્રભુ યથા પ્રસન્ન પલ ૫૮
 પ્રભુ પધાર્ષા તેણે મીસે ૬૦
 ત્યાં છે વિરમદેહનું ધામ ૬૨
 પુરણ કીજે મનની આસ ૬૪
 આજ પધાર્ષા ત્રીભુવન ધણી ૬૬
 મહાપ્રભુ બેઠા છે જ્યાંહાં ૬૮
 કુંઘટ મધ્યે અતિ આતુર થાય ૭૦
 લજ્જત લોભ સહિત પગ ધરે ૭૨
 નિકટ ગયા ને લજ્જા બસી ૭૪
 પુરણ થાએ મનના કામ ૭૬
 સમજાવ્યો મર્યાદા કહી ૭૮
 કરે વિનંતી વારંવાર ૮૦
 રાજ તણે જો આવે ચિત ૮૨
 સચીકણ અને અતિ પાતલા ૮૪
 અતિ પ્રસન્ન થયા તે સાંભળી ૮૬

ખાસી રસોઇ વેગે કરી ॥ વહાલે નાહીને ધોતી ધરી ૮૭ પાકશાલા વૈશ્નવની ઘણી ॥ પાથર ઉપર રોટી વણી ૮૮
 અતિસે પ્રભુજી થયા પ્રસન્ન ॥ ભક્ત સહિત કીધું ભોજન ૮૯ તે સ્થલની શોભા અતિ ઘણી ॥ જ્યાં બેઠા ગોકુલના ધણી ૯૦
 ત્યાં જે નોતન લીલા હવી ॥ તે જાણે ત્યાંના અનુભવી ૯૧ પેટે દુવે ગદાધર નામ ॥ પ્રભુ પધાર્યા તેને ધામ ૯૨
 સમાધાન તેહના બહુ કર્યા ॥ થઈ પ્રસન્ન તે માથે ઢચાં ૯૩ પધારીયા દધાલીયા માંહાં ॥ ભક્ત ધનાભાઈ રહે છે ત્યાંહા ૯૪
 શ્રી ગોકુલથી સાથે થઈ ॥ મારગમાં પ્રભુ પાસે રહી ૯૫ શીકરી જે નદી ઉતર્યા ॥ એહના સમાધાન બહુ કર્યા ૯૬
 તું આગે કર્યો ન ચલે ધન ॥ હમકું લાગે હે બોહોત દિન ૯૭ ચાહું એમ બોલી વામા ॥ રાજ પધારો મારે ગામ ૯૮
 હમ આવેગે શ્રીમુખે કહ્યું ॥ તેહ વચન ઓણીએ ગ્રહ્યું ૯૯ દંડવત કરીને મારજે થઈ ॥ આગલથી દધાલીએ ગઈ ૧૦૦
 ત્યાં જઈ નોતન મંદીર કર્યા ॥ સર્વ સિદ્ધ સામગ્રી ભર્યા ૧૦૧ બેઠક સેન મંદીર અતિ સાર ॥ ભોજન શાલા ને ભંડાર ૧૦૨
 મનોરથને અભિલાખે ભરી ॥ રાખી સહુ એ તત્પર કરી ૧૦૩ ભાઈ વીરભાણ મસાણી ભલો ॥ તે પ્રભુને સામો મોકલ્યો ૧૦૪
 પ્રથમ જે દીધું હાથ ॥ સત્ય સંકલ્પ મારો નાથ ૧૦૫ પધાર્યા પ્રભુ એહોને ઘેર ॥ મનોરથ પ્રગટ ફલ્યા બહુયેર ૧૦૬
 ભોજન સેન વિવિધ શ્રીંગાર ॥ સર્વસ્વ વારે વારંવાર ૧૦૭ કુટુંબે નામ નિવેદન કર્યા ॥ સહુકો રસ પ્રભુને અનુસર્યા ૧૦૮
 ઓણીએ સર્વ સમર્પ્યું ત્યાંહાં ॥ પછી આવીશ્રી ગોકુલ માંહાં ૧૦૯ દયા સિંધુ ગોકુલના ધણી ॥ એહની સેવા માની ધણી ૧૧૦
 મારગમાં સાદરડું ગામ ॥ પ્રભુ પધાર્યા તેણે ઠામ ૧૧૧ કરમદાસ ચરણે અનુસર્યા ॥ તેહના મનોરથ પુરણ કર્યા ૧૧૨
 મોડાસા પધાર્યા નાથ ॥ સામો આવ્યો વૈશ્નવ સાથ ૧૧૩ કુંભાદાસ સારંગધર વ્યાસ ॥ માધવદાસની પુરી આસ ૧૧૪
 પૂર્ણરાવલ રાજ ત્યાંહાં ॥ આવ્યો પ્રભુ બેઠાછે જ્યાંહાં ૧૧૫ દંડવત કર્યા દુઃખ સહુ હર્યા ॥ પ્રભુએ સમાધાન બહુ કર્યા ૧૧૬
 નામ પામીને થયો પ્રસન્ન ॥ એમ બોલ્યો બહુ દીન વચન ૧૧૭ અતિસરડું ગામ છે જેહ ॥ પ્રભુને ત્યાં સમર્પ્યું તેહ ૧૧૮
 શરણ અનુસર્યા જે નરનાર ॥ તેહના ભાગ્ય હવા વિસ્તાર ૧૧૯ પેંડા માંહે ગામ સાંવલી ॥ ત્યાં કુંડ તાણી રચના ધણી ૧૨૦
 ભીન્ન માર્ગીનું છે તે ગામ ॥ જાણે નહીં કો ભગવદ નામ ૧૨૧ ત્યાં જઈ પ્રભુએ ડેરો કર્યો ॥ મહુતો કુંઅર શરણ અનુસર્યો ૧૨૨
 દુષ્ટ લોકમાં રહેતો જેહ ॥ નિજજન જાણી કાઢ્યો તેહ ૧૨૩ ખેરાહુ વૈશ્નવ છે ઘણા ॥ સેવક શ્રી ગુંસાંછી તણા ૧૨૪
 સામ આવ્યા પ્રભુની રલી ॥ જોતા માત્ર આધિ સહુ ટલી ૧૨૫ પધરાવીને ઘેર લાવ્યા ॥ પ્રભુ તણે મન અતિ ભાવ્યા ૧૨૬
 જાણ્યા એહ હમારા ધણી ॥ પ્રભુએ કાન વિચારી ધણી ૧૨૭ જાણુ મન હારંદ્ર એહો તણું ॥ કૃપા કરી સંતોષ્યા ધણું ૧૨૮
 ગામ ગામ પ્રભુ જ્યાં જ્યાં રહ્યા ॥ ત્યાંના જીવ કૃતારથ થયા ૧૨૯ લીલા કરતાં પેંડા માંહે ॥ ઓણી ઘેરે પ્રભુ આવ્યા ત્યાંહા ૧૩૦
 મારગમાં જે લીલા હવી ॥ તે જાણે ત્યાંના અનુભવી ૧૩૧ ઈતીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય-૩ ત્રીજું સમાપ્ત

શ્રી ગોકુલેશો જયતિ

માંગલ્ય - ૪- ચોથું

ગુજરાત પ્રસંગ

વડનગરને નિકટ પહોંચ્યા થયું સહુને જાણ ॥ સહેજ અતિ ઉદ્યોત મન આનંદ ઉદયો ભાણ ૧
 વડનગર સોહામણું નાગર તણો ત્યાં વાસ ॥ ઘેર ઘેર વેભવ અતિ ઘણો ત્યાં કરે ભોગ વિલાસ ૨
 જથાંહાં સુંદરી સોહામણી અતિ ચતુર ચંચલ નાર ॥ એકથી એક અધિક દીસે કરે બહુ શણગાર ૩
 રસીકવર વાલમો મારો કર્યો નગર પ્રવેશ ॥ સુંદર રૂપ સોહામણું નાગર નવલે વેસ ૪
 તુરંગ ચઢીઆ નાચજી અંગઅંગ કોટી અનંગ ॥ મોદ મનમાં અતિ ઘણો તે રસીકવર નવરંગ ૫
 જાવી ગોખ અટાલીએ ચઢી જુએ પ્રભુને જોહ ॥ સ્વરૂપ બલ અતિ પ્રબલ દેખી મોહ પામે તેહ ૬
 પરસ્પર ટોલે મલીને કરે મન વિચાર ॥ પ્રભુને જઈ જોઈએ જોમ ન જાણે ભરથાર ૭
 દેવજી મહેતો સેવક જે શ્રીગુંસાંઈજીનો સાર ॥ તે ઉપર કહણા કરી એ ઘેર પધાર્યા આધાર ૮
 પાક શાક અનેક સામગી કરે બહુ પ્રીત ॥ ભોજન સેન ઉષાપન એમ નિત્ય હોએ નવલી રીત ૯
 ચોરાચોરી નામ પામ્યા આવીઆ જે શરણ ॥ કૃપા આણી અતિ ઘણી ને કર્યો અદભુત વરણ ૧૦
 તેહસું પોતે જણાવ્યું સ્નેહ પુરણ રૂપ ॥ તે યથા ભકત શીરોમણી નિજહૃત સુખદ સ્વરૂપ ૧૧
 સેવા સ્નેહ પ્રકાર ભલીબાઈ રાજબાઈ છું નામ ॥ ગુણ રૂપ તે ધન્ય ધન્ય પ્રિય ઉપશોગ સુખનું ધામ ૧૨
 સ્નેહ નિરવીધી અવીધી હૈત અનુસર્થ પ્રભુને પાસ ॥ જેની શ્રીમુખે વારતા કરી કહી પ્રગટ પ્રકાશ ૧૩
 પંચોલી માલજીએ પ્રભુને પ્રન્ન પુછ્યું એહ ॥ કારમીર રાજ પધાર્યા ત્યારે કેમ રહેતા તેહ ૧૪
 મધુર વચને કહ્યું એમ વા સમે વે જો હોત ॥ તો હમકું કબહું વહાં નિરધાર જનો ના હોત ૧૫
 નગર મધ્ય તલાવ મોટું ભર્યા જલ ગંભીર ॥ વાલમો સંઘ્યા વંદન કરવા પધારે તેહને તીર ૧૬
 નીર ભરવા નારી આવે ધરી ભાવ રસાલ ॥ નિકટ આવી રૂપ નીરખે ચંચલ નશન વિશાલ ૧૭
 પરસ્પર એમ વચન બોલે સાંભલે પ્રભુ તેહ ॥ જલમાં પેસી કરે ક્રીડા પ્રગટ કરવાને તેહ ૧૮
 ખીમકરણો તેહ સમય જલમાં પેસી ન્હાય ॥ રસમતસું કોતીક કરે તે જોઈ પ્રભુ મુસકાય ૧૯
 કહે એહનું બલ જુઓ ઉનમત ધયા મહારાજ ॥ ચંચલતા પોતા તણી તમને જાણવા કાજ ૨૦
 અશોગથી અતિ વિરહ વ્યાકુલ આકુલી અકુલાય ॥ સખી પ્રીતિ કહે પ્રેમસું એ વિના કેમ રહેવાય ૨૧

કહો કોણ ઉપાય કીજીએ રહયા મન લોભાય ॥ આપણ સીપેરે જીવીએ એ સાથ લેઈ ન જાય ૨૨
 અતિ રસાલ ભાવ તેહના પ્રગટ દીસે અંગ ॥ શ્રીમુખ કમલ મકરંદ લેવા લોભીઆ જેમ ભૂંગ ૨૩
 ભરથાર તેહના દુષ્ટ ભાવે સદા રહેતા જેહ ॥ પ્રભુના દર્શન પામી થયા કોમલ તેહ ૨૪
 પ્રગટ એહ પ્રકાર દેખી વિમાસે મન સોય ॥ અદભુત રસીક સ્વરૂપ દેખીકે મન મોહે કોય ૨૫
 મધુર વચણે સાંભળ્યું તે વાણીયે કેમ કહેવાય ॥ ઉદ્ધી જેમ આનંદનો અંજુલીમાં ન સમાય ૨૬
 વિજય ત્યાંથી કરે પ્રભુ મન ભાવ અનેક પ્રકાર ॥ અનુભવીયાને વિનોયોગ રસદાન અનેક વિચાર ૨૭
 નાથ પુરણ ગુણ બહુ પેરે ભકત હેતુક નેહ ॥ સંયોગે એક વિપ્રયોગે કરે કારજ તેહ ૨૮
 વાહન તુરંગ ચઢે ઘણી રૂચે ધરે મસ્તકે પાગ ॥ ભેદ લમાણ વિવિધ પેરે પેગરે પગ ગ્રહી ભાગ ૨૯
 ચપલ અતિ તુરંગ ગતિ લહે કરે તે નૃત્ય ॥ આસન ભાવ ઈસારે સમજે તે મનવૃત્ત ૩૦
 ફેરવે ફેર મંડલ પ્રકારે ચતુરવર એ રાધ ॥ નિરખે નયણ દામીની ઝલકે રહયા ભકત દરસ લોભાય ૩૧
 ખુરી દાણ સુઠાણ ગતિ કરે તે વેગે વાય ॥ સ્નેહે મોહયા રૂપ પ્રિય વિછોડથી અકુલાય ૩૨
 ગાડી અટકી ઈચ્છા શકિત એક એહ ચરિત્ર ॥ તેહ મિસ બહાલો રહયા કરે તુર ભેદ વિચિત્ર ૩૩
 માલી પેચટી ભકત નીરખે રહિત અનુસંધાન ॥ એમના હરદયમાં સ્થિત કરી કર્યાં એણી પેર સાવધાન ૩૪
 એહ રસ લોભે રહયા વડનગર જે પ્રભુ દિન ॥ હાસ્ય કોતુક ગુપ્ત રસ અનુભવી તેહ ધન્ય ૩૫
 વિસલનગર પધારીને પછે આસોટા છે જ્યાંહા ॥ વેકુંઠજેથી કાનોભાઈ પ્રભુ પધાર્યાં છે ત્યાંહા ૩૬
 વસેથાના વૈશ્નવ ભલા પ્રભુ પધાર્યાં તેહને ઘેર ॥ વિભુભાઈ સારંગભાઈ પ્રભુસું છે નેહ ૩૭
 જોન કેન પ્રકારે કેણે રીઝવ્યા પ્રભુ એહ ॥ ધન્ય ધન્ય સોહાગ તેહના ભાગ્ય પુરણ તેહ ૩૮
 ગોઝારીયે પધારીયા ત્યાં મલ્લો બહુ સમાજ ॥ પ્રસન્ન થઈ નામ આપ્યા સર્વા તેહના કાજ ૩૯
 પુરૂષોત્તમદાસ ને લક્ષ્મીદાસનો ખલેણામાં વાસ ॥ ત્યાં પ્રભુ પધાર્યાં મન ઘણો અતિ હુલ્લાસ ૪૦
 લાંધણજ પધારીયા ત્યાં રહ્યાં મારો નાથ ॥ દયા કીધી અતિ ઘણી ને ભકત કર્યાં સનાથ ૪૧
 દામોદર પંચોલીનો છે સમાઉ માંહે વાસ ॥ ત્યાં પ્રભુ પધારીયા પોતાના જાણી દાસ ૪૨
 કરમાબાઈ પર કૃપા કીધી રસીક પરમ ઉદાર ॥ પોતેથી રસ વૃષ્ટિ અતિ આનંદનો નહીં પાર ૪૩
 માણસે દેવજી રહે પ્રભુનો દાસ ॥ પધારીયા કરૂણા કરી પુરવા એહની આસ ૪૪

પછે પ્રભુ પધારીયા ધણીઆ બાબરા માંહાં ॥ ગોવિંદદાસ અજાણને ઘેર ફૂપા કીધી ત્યાંહાં ૪૫
 છાલેબાંહાં રે ગોવિંદ મહેતો ઉતમ તેહનો ભાવ ॥ તેહને એક દિવસ આગલ જગાવીયું સ્વપ્નમાં અનુભવ ૪૬
 દુધ દહીં ગોરસ જમાવ્યા સામગ્રી બહુ ભાંતી ॥ સીધા બહુ પ્રકાર કીધા ધરી મનની ખાંત ૪૭
 બીજે દીવસે ફૂપાસું પધારીયા તેહને ઘેર ॥ આનંદ શું ઉલટે સેવા કરી અદભુત પેર ૪૮
 ભાદરડ ખીરોલ છે તે ત્રિવાડીનું ગામ ॥ પધાર્યા પોતાના જાણી પાવન કીધું ધામ ૪૯
 પવિત્રા એકાદશી ત્યાં રહ્યા મારો નાથ ॥ સેવા કીધી અતિ ઘણી આનંદ પામ્યો સાથ ૫૦
 ભાગ્ય પુરણ મોડીયામાં ગોપીભાઈનો વાસ ॥ ત્યાં પ્રભુ પધાર્યા પોતાના જાણી દાસ ૫૧
 ભાવ ઉતમ ગોપીભાઈના ઘણી છે એ વાત ॥ શ્રીગૃંસાંઈજીએ નામ પાડયું જાણે સઘલો સાથ ૫૨
 દ્વાદસીએ ત્યાંહાં રહ્યાં પ્રભુએ કર્યા ભોજન ॥ નિત્ય નવ લીલા કરે આનંદ વદન પ્રસન્ન ૫૩
 રાજનગર વધામણી પહોંચી તે સઘલે કામ ॥ મીઠોરા પધાર્યા સકલ પુરણ કાજ ૫૪
 સામગ્રી ઉછાહા મન આનંદનો નહીં પાર ॥ અંગઅંગ ઉલટ ઉલટયો મન ફૂલ્યા નરનાર ૫૫
 આખ્યા વસ્ત્ર ભુષણ તેને અતિ ઘણો ઉછાહા ॥ પ્રેમસું પ્રગટે ફરી ફરી મન અધિક અધિક ઉમાહા ૫૬
 ભાવ આપાપણે મનસું કરે અનેક વિચાર ॥ મનમાં આતુરતા ઘણી અવીલોકવા આધાર ૫૭
 જોમ આપાપણે આવી મલે સઘલો સાથ ॥ પરસ્પર અતિ પ્રેમસું પ્રેમે તે ભીડે બાથ ૫૮
 ધન્ય ભાગ્ય ધન્ય એ ઘડી ધન્ય સખી આપણા આ દેહ ॥ ફૂપાએ રસવૃષ્ટિ કરવા પધારે પ્રભુ ગ્રહ ૫૯
 કનક મણી મંદિર સજ્યા શોભાનો નહીં પાર ॥ ચિત્ર ચોક અટાલીએ જાણેલીએ જોખે અપાર ૬૦
 બારણે તોરણ ત્રાટ સોહે સાથીઆ બહુ સાજ ॥ મંડપ છાયા અતિભલા સહુ કરે મંગલકાજ ૬૧
 ધવળ પતાકા બારણે કદલી સ્થંભ રોપ્યા સાર ॥ ધવળ સુંદર શોભીતી સોહે તે વિવિધ પુકાર ૬૨
 ઘેર ઘેર મલી આસન રચ્યા મનમાંહે ભાવ અનુપ ॥ વસ્ત્ર રચના અતિ ઘણી ત્યાં અપાર કેશર મુપ ૬૩
 વિવિધ ભાંતી સુગંધી ધોલી ઉવટના કરે અંગ ॥ નાહી ઉઠે મોદસું મનમાં અભિનવ રંગ ૬૪
 વસ્ત્ર ભુષણ ભાવતા બહુ કરે સહુ શણગાર ॥ બહાવાજીને નિરખ્યું મનમાં હર્ષ અપાર ૬૫
 વાટ બહાવાની જુએ મનમાં અતિ અકુલાય ॥ અવિલોકવા આતુર ઘણું ફાણ એક જુગ સમ યાય ૬૬
 વેગે તે સામા ચાલીઆ મલી લકત વિવિધ સમાજ ॥ મોડીએ આવી મલ્યા જોવા શ્રી વલ્લભ રાજ ૬૭

છત્રીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય થયું સમાપ્ત

શ્રી ગોકુલેશો જયતિ

માંગલ્ય -પ- પાંચમું

ગુજરાત પ્રસંગ

ઉત્થાપનને સમે વાહાલો મ્હારો સેજ બેઠા સોહે ॥ અંગ અંગ આવસ મોડતા સહુ જગતના મન મોહે ૧
 અરૂણ લોચન રસ ભરયા રસ ભરયા અધર રસાલ ॥ જંભાજીત અંબોડલો બાંધે તે બાંહો વિસાલ ૨
 ગલસ્થલ અતિ ઝલકતા ચલકતા ફુંડલ લોલ ॥ વંક ભુકટી રાજતી ત્યાંહાં નિકટ લલિત કપોલ ૩
 ગ્રીવા ગુણ ગમ્ભીર સ્વર ઉચરે મ્હારો નાથ ॥ ઉતંગ ઉર શુભ ઉદર કટિ નિરખે તે સઘલો સાથ ૪
 જંઘા જનુ પ્રમાણ શોભા કયેમ કહું મતિ મુઠ ॥ ચરણ કમલ અનુપમ નખમણી ભારી ભાવ તેહના ગુઠ ૫
 ધોતી ઉપરેણા બિરાજે તિલક કેસર ભાલ ॥ મધ્ય રેખા શ્યામ સોહે કંઠે તુલસી માલ ૬
 જલ પાન કરી બીડી સમારી મુકે શ્રી મુખ માંહે ॥ તે સમે કરની ચપલતા જોઈ હેશ માંહાં ન સમાય ૭
 તેહ સમે સહુ ભકત આવી જોયા પ્રાણ આધાર ॥ શ્રીમુખ જોઈ અતિ હરખિયા ને હવો જોજેકાર ૮
 કરી દંડવત રહયા સન્મુખ જુએ રૂપ નિધાન ॥ પ્રભુ મન પ્રસન્ન થઈને કરયા બહુ સન્માન ૯
 પુરે પુરે નીકે આથે નીકો હે સબ સાથ ॥ દુખડા લેઈ દંડવત કરે હમો આજ નીકા નાથ ૧૦
 વાત વારંવાર પુછે કહે છે નિજ ભકત ॥ તે સાંભળી આતુર ઘણુ રસ ઉઝલ્યો ઉનમત ૧૧
 દ્વાદસી ઉચ્છવ પવિત્રા તણો મંગલ રૂપ ॥ ગોપીભાઈને ઘેર બિરાજે મોદે શ્રી વલ્લભ ભુપ ૧૨
 પવીત્રા સહુ ભકત હરખે ધરાવે છે જે ત્યાંહાં ॥ ભાગ્ય પોતા તણુ ધન્ય એમ વિચાર મન માંહા ૧૩
 ગ્રીવાની લટકની રસિક તે કૃપા રૂપ જણાય ॥ કર ગ્રહિ પહોરાવતા અતિ ફુલ્યા અંગ ન માય ૧૪
 શ્રી હસ્તે કરી આથે પવીત્રા કૃપા લેઈ લેઈ નામ ॥ હરખ સું શીથે ચઢાવે યાએ પુરણ કામ ૧૫
 એક એકથી આતુર ઘણું નિરખે તે પ્રેમે નાહ ॥ કૃપા દ્રષ્ટિ જુએ વહાલો ભકત તણા ઉછાહ ૧૬
 ભેટ કરે મન ભાવતી બહુ પેરે દે આશીષ ॥ ભકત ચરણ સરોજ પરસે શ્રી હસ્ત રાખે શીષ ૧૭
 હરીવંશજીએ પ્રભુ સું બહુ પેરે કરી મનુહાર ॥ લીલા ઉપયોગી ભકતના દંડવત કહયા તે વાર ૧૮
 શ્રી ચરણે શીષ ધરીયને નિવેધા તેહના ભાવ ॥ વાણીએ કયેમ કરી કહી શકું જે વચન માંહાં ન સમાવ ૧૯
 આરત તેહને અતિ ઘણી ને વ્યાકુલ છે સહુ સાથ ॥ વીનવ્યા છો બહુઅ પ્રકારે વેગા પધારો નાથ ૨૦
 ભાવ તેહના મન ધરી વાહાલો વિમાસે મન માંહે ॥ કયારે એહવા ભકતને જઈ જોઈએ દાણુ માંહે ૨૧
 વીનતી આપાચણી સહુ કરે બહુઅ પ્રકાર ॥ ઘેર પાઓધારિએ કરોગા કરી આરત હરણ આધાર ૨૨

તે સાંભલી સતકાર સહુના કરયા તે બહુ પેર ॥
 વાલમો ત્યાંહાંથી વિજય કીધો ભકત નિરખે રૂપ ॥
 ભકત કેરા જુથ પ્રભુની સાથે ચાલ્યા જય ॥
 અમૃત વયળે વચન ભોલ્યા કરી કરુણા બહુ ॥
 આપાપણી વાહેણી આવી બેઠો તે સઘલો સાથ ॥
 નરગા નગારા નદેરી સહેનાઈ કેરા નાદ ॥
 પંચશબ્દા સોહામણા વાજંતનો નહીં પાર ॥
 શ્રાવણ સુદી ત્રયોદશી વાહાલો આવીયા એણી પેર ॥
 સોહાસણી કર થાલ મંગલ વધાવ્યા પ્રભુ ત્યાંહાં ॥
 ભકત સહુ ત્યાંહાં જોયા તે મન અભિરામ ॥
 હરખ લોચન ભર્ષા જલસું ચપલ જયેમ તે મીન ॥
 નગર સહુ ઉલટિ આવ્યું જોવા જગત આધાર ॥
 સંકરપોર વાહેણી ઘોડા મનુષ્ય કેરી હાર ॥
 માલનીયોની હાર ત્યાંહાં બેહુ પાસ બેઠી જેહ ॥
 ત્યાંહાં માવણી એક રૂપવંતી જોયા રૂપ નિધાન ॥
 ફુલ ટોડર લે બેહુ કરે આવી તેણી વાર ॥
 અંકુર પ્રગટયો દરસને તેહનુ થયુ પુરાણ કામ ॥
 સમે ઉતથાપન તણે દરશન આવે ભકત ॥
 કસુંભાઈએ વાહેણી બે સમર્પી કરી સાજ ॥
 કોઠારી કૃષ્ણદાસને ઘેર કરે પ્રભુ ભોજન ॥
 કોઠારી હરજી તણે ઘેર પોઢે પ્રભુ સુખ સેજ ॥
 ચારણ શાલણ કરે પ્રભુ જ્યાંહાં કોટ કેરો વૃક્ષ ॥
 પાકશાલા વેશનવ તણી હથથાલા કીધી ત્યાંહાં ॥

હાં હાં આવેજોં યે વચન કહી પાથોધારયા તેહને ઘેર ૨૩
 શોભાની પરમિત નહીં એ ગોકુલ કેરો ભુપ ૨૪
 દશ ભર મહારો વાહાલમો તે જોઈ ન સેહેવાય ૨૫
 તો આગલ ઘોડો કરું જો વાહને બેસો સહુ ૨૬
 પાછે આપ પ્રસન્ન થઈયને પધરયા મહારો નાથ ૨૭
 ઝાલરી તાલ મૃદંગ વીણા વંસ કેરો વાદ ૨૮
 ગાએન ગાએ અતિ ભલા જસ કરે જેજેકાર ૨૯
 આસારવા માંહાં પાઓધારીયા કોઠારીને ઘેર ૩૦
 આવીને આસને બેઠા રચ્યો મંડપ જ્યાંહાં ૩૧
 કરુણા કટાક્ષે અધર મુસકની કરે પુરાણ કામ ૩૨
 નેત્ર દારા સુચવે રસ લહે જાણ પ્રવીન ૩૩
 પ્રગટ રૂપ પ્રકાશ દેખી મોહિયા નર ને નાર ૩૪
 અહમદપુર અસારવા લગી ભીડનો નહીં પાર ૩૫
 છાબ ભરીયા ફુલ બહુ કરી હાર વેચે તેહ ૩૬
 કટાક્ષ પ્રભુને થકિત તેહને સહેજ ન રહ્યું માન ૩૭
 તુરંગ ચઢે ગ્રીવા નિકટ કરી ધરાવ્યો તેણે હાર ૩૮
 પ્રેમ સું આવી પ્રભુજી પાસ પામી નામ ૩૯
 પુષ્પ કેરા હાર પ્રભુને સમર્પે અનુરકત ૪૦
 તે સઘ ગોકુલ મોકલી ત્યાંહાં સમે આવી કાજ ૪૧
 ભાઈલા કોઠારીને ઘેર બેઠે ઉતથાપન ૪૨
 ભકત પોતા તણા ઉપર એમ જણાવે હેજ ૪૩
 શ્રીગુંસાઈજીએ પ્રથમ કીધો તેહ રાખ્યો પશ ૪૪
 જેતા કોઠારી ઘેર વિશાલ સ્થલ છે જ્યાંહાં ૪૫

ત્યાંહાં નામ પામે ભક્ત આવી નિત્ય ભીડ અપાર ॥ શરાણુ જીવ અનેક લીધા ભાગ્યનો નહીં પાર ૪૬
 એક આવ્યા મનોરથ સોં એક બેઠા પાસ ॥ એક વલ્લ્યા વદન પ્રસન્નસું તેહની પુરી આસ ૪૭
 નામ કહી શ્રીમુખે પુછે કયોરે આવ્યો એમ ॥ હારદ્ર પ્રભુનુ કોણ પ્રીછે જેહ માંહાં છે જે મર્મ ૪૮
 નામ કહેતા પોતેથી પ્રસન્ન અતિથે યાચ ॥ અલોકિક જે દાન દીધું હદય હરખ ન માય ૪૯
 જીવ કાંઈ સમુએ નહીં જે અલોકિક ઉપકાર ॥ કરયું પ્રભુ એ વરણ સહુનો સારમાં જે સાર ૫૦
 ત્યાંહાં નાટારંભ નાના પ્રકારે હોયે અભિનવી ભાંતિ ॥ સંગીત ભેદ અનેક વિધિસોં સુધંગ નવનવી જાતિ ૫૧
 રંગરાએ માધવદાસ તેહ માંહાં વૃન્દાવન અતિસાર ॥ એ નીચ વરણે નામ પામ્યા સરાહયો કેઈ વાર ૫૨
 નારાયણ દાસ ટિપારો ભાંધીયો તે કાછે વેશ ॥ એ નૃતકારી અતિ ભલા નાયે તે અંગ સુદેશ ૫૩
 સુલય ગતિ ને લાગડાત ત્રિપાદ કેરી જાન્ય ॥ લાસ્ય તાંડવ પ્રગટ કરી દેખાડે નવલી ભાંત્ય ૫૪
 મોહનદાસ ને દારિકા એ કરે ગાન અપાર ॥ ઓડવ ખાડવ નીશાત ધીવત રાગના ભંડાર ૫૫
 ધુલો પખાવજી અતિ ભલો રીઝવ્યા શ્રીગોકુલ પાલ ॥ ગતિ મેદ નાના હુઆ માઠા ઉઘટે બહુ તાલ ૫૬
 રાયચંદ્ર રવાવ ને હેમજી વાશે વંસ ॥ એણીપેરે અખાડો રચ્યો ત્યાંહાં પ્રગટ ગુણ અવતંશ ૫૭
 હસ્ત તાલ મૃદંગ વીણા એકે વાદે વાએ ॥ તાલ્ય સ્વર એકે પ્રકારે પ્રથુક નહીં સમુજાય ૫૮
 પોતેથી ગુણ પ્રગટયે દેખાડે પ્રભુને રૂપ ॥ ચતુરરાશ શીરોમણી સમુજે શ્રી ગોકુલ ભુપ ૫૯
 ગુણી એ મન અતિ હરખીયા પ્રભુ મલ્યા જાણ સુજાણ ॥ ધન્ય ધન્ય એ વિદ્યા હમારી ધન્ય જન્ય પ્રમાણ ૬૦
 પ્રભુને મન પ્રસન્ન જોઈ હરખ્યો તે સઘલો સાય ॥ તે ગુણ ઉપર ઓવારણે જેણે રીઝવ્યા મ્હારો નાય ૬૧
 કો દિવસ કરુણા કરિઅને આપીયું સુખ ત્યાંહાં ॥ મનોરથ પુરણ કરયા સહુ હુતા જે મન માંહા ૬૨
 ભાગ્ય એ ગુજરાતના વર પામ્યા પરમ રસાલ ॥ અંકુર પલ્લવ ફુલમ ફલ અનુભવે એકે કાલ ૬૩

ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય પાંચમું સંપન્ન થયું.

માંગલ્ય - ૬ - છઠ્ઠું

વિઠલદાસે વીનવ્યા કરી બહુ પ્રકાર ॥ ઘેર પધારો દયા કરી માણુ ન લાઓ વાર ૧
 અહાં ઘર છોટા સંકોચના મલ્યો છે બહુ સમાજ ॥ મનોરથ અનેક પ્રકારના તે જાણો રાજ ૨
 કોઠારીને પુછયું પ્રભુએ કરી મનુહાર ॥ એ વિનતીનું શું કરીએ તમારો કોણ વિચાર ૩

કોઠારીએ કર જોડીને વિનંતી કીધી એહ ॥ કૃપા કરી પાથોધાર્યા ભાગ્ય ફલ્યા છે તહ ૪
 સહુને સરખી આસ ઘેર પધરાવા નાથ ॥ મનોરથ ભકતના પુરવા એહ તુમારે હાથ ૫
 ચતુરરાય કડગા ભર રાખ્યો ભકતનો ભાવ ॥ તન મન ધન ઓવારીએ પ્રભુનો એહ સુભાવ ૬
 ત્યાંહાંથી પ્રભુ પાથોધાર્યા શંકરપોર મંઝાર ॥ કડગા આણી પોતે થકી સુંદર વર સુકુમાર ૭
 વિઠલદાસ સોભાગીઆ ભાગ્ય તણો નહીં પાર ॥ ચોદહ ભુવન સુંદરવર આવીને ઉભા છે દાર ૮
 મંગલ કલસ મંગલ ભરી સનમુખ આવી બાલ ॥ મંગલ ગાએ સોહાસણી મોતીએ પુરી થાલ ૯
 મંગલ તિલક કૃમકૃમ કરી ન્યોછાવર તન પ્રાણ ॥ મોતીડેવધાવાને જુએ છે ચતુર સુઆળ ૧૦
 મંદિર માંહાં પધારીયા આવીને બેઠા છે આસન ॥ મણીમથ આરતી કરતા બહાલોજી અતિસે પ્રસન્ન ૧૧
 મરકલડે મુખ જુએ ને આનંદ અંગ ન માથ ॥ નિકટ રહી રસ અનુભવે નથણા રહ્યા લોભાય ૧૨
 માન રહે નહીં માનીતી કુંઝર જોબન રૂપ ॥ સમોવડ કો નહીં એહ તણી એહના ભાવ અનુપ ૧૩
 નવજોબન સુંગારનું મનમાં જાણું હીર ॥ તે જોવાને પધાર્યા રસીકવર નાગર ધીર ૧૪
 ભકત સહુ રસ અનુભવે તેહના અનેક પ્રકાર ॥ યાયા તે હરીવંશજી પ્રભુની કૃપા અપાર ૧૫
 લક્ષ્મીદાસ ભકત ભલા મનમાં અતિસે કુલ ॥ અંતરંગ પ્રભુ કહું પ્રભુસું અતિ અનુકુલ ૧૬
 માધવદાસ ખંભાતના રસનું જાણું રૂપ ॥ જોણે રસ વર્ણન કર્યા મંગલ ધોલ અનુપ ૧૭
 ઠાકુરદાસી રાધનપુર મધુઆ ઠાકુર સાર ॥ જીવુભાઈ ખંભાતના એ સહુ લીલાના દાર ૧૮
 અંતરંગ અનુભવ તણો પ્રતિશાળું કરે વિચાર ॥ સુંદરી મન અતિ હર્ષીત બહુપેરે કરે સુંગાર ૧૯
 આપણે ઘેર બિરાજે શ્રી વિઠલ રાજકુમાર ॥ સામગ્રી બહુપેરે કરો એ સહુ સુખનું સાર ૨૦
 એક સંકેત સુંગારનો કીધો છે બહાવાને સાથ ॥ તે સાંભળી મન આનંદ ઘણું ઘેર પધાર્યા નાથ ૨૧
 ત્યાંહા આવીને ઉભા રહ્યા રમણ મંદિરને દાર ॥ નાથકનો રસ રોકવા એહથી માંડયો કિવાડ ૨૨
 ભાગ્યવાન રસ ભોગની સામગ્રી કરે સાર ॥ મનોરથ ઉલટ એહ તણા કહુતા ન પામીએ પાર ૨૩
 નાથક અતિ આતુર ઘણું ભીતર ત્યાં ન અવાથ ॥ રસિકરાય અતિ રસભર્યા મંદીર ફેર ન જવાથ ૨૪
 વાસણે પુછ્યું ત્યાં જાણીને ચોરનો ભય ॥ પ્રભુએ કહ્યું ચુપ ચુપ રે એ તો મેં આયો ૨૫
 આવી આગલ ઉભો રહ્યો સમજ્યો પ્રભુનું હેત ॥ ભીતર જઈ ભાગ્યવાનને વેગે કહ્યો સંકેત ૨૬

તતજ્ઞાણું અતિ આતુર થઈ આવ્યા સુંદર નાર ॥ આવીને વેગે ઉઘાડયા જાણે રસના દાર ૨૭
 મુસકીત વદન નવનવ રસના કર ગ્રહી તેવાર ॥ સેન મંદિર છે ત્યાં પધાર્યા પ્રાણ આધાર ૨૮
 ઉભય ગૌર અનુપ અનુપ રસના જાણ પ્રવીણ ॥ કહું નાયક રસવશ કરી બહુપેરે કર્યા આધીન ૨૯
 અંક નિશંક ભરી ભામીની રસ પ્રગટથો એશ ॥ તેહ સિદ કરી કેમ કહી શકું વચને ન આવે જોહ ૩૦
 એક એક પ્રતિ પ્રમુદીત ઉલટ અંગ ન માય ॥ આપાપણે મનોરથે સહુ કોઈ જોવાને જાય ૩૧
 કોટી કામ ઓવારીએ શોભાનો નહીં પાર ॥ પાગ લટકતી રહી લટકની કુંડલ જયોતિ અપાર ૩૨
 લોચન લોલ અલોલ અરુણ મધ્ય રેખા સોહે ॥ ચિતવન ચંચલ ચહું દીશે જાવતી જન મન મોહે ૩૩
 લલિત કપોલ તિલક જે જયોત અતિ સોહે ભાલ ॥ કુંતલ કેશ મધુપ ગણ ભકુટી પરમ રસાલ ૩૪
 ગલ્લ સ્થલ બેહુ સોહે નાશા નવલ અનુપ ॥ અધર અરુણ રસ રંજીત મુસકની મોહક રૂપ ૩૫
 મુકતાહાર કંઠ મધ્યે તુલસી ગુંજા માલ ॥ ઉર રાજત અતિ સુંદર શોભિત બાંહો વિશાલ ૩૬
 અંગ અંગ અતિ રસ ભર્યા વાણીયે કેમ કહેવાય ॥ કાણુશણુ છબી અતિ નીતન જોતા તૃપ્તી ન થાય ૩૭
 એક સમય પ્રભુ પાતલો ચરણ કાલાણ કરે ત્યાંહાં ॥ ચોકીએ મુદ્દીકા મુકી સંધ્યા કરતા જયાંહાં ૩૮
 માન મનોરથ ઘણાં કુંવર ભાવ રસાલ ॥ કોતુક મીસ કર મુદ્દીકા ચોરી છે નયન વિશાલ ૩૯
 ઈહાંતો ચોર નાહીં આયે હે વહ તો તુમારાહી કાજ ॥ હમારે ઘેર નોતનમાં આજ તો આવ્યા છો રાજ ૪૦
 શું જાણીએ કર્યા ખોઈને અમને ચઢાવો આવ ॥ ચોરી અમો શું જાણીએ એ તો તમારી ચાલ ૪૧
 હાસ્ય વિલાસ પરસ્પર બહુપેરે ફુલ્યા મન ॥ ભકત મનોરથ પુરીઆ ઓણીપેરે કહયા વચન ૪૨
 સ્નેહ પ્રગટ કરવા મિસે એહ રસ કર્યો પ્રકાસ ॥ ભામીની ભર જોબન મદ અતિ ઉપજવે હાસ્ય ૪૩
 અંગઅંગ પ્રગટીત અનંગ પ્રીય સુખનો ચાહ ॥ ધીર ધરે નહીં રંગ રંગીલો સુંદર નાહ ૪૪
 માન કરે માનુની આનંદ ઉર ન સમાય ॥ જુએ રૂપ નયણ ભરી તેમ રૂચિ અધીક થાય ૪૫
 અયોગ થકી આતુર પ્રિયને પધરાવે સેજ ॥ સંજોગે સુખ કોટી અતિસે વાધો હેજ ૪૬
 રસ ઉપયોગી જેહ તેહ સામગ્રી ત્યાંહાં ॥ પુણ્ય તણા લઈ હાર ધરાવે ગ્રીવા માંહાં ૪૭
 અતિ સુગંધ વિધવિધના મહકે છે શ્રી અંગ ॥ બીડા બહુ પાસે ધરી રાખ્યા કરવા સંગ ૪૮
 ત્રીય અનુરાગ સોહે અનુપમ અતિસે કીધું હેત ॥ અંજન તિલક લાલ કંચુકી તન સાડી સ્વેત ૪૯

નીરખે નાહો પ્રિયા નિરખે મુખ છબીસું મોહે ॥
 દરસ પરસ અતિ સરસ કરે તે અમૃત રસપાન ॥
 કરે વિચિત્ર વિવિધ પેરે મનની ફલ ॥
 સકલ કલા પુરણ ગોકુલપતી રતી પતિ રાગ ॥
 રમણ રસે અધિક સુખ રહયો નહીં રજની ભાગ ॥
 આવે ભકત સહુ દરશને એ પોઢયા નાથ ॥
 લોચન અડણ મીલીત વીકસીત સોહે તે રસાલ ॥
 ભાગ્યવાન નિત્ય પ્રતિ એણીપેરે કરે રસભોગ ॥
 સામગ્રી એક તે સુંદર કેમ તે મલે સંજોગ ॥
 ગુરુજનનો સંકોચ ઘણો નહીં ઘેર અવાશ ॥
 સાવન વદી ત્રીજ દિન કાજલીનું છે વ્રત ॥
 હિંદોલા કરી સાજ હિંચકા બાંધ્યા સહુ ॥
 મોદે કરી સુંગાર સખીજન આવ્યા તેહ ॥
 આતુર ને સંકોચ સમાગમને અકુલાશ ॥
 અનુભવી ને એ રસતાણા તેહનું અતિસે હેજ ॥
 હાસ્ય વચન મુસકની કરી સનમુખ જોડયા નશણ ॥
 એહ સમય ન રહે સખી શણું ત્યાં કેનું માન ॥
 અતિ પ્રવીણ રસ જાણ મીલી ત્રીય નાથક જોડ ॥
 એણી પેરે અતિ અનુભવ કર્યો તેહના ભાગ્ય અપાર ॥
 ગોકુલપતિ અતિ રીઝયા તેહની લીલા અગાધ ॥
 વિઠલદાસે મનોરથ કરી વિચારું મન ॥
 રોખ્યા કદલી ખંભ મનોહર ઉપર રાખ્યા મોર ॥
 નવ પટકુલ બીછાવીઆ ઉપર ગાદી સાર ॥

બેહુ રસ લોભી સ્નેહ સહિત મુસકની અતિ સોહે ૫૦
 અતિ પ્રવિણ રસ સુંદરી નાથક પ્રિય ચતુર સુજાણ ૫૧
 હાવ ભાવ અપરમીત નહીં કો એહની તુલ ૫૨
 આરત હરણ ભકત જન મનોરથ રસદાશ ૫૩
 તેહ સમય કોણ કહી શકે ધન્ય ભામીની સોહાગ ૫૪
 આવસ વસ નોતન છબી જુએ સધલો સાથ ૫૫
 વિકસીત અંગ વચન મધુરા ડગમગતી ચાલ ૫૬
 ઈચ્છા સ્વતઃ વિચારી ભકત કર્યા સંજોગ ૫૭
 લખીભાઈ મન મનોરથ એ આવે ઉપયોગ ૫૮
 સાહસ બહુપેરે કરી વિચાર્યો એક ઉપાય ૫૯
 જાગરણ કેરો સાજ સિધ કરી માંહે સ્ત્રીય ચરિત્ર ૬૦
 મનોરથ કરી મનમાંહાં ત્યાંહાં તેડાવ્યું સહુ ૬૧
 જોઈ હર્ષ ન માએ મનગમતા એહ ૬૨
 રસનાથક રસવસથી શણ અંગ ન સહેવાય ૬૩
 નિકટ લેઈ ત્યાં આવીઆ જ્યાંહાં બેઠા છે સેજ ૬૪
 નાથકા રસ અભિનવો એણીપેરે બોલ્યા વશણ ૬૫
 નોતન રસ પ્રગટયો અતિ તેનું નહીં અનુમાન ૬૬
 કર્યો મનોરથ એહ તેહના પુર્વા છે કોડ ૬૭
 એ સમય જોકો અનુસર્વા ધન્ય તે નરનાર ૬૮
 જીવ તણો નહીં આસરો પ્રભુની કરુણા સાધ્ય ૬૯
 વર્ષા ઋતુ અતિ સુંદર હિંદોલાના દિન ૭૦
 ચોકી ડાંડી સોહે પથરંગ ચહું ઓર ૭૧
 તકીઆ બેહુ પાસે ધરી રાખ્યા ફલના હાર ૭૨

રચના ફુલે કરી લલકે મધ્ય ઝુમક ફુલ ॥ ગેંદુક ફુલ સમાર્થા ભકત તણી અતિ ફુલ ૭૩
 ફરતા વસ્ત્ર કસુંભી બાંધીઆ સોહે તેહ ॥ સ્થલ એકાંત રચ્યો તે કો નવ જાણે એહ ૭૪
 બીડા બહુ તબકડી ભરી ભરી રાખ્યા ત્યાંહાં ॥ રસ ઉપયોગી અતિસે હર્ષ ધરે મનમાંહા ૭૫
 અતિ સુગંધ ઉખેલ્યા ફૂલ્યાગરના જે ધુપ ॥શોભા ત્યાં ધરે અનુપ ૭૬
 વાધે અતિ આનંદ ભકત હિત હેતુક તણા ગર્વ ॥ વાત્સલ્ય સ્નેહ પ્રકાર તે કીધા સર્વ ૭૭
 હિંદોલે ભોગ સમર્પે નાનાવીધી કરી પ્રીત ॥ દ્રષ્ટિ નિવારણ કારણ એહ વિચારી રીત ૭૮
 આરતી ત્યાં ઓવારી પ્રેમ રચીત જે ભાવ ॥ બહાવાસું લીલા રસ અનુભવ કરો ચાવ ૭૯
 ઉત્થાપનને સમે કીધું પ્રભુને જાણ ॥ સ્નેહ ભાવ સંકોચ પ્રગટ એમ કર્યું પ્રયાણ ૮૦
 પ્રાણપ્રીથ એ મધુર વચન સુણી થયો ઉમાહા ॥ ઉલટી નાણ્ય મધ્યે આવ્યો રસ સિંધુ અથાહ ૮૧
 હરખે હિંદોલે પધરાવીઆ રસીકવર રાય ॥ ઉલટ અતિસે ભકત તણા ઉરમાં ન સમાય ૮૨
 બેઠા ફેમણીલાલ વિરાજીત થોભા પુર ॥ આવી શ્રીમુખ નિરખીયું અંગઅંગ રસ સુર ૮૩
 ટેઢી પાગ કસુંભી સોહે બહાવો રંજ ॥ ધોતી લાલ ધરી ઉપરેણો ઓઢયો અંગ ૮૪
 તિલક ભાલ હાર ટોડર ઉર અતિસે સોહે ॥ અધર વીટીકા રંગ દ્રસન ઝલકે મન મોહે ૮૫
 ત્રીય સાડી સોહે કસુંભી રંગ કંચુકી રયામ ॥ અંજન તિલક નયન મધ્યે બીંદી દીધી વામ ૮૬
 ગોફણે ધુધરડી ધમકે નાદ અપાર ॥ પહેર્ષા ભુણ રાજે આંજરના ઝમકાર ૮૭
 માન સહિત અતિ કુંઠર ત્યાં ઉભા બેહુ ઓર ॥ સોહે અતિ શુંગાર નથણ ભરી જુએ કોડ ૮૮
 મુસકની કર ડાંડી ગ્રહી કર સ્પર્શ મિસે એહ ॥ ભામીની ભાવ લહે અંચલ ઓટે હંસે તેહ ૮૯
 શ્રાવણ માસ સોહે અતિ રીમઝીમ વરસે મેહ ॥ રતિપતિ અતિ ઉનમત પ્રીથ ત્રીય રસ જેહ ૯૦
 બીડે ભરી તબકડી ધરી આરોગે નાય ॥ કીડા સહિત બહાવો બીડી મુકે એહોને હાથ ૯૧
 ગાન કરે સ્વર મધુરે યુવતી જન મન હુલ્લાસ ॥ પ્રેમે રૂપ નિહાલે ઉભી છે જે પાસ ૯૨
 વિઠલદાસ ચમલ ઢાલે ને પ્રસન્ન મન થાય ॥ લક્ષ્મીદાસ પંખો કર ગ્રહી વારતા આરતિ અતિસે ધાય ૯૩
 ભેટ કરે ભાવિક ભકત જે બહુ પ્રકાર ॥ પ્રભુ અંગીકૃત તે કરે રસ રીત અપાર ૯૪
 આરતી કરે ગ્રહી વારતા આરત અતિસે ધાય ॥ ભામનડા ભામીની લેઈ પ્રીયરસ રહી લોભાય ૯૫

પુરણ આસ દાસ તણી એ છે ગોકુલ ભુપ ॥ સદા સકલ રસદાતા સહેજ કૃપાનું રૂપ ૯૬
ગોપાલદાસ રૂપપરે કહ્યું મુને મનોરથ આજ ॥ દીવસ તણી કરું વિનંતી સેજયાએ પોદો રાજ ૯૭
પરમ દયાલ કૃપા નીધી જાણું મનનું હેજ ॥ તેહ દીવસથી મારગમાં બહાવોજી પોદે સેજ ૯૮
જનમાઘટમી ત્યાં કરી વિજય કર્યો મહારાજ ॥ ભકત ભાવ ઉર આણીને તેહના કરવા કાજ ૯૯
લક્ષ્મીદાસ પર કૃપા કરી સાથે લીધા એહ ॥ પ્રભુ રથ બેઠે તે સમય સારથી કીધા તેહ ૧૦૦

ઈતિશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય દહુ સમાપ્ત

માંગલ્ય - ૭ - સાતમું

રથ આગલ ભકતની ચીડ માચી ॥ તેના ભાવ રસરૂપ છે અનીરવાચી ૧ એક રૂપ નીરખે નથણે નીર ઢાલે ॥ એક ચકિત રહી ડગ ન ચાલે ૨
એક વિહવલ સુરતી ન રહી દેહ કેરી ॥ એક ચક્રોરની પેરે ત્યાંમાં રહ્યા હેરી ૩ એક અનુભવ સુરતી અંતર વિચારે ॥ સખી વિનવો સખી રહે ભાજ તમારે ૪
સહુ ભકતના ભાવ પ્રભુ મન જાણી ॥ કૃપા આણીને ઉચ્ચા મધુરી વાણી ૫ કહ્યું દારીકા મારે અવશ્ય જાવું ॥ ચલો સહુ અમો ફરીમને વેગ આવું ૬
સમાધાન બહુપેરે અતી દયા કીધી ॥ માની વચન ભકત સહુએ આશિષ દીધી ૭ રથ ખેડીઓ જુથ સહુ ત્યાં નિહાલી ॥ બહાલો પ્રેમસું જુએ છે કોટ વાલી ૮
ચાલ્યા માર્ગે ભકત જે રહયા સંગ ॥ લખીભાઈ પ્રભુસું કરે અતિ પ્રસંગ ૯ કરે વારતા પદ તણા અર્થ પુછે ॥ પ્રભુ કહીએજી એનો ભાવ શું છે ૧૦
કૃપા સિંધુ અતિ પ્રેમસું કરે પ્રકાશ ॥ તે સાંભલી મનમાં અતિ હૃલ્લાસ ૧૧ રથ હાંકતા લખીભાઈ બેસે ફરી ॥ બહાલો પોદે ત્યાં ચીરદા કીધે ધરી ૧૨
એહના ભાગ્યનો પર કહયો ન જય ॥ એણીપેરે કરૂણા તણી વૃષ્ટિ થાએ ૧૩ ઈચ્છાએ ચઢે પ્રભુ તુરંગ તાજી ॥ બેઈ કોટી મનમથ ત્યાં રહયા લાજી ૧૪
તુરો પુટે ભાવ તે કોણ પ્રીછે ॥ જે માનીની મન વસ માન ઈચ્છે ૧૫ સુરતી તે રસની કરી દે કંધે થાપ ॥ ઉમંજ ભાવ રસવસ ધરી રીઝે આપ ૧૬
મન અનુભવી ભકત જે અંતરંગી ॥ કરે અંતર રથજુ જેમ સંગ સંગી ૧૭ સોહૈ શ્રીકરે ચમરી ચોંહો પાસ ફેરે ॥ મન દલ ચઢ્યું ભકતના ભાવ ફેરે ૧૮
સરખેજ સાગદ ગોધાવી નામ ॥ પધાર્થ પ્રભુજી વીરમગમ ૧૯ એણે મારગે પાશોધારે રાજ ॥ સાથે ચાલ્યો છે ભકત બહુ સમાજ ૨૦
ધાંગધું છે ગામ જે મજલ માંહાં ॥ આવી ઉતર્થા પ્રભુડેરો કીધો ત્યાંહાં ૨૧ પાછલથી આવ્યો સાથનો સંગ બહુ ॥ આવી ઉતર્થા પ્રભુજીને પાસ સહુ ૨૨
જલ કાળને કૃપા તલાવ ખોળે ॥ ત્યાંતો જલ નથી ઉત્તર આવી બાલેર ૩ પોતે શાક સમારે છે મન જાણી ॥ સહુ શાક કાંન કરો પુછ્યું મધુર વાણી ૨૪
સહુ સાથના લોક ત્યાં વ્યક્તિલ થાએ ॥ નહીં પ્રભુને મુકી આજલ જવાર રથ કેમ પાક કરીએ જલનો સંકોચ ॥ કરી પ્રભુને વિનંતી એહ સોચ ૨૬
પેલી પોખર ભરી છે જઈ જુઓ ॥ કરી આજ્ઞા શ્રીમુખે અહીં છે એક કુઓ ૨૭ કરી વિનંતી સહુએ ત્યાં આનુરતાથી ॥ એ તલાવ બેધું એમાં જલ નથી ૨૮
અતિ અતુલ પ્રતાપ ત્યાં પ્રગટ કર્યો ॥ કહ્યું જશ દેખો વામો હે જલ ભર્યો ૨૯ ત્યાં જેવા ગયા આજ્ઞા દીધી નાથે ॥ દીર્ઘ સરોવર જે જલભર્યું હશેરી સાથે ૩૦
આશ્ચર્ય થઈ રહ્યું સહુ રહયા મોહ પામી ॥ આવી પ્રભુ પાસે રહયા કીધે નામી ૩૧ કહ્યું તમો પુરુષોત્તમ જગતનાથ ॥ કૃત્તમ કૃત્તમ નથા કરાસે તુમારે હાથ ૩૨

તમારા ગુણ અમો ક્યાં લગી વખાણું ॥ અમો મુઠ મતી રાજને શું જાણું ૩૩
ચતુરરાય એક એહ ચરિત્ર કીધું ॥ એમ એહ રીતે કરી સુખ દીધું ૩૫
તે છે જાત રજપુત રાજસ અપાર ॥ સદા પ્રભુ દર્શન તાજો મન વિચાર ૩૭
અતિ સંકોચ ગુરૂજનનો એ સહશો ન જાય ॥ કેમ પ્રગટ નીરખું કોણ કહે ઉપાય ૩૮
સામા જાઓ એ કાજ છે આજ મારે ॥ કરો વિનંતી પ્રભુ અહીંયા પધારે ૪૧
વ્હાલે ભકતના ભાવ અંતર વિચાર ॥ નીકટ મીલી બાગમાં પધાર્યા ૪૩
શોભા અનંત વ્યાપી અંગ સુરતી ભુલી ॥ થઈ સ્નેહ વસ દેહ મધ્ય સ્નેહ ભુલી ૪૫
રસીક લોચને રસીક જીએ નિહાલી ॥ સુધા વૃષ્ટિથી કુસુમતી બાલી ૪૭
કરી બહુઅ પ્રકાર સામગ્રી સીધા ॥ મન ફલસું મનોરથ અનેક કીધા ૪૮
કહયું રાજ સર્વજ્ઞ હું કેમ ભાખું ॥ જાણું એટલું એહ એક વચન દાખું ૫૧
પ્રભુ મધુર વચણે સમાધાન કીધું ॥ અમો પતલી દારા એ સહુ માની લીધું ૫૩
સુણી ઉલટ અંગ અંગ ન માય ॥ જોવા રૂપ વ્હાલા તાણે રચ્યો ઉપાય ૫૫
જોયું શ્રીમુખ પ્રકૃત્વીત થયું મન ॥ વ્હાલો ભકતના ભાવથી અતિ પ્રસન્ન ૫૭
બાંધે કચરી યાગ કર કેસ સોલે ॥ ધોતી કેશરી પહેરતા મન મોલે પલ ૫૮
સોલે સુંદર સાડી કસુંબી રંગ ॥ પહેરી કંચુકી અંગ તે અતિ અનંગ ૬૧
ઉલટથો સિંધુ આનંદ અમિત લુલ્લાસ ॥ કપ્યા વિવિધ રસસું રસીક વિલાસ ૬૩
છાના રહ્યોજી તમો રખે દ્રષ્ટિ લાગે ॥ ખમા કરી ભકત ત્યાં માન માગે ૬૫
કૃપાએ પ્રભુ ભકતના કોડ પુર્યા ॥ આપી સુખ અતિ અભિનવ દુઃખ ચર્ચા ૬૭
ઈચ્છા કરી પ્રભુ પધારે મારગ માંહાં ॥ આવી ચારણ બાઈ મલી સામી નાંહાં ૬૮
પહેલાર્ષા ભુષણ સુશોભિત દેશ રીતે ॥ તે સ્વરૂપ જોઈ થઈ રહી અતી પ્રીતે ૭૧
ચલાવ્યો તુરી વ્હાલે જલપાન મીસે ॥ થોભી ત્યાં રહ્યા આપવા દરસે ૭૩
અવસ્થા તેના મન તાણી તેહ જાણે ॥ અનુભવ વિના કોઈ કેમ કહી વખાણે ૭૫
ભાદરવા વટી ચોદશ મુહુરત લીધું ॥ તેણે દિવસે પ્રભુ દ્વારીકા પાવન કીધું ૭૭

ઓણી રીતે અનેક વીજખી કીધી ॥ બહુ ભાંતી સહુ મલી આશીષ દીધી ૭૪
હાવારમાં પંચાસર છે ગામ ॥ ત્યાંહા વસે ભકત કુંકાજી નામ ૭૬
ત્યાં સાંભલ્યું પ્રાણજીવન આવ્યા ॥ અતિ ફુલ્યા હર્ષશું મન ભાવ્યા ૭૮
સમરજી જો આજ તું કરે સહાય ॥ તો મનોરથ મન તાણા પુરણ થાય ૪૦
આવ્યા હર્ષશું વેળે પ્રભુજી જયારાં ॥ કુંકાજીએ કરી વિનંતી પધારીએ ત્યાંહા ૪૨
ચઢી માળીએ પ્રેમસું મન હરખે ॥ રહ્યા ભાવતા નાથનું રૂપ નીરખે ૪૪
પ્રગટ અંકુર રતિ વૃધી ભાવ વેલી ॥ સમાગમને અભિલાષથી લતા રેલી ૪૬
ફેલ એહ દાતા રસીક વર ઉદાર ॥ નિબ્યય પ્રેમ સમુંકત કિધો વિચાર ૪૮
ગુંધી પાતલ મોકલી સ્નેહ સાથે ॥ આણી રાખી આગલ પ્રભુ ગ્રહી હાથે ૫૦
નથી આવી શકતા તે દરશનને કાળે ॥ અતિ સંકોચ મનમાં ગુરૂજનની લાળે પર ૫૨
એ જો વચન મધુરા પ્રભુ ભોલ્યા પ્રીતે ॥ આવી ભકત આગલ કહ્યા તે રીતે પર ૫૪
ધર્મા વસ્ત્ર વિચિત્ર પ્રભુ પાસે આવ્યા ॥ વાજો કેશરી સિંહ કરી સંગ લાવ્યા ૫૬
કરી વિનંતી આગલ ઉભા ધરી ॥ વ્હાલે કહયું અવશ્ય અતિ કૃપા કરી ૫૮
ચોલાકો કેશરી રંગ મધ્ય અંગ દીસે ॥ ઉપરેણો હસેલ જોઈ મનહા હીસે ૬૦
ભેણું પરસ્પર લોચન અતિ વિશાલ ॥ પ્રેમ અનુભવે અનુભવી રસ રસાલ ૬૨
કેશર ભીના પ્રભુ કસુંબે ભીની નાર ॥ નય રાજભાઈ તેહ સમય કહે બલીહાર ૬૪
ન્યોછાવરી કરે તે સમય પ્રાણે વારે ॥ એ છે જીવન જીવન ધન હમારે ૬૬
ઓણીપરે પાશોધાર્યા ગામ ગામે ॥ સુખ આપું ભકતને કામ કામે ૬૮
ધણું સુંદર તેહનું રૂપ દીશે ॥ હાથે કુંદણા લોભરી લાલ શીષ ૭૦
માણું એક વ્હાલો રહ્યા તુરંગ રાખી ॥ મોહ્યા રૂપે તે નવ શકે વચન ભાખી ૭૨
પધાર્યા પ્રભુ નીકટ બાલ નિહાલે ॥ ઉભા ચકિત થઈ રહ્યા રૂગ નવ ચાલે ૭૪
કહી વાત બહુવાર ગોકુલને રાણે ॥ જોઈ એ સમયનું સુખ અનુભવી જાણે ૭૬
આવ્યા ગુગલી સહુ મલી ચરણે લાગે ॥ અમો આજ ફેલુંકુંત ધયા માન માગે ૭૮

સહુ વેદ વિહિત ધર્મ કારજ કીધા ॥ બહુપેરે વિદ્યોત્તીસું દાન દીધા ૭૮ બાંધ્યા નેગ સેવા તાણા રાજ રીતે ॥ કરો ભોગ સામગ્રી તે એણી રીતે ૮૦
સહુ ગુજલી કૃત્ય મર્યાદા ટાલી ॥ સ્થાપ્યો ધર્મ મર્યાદાની રીત પાલી ૮૧ ત્યાં ભક્ત કલાભાઈ ચઢકા નિવાસ ॥ તેની પુરી પ્રભુજીએ બહુપેરે આસ ૮૨
રહ્યા દિવસ અચાર ત્યાંહાં સ્થલ વિચારી ॥ વિજય કીધો છે ત્યાં થઈ મહીમા વધારી ૮૩ રથ બેઠા પ્રભુ સહુ કોએ સંગ આવ્યા ॥ આપી મહાપ્રસાદ ત્યાંથી વધાવ્યા ૮૪
વિજ નાર સમાજ ત્યાંહાં સોહ સંગ ॥ એહવા નાથને નીરખી કોણ ન મોહે ૮૫ રહ્યાં એક ટક સુંદર રૂપ નિહાલે ॥ જ્યાંહાં ત્યાંહાં વ્યાલાજીની સાથે ચાલે ૮૬
માણું એક મનમાં નહીં ચેન એહને ॥ ઘરા મુક બાલક વૃદ્ધ કહો કેહેને ૮૭ પારોધારતા જેઈ જેઈ બેઠા છીન ॥ એક પ્રાણ સ્થિત કરી રહ્યા ઈંધણ આધીન ૮૮
ધરી ધુપબેડી પ્રભુ તરંગ ચઢયા ॥ શોભા નીરખતા ભક્ત ઉર માંહે ચડી આ ૮૯ સમાધાન સત્કાર ત્યાંહાં અનેક કીધા ॥ રથા શોભ્ય તે અનુસાર માની લીધા ૯૦
છત્રીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૭ સાતમું સમાપ્ત

રાગ : સમીરે સંધ્યા તબ ભયે પ્રભુ અંતરધ્યાન

માંગલ્ય આઠમું

ગુજરાત પ્રસંગ

બડે ખંભાલીએ ત્યાંથી પધાર્યા ॥ ત્યાં ભક્ત મનમાં મનોરથ વિચાર્યા ૧ કરે વિનંતી પ્રભુને મેલી લાજ ॥	મારો મનોરથ પુરાણ કીજે આજ ૨ અતિ હર્ષ સંકોચે વચન મુખ નાવ્યું ॥ માન્યું વચન એમ નયન સપને જાણાવ્યું ૩	તે જેઈ ભક્ત હર્ષ મન ન માય ॥ સામગ્રી સિંધ કરવાને રચ્યો ઉપાય ૪ તેડી લાવી રસ રીતે સમજવાને તેહ ॥	અતિ નવલ અજ્ઞાત જેબન છે જોહ ૫ કરી બહુ પ્રકાર ત્યાં નિકટ આવ્યા ॥ રહ્યા ચક્રિત પુલકીત અંગ ભલા ભાવ્યા ૬	કરી ઘુંઘટ દ્રષ્ટિ સનમુખ ન જોડે ॥ બ્હાલો વદન નિહાલવા ભર્યા કોડે ૭ પ્રીથ નવલ રસ પ્રીત બહુ રીત જાણે ॥	કહી મધુર વચન ગ્રહી નીકટ આણે ૮ અતિ રસીક બહુ પેરે રૂચી રમાડે ॥ જોમ જોમ રૂચે તેમ કરી સુખ પમાડે ૯	થમા વિવસ આદુર અંગ મેલી ॥ મીટી સંકુચ રસ રીતી ગ્રહી લાજ ભેલી ૧૦ ત્યાં પ્રગટશે રસ રંગની રેલ ચાલી ॥	કયાં લગી કહું વાત એ છે અતિ રસાલી ૧૧ ત્યાંથી પધાર્યા મારગને નાકે ॥ પ્રભુ પોઢયા લખીભાઈ રથ હાકે ૧૨	આવ્યા સોરઠીયાની નદી માંહાં ॥ જલ વાજતું સાંભલી જગ્યા ત્યાંહાં ૧૩ પુછ્યું કોણ નદી ને એ મારગ કયાનો ? ॥	કહ્યું આસુરવ્યા મોહ લીલા છે ત્યાંહાંનો ૧૪ તે સાંભળી પ્રભુ મન પામ્યા ખેદ ॥ તે પેડો મુકી પાછા વલ્યા સથ ૧૫	ત્યાં સોઢાણાનો રામ જોડુઓ રાજ ॥ તે પાછલથી આવ્યો પધરાવા કાજ ૧૬ કરી દંડવત કહ્યું વિનંતી ઉધારો ॥	માતું ગામ પાછલ રહ્યું ત્યાંહાં પધારો ૧૭ બોલ્યા વદન પ્રસન્ને સમાધાન કરી ॥ બહુ ભાંતિ કરી સાજ ઘોડો સમખ્યો ૧૮	સેવાનો અભિલાખ છે એહને બહુ ॥ આપી નામ ને મનોરથ પુર્યા સહુજ ૧૯ બહુ ભાંતિ કરી સાજ ઘોડો સમખ્યો ॥	કરી દંડવત ચરણે તે ભાવ અર્પ્યો ૨૦ કૃપા દ્રષ્ટિ કરી એહનો અર્થ સીધો ॥ પ્રભુજીએ પ્રસન્ન થઈ વિદાય કીધો ૨૧	ત્યાંથી પછે રાજકોટ પધાર્યા ॥ વિભોજી કૃપા કરી પ્રભુએ સંભાર્યા ૨૨ એ છે નીપટ લરીકો ચરણે શીખ નામ્યું ॥
---	--	--	---	--	---	---	---	---	---	--	---	---	--	--

શ્રી હસ્ત માથે ધર્મો રાજ પામું	૨૩	સતો જામ હાલાર નવુનજર ગામ	૧૧	ફૂપા આણી પધાર્યા તેને ધામ	૨૪
કહે ધન્ય દિન ધન્ય દેશ ધન્ય ભાગ્ય માઈ	૧૧	ધન્ય દેહ ધન્ય ગ્રેહ સુ શુ વિચારૂ	૨૫	તોણે તુરંગ સમર્થો સાજ સાથે	૧૧
કરી ભેટ આગલ રહયો જોડી હાથ	૨૬	ત્યાં રણમલજીએ દુહો ભેટ કીધો	૧૧	પ્રભુએ નિષટ પ્રસન્ન થઈ માની લીધો	૨૭
ઓવારણ છે વલ્લભ અવની તાગા	૧૧	તટ જમુના તોણે જ્યાં તુજ સરીખા સંપળે	૨૮	ત્યાં જીવ અનેક કૃત્ય કૃત્ય કીધા	૧૧
તેને નામ આપી સહુ શરણ લીધા	૨૯	પધાર્યા પ્રભુજી ખંભાલીઆ માંહાં	૧૧	ભટ રાઘવદાસે પધરાવીયા ત્યાંહાં	૩૦
હામ હામના રાણા રજપૂત આવે	૧૧	કરી દર્શન ચરણે તે શીષ નામે	૩૧	ક્રોળમાં અનાબાઈ સરસ ભકત	૧૧
તેના ભાવ છે પ્રભુસું અતિ અવ્યકત	૩૨	પ્રથમ મનોરથથી અતિ ભાગ્ય ફલ્યા	૧૧	પ્રથમ મોરબી આવી વ્યાલજીને મલ્યા	૩૩
ચાલ્યા સંગ તે દારકા પ્રભુજી મલ્યા	૧૧	અતિ મોદ મનોરથે સાથે ચાલ્યા	૩૪	આવ્યા નિકટ નિજ ગતી લોભી લોભાયા	૧૧
અતિ ફલસું ફલ અંગે ના સમાયા	૩૫	કરી વિનંતી આજણું ચિત ધરીયો	૧૧	મનોરથ મન તણા સહુ સિદ્ધ કરીએ	૩૬
પધરાવીઆ પ્રભુ કરી બહુ પ્રકાર	૧૧	ગાએ મંગલ ધોલ મંગલ અપાર	૩૭	પુછે અનાબાઈ સાથના ભકતને પ્રેમે	૧૧
દીને પ્રભુ આજ્ઞા તે સહુ કરવું છે મેં	૩૮	કડું તેહ સું જો તમે દયા આણો	૧૧	હવે એ પ્રભુ ને તમે સર્વ જાણો	૩૯
મન ફલસું વચન બહુએ ધેરે બોલે	૧૧	નાહીં એહોના ભાવને કોઈ તોલે	૪૦	કરે વિવિધ મનોરથ મન હરખી	૧૧
ધાએ પુલકીત વ્હાવાનું રૂપ નીરખી	૪૧	મન પ્રેમે શ્રીંગાર રસ મુલ રોખું	૧૧	પહેરીયા પ્રગટ ભુષણ સર્વાંગ ઓખું	૪૨
આવ્યા નિકટ વ્હાવાનું રૂપ જુએ	૧૧	દેખી કોટી કંદર્પ સોદર મોહ	૪૩	લોભ્યા લોચન તે નવી પલક મેલે	૧૧
અતિ આરતે ભાવસું ભાવ ભેલે	૪૪	અતિ રસીકવર રસ બહુ ધેરે જાણે	૧૧	તેમ ભકત રસ વિવિધ સંકોચ નાણે	૪૫
ઉભય સ્નેહસું ભેદ રસને નિહાલે	૧૧	પ્રિયા અધિક સુખ તેમ અંગ ચાલે	૪૬	પરસ્પરે કરે હાસ્થ વિલાસ પ્રીતે	૧૧
જેમ અધિક રૂચી ઉપજે તે રીતે	૪૭	કહે માનું રાખો ફૂપાએ પધારો	૧૧	એણી ભાંતીસું વચન કહી સ્નેહ વધારો	૪૮
સેવા સ્વતઃ પુરણ કરી બહુ ધેર	૧૧	ફલ્યા ભાગ્ય પધાર્યા નાથ ઘેર	૪૯	તનુજ વિતુજ ન્યુન કાંઈ નવ રાખી	૧૧
રસ અનીરવચનીય કેમ થકીએ ભાખી	૫૦	પછે કાઠીઆવાડ સીભાગ્ય ગામ	૧૧	કેઆણો બાબરા છે તેહનું નામ	૫૧
ત્યાંહાં ભકત છે ભાગીરથી ફલ બાઈ	૧૧	તેહનો ભાવ છે પ્રભુને સુખદાઈ	૫૨	ત્યાંહા પ્રભુ પધાર્યા તેહની પ્રીતે	૧૧
કર્મા મનોરથ બહુધેરે રાજ રીતે	૫૩	મન ભાવતા ભોજન રૂચી કરાવે	૧૧	સખી વેષ સુંગાર એહનો ધરાવે	૫૪
તેડી ભીતર બહુ ધેરે સુખ પમાડે	૧૧	જેઈ સુંદર એહ રૂપે રમાડે	૫૫	ભેસે તબકરીએ વ્હાલો બહુ પ્રીતી	૧૧
મેલી લોકીક મથાદા ગ્રાહી રસની રીતી	૫૬	કેમ પ્રગટ વર્ણન કરું ભાવ ના આવે	૧૧	જ્યાંહાં વચન ન ચાલે ત્યાંહાં સંકોચ આવેપણ	૫૭

દિન સાત પ્રભુ ત્યાંહાં રહયા એળી રીતે	॥	દીધું અમિત સુખ દિનદિન અધિક પ્રીતે	૫૮	પછે હલવદમે પધાર્યા નાથ	॥
રાજા બીજે આવે આવી નામું માય	૫૯	ઉભો આવી આગલ દંડવત કરી	॥	કરી વિનંતી પ્રભુજીએ ચીત ધરી	૬૦
તેહની શ્રીમુખે કહી કરી વાત એક	॥	હતો શુદ્ધ અંતઃકરણ બ્રાહ્મણીક	૬૧	ત્યાં ઝવોજી આગલ રહયો જોડી હાથ	॥
મહું નિકટ છે ગામ પધારો નાથ	૬૨	તારંગા પર્વત પાસે કુંડા ગામે	॥	ત્યાં પધારીઆ એહોને ધામ	૬૩
કરી સેવા બહુ ભાંતિ પોતાના સમાન	॥	નીજદાસ જાગી કમું કૃપાનું દાન	૬૪	જે કો ભકત છે પ્રભુજીને સાથે અહીં	॥
લેવાડયું પ્રીતે બહુ તેહને ખાંડ દહીં	૬૫	તે સાંભળી પ્રભુ અતિ થયા પ્રસન્ન	॥	સહુ કો કહે એહનું ભાગ્ય ધન્ય	૬૬
ત્યાંથી વિજય કરીને આગલ સીધારે	॥	આવું રાજ પાટણ ત્યાંહાં પાયોધારે	૬૭	આવ્યો મધુઓ ઠાકુર સાથે અનેક સાથ	॥
સવા ભટ તાણે ઘેર પધાર્યા નાથ	૬૮	પછે કહયું નગર મોટું વચન વાઘે	॥	કેમ વિસદ વાર્ગન કરું ગ્રંથ વાઘે	૬૯
મલી સમુદ્ય બહુ ભીડમાં કેમ સંભાલે	॥	અટાલીએ દ્રુમ ચઢીને પ્રભુને નિહાલે	૭૦	જ્ઞાલો પ્રેમસું પાસ રહે જોઈ	॥
સામી દ્રષ્ટી સનમુખ કરી થકે ન કોઈ	૭૧	જ્યાં ત્યાં ભીડ ભરી રહી થેરી	॥	ગ્રહ કાજ ભુલી રહયા દસા હેરી	૭૨
પછે મધુઆ ઠાકુરે મનોરથ વિચાર્યા	॥	જ્ઞાલો મોદસું એહોને ઘેર પધાર્યા	૭૩	આસન અર્ધપાદ આદી જે શાસ્ત્ર નીતે	॥
કયા તેહ એ ભકતે સહુ પ્રુષ્ટિ રીતે	૭૪	જમુના અતિ સુખદ છે સુખનું ધામ	॥	થાએ પ્રેમસું પ્રેમનું પુરણ કામ	૭૫
એ છે પાત્ર ને મધુઓજી દ્વાર થાય	॥	જ્ઞાલો રથગીએ એળીપેરે રસ ભરાયે	૭૬	કહું રીઝવવાની બહુ રીત જાણે	॥
જ્ઞાલો ભાવ સમજે બહુ પ્રીત આણે	૭૭	સેવા સુખદ મનોરથ અનેક કીધા	॥	ફલ્યા ભાગ્ય બહુ એહના કાજ સીધા	૭૮
માધવદાસ મોહણદે ને કલ્યાણદાસ	॥	ગંગાબાઈને નામ કહી પુરી આસ	૭૯	માધવ મહેતો સુશીલ ને અતિ સંતોષી	॥
ઘેર પુત્ર મહા ભાગ્ય લક્ષ્મીદાસ દોશી	૮૦	એહને નામ આપી પ્રભુ મન ભાવ્યું	॥	જોઈ અગ્ર દર્શન રસબીજ વાવ્યું	૮૧
એક દિવસે પ્રભુ સાળવી ઘેર જાય	॥	પાયોધારીઆ જ્યાંહાં પટોળા વણાય	૮૨	પુછયું વસ્ત્રો વણો છો કોણ રીતે	॥
કપોલ કલ્પિત છે કે શાસ્ત્ર નીતે	૮૩	તેણે વિનંતી કરી તે આવી મન	॥	તે પ્રકાર જોઈ પ્રભુ થયાં અતિ પ્રસન્ન	૮૪
પછે ત્યાંહાંથી પાયોધાર્યા સીધપુર	॥	સરસ્વતી પ્રગટ વહે તેણે ઠીર	૮૫	તે પ્રસન્ન થઈ ફલ્યા મન માંહાં અપાર	॥
કૃપા કરીને કીધી પ્રભુએ મારી સાર	૮૬	પ્રાગટ જ્યાં પ્રભુ તણુ પ્રાગ માંહાં	॥	તેણે સ્થલે હું ગુપ્ત વસું ત્રીવેણી જ્યાંહાં ૮૭	૮૭
ત્યાંહાં પ્રગટ દર્શન નહીં સ્પર્શ કીધો	॥	રહયો એ અભિલાખ મનોરથ ન સીધો	૮૮	તેહની દાઝ દિનદિન મનમાંહાં વ્યાપે	॥
પ્રભુ પ્રગટ દર્શન કેહી પેરે આપે	૮૯	વહે પ્રગટ અહીં એહ કારણ વિચારી	॥	પાવન કરસે પ્રભુ દારીકા પધારી	૯૦
પાયોધારી પ્રભુ એહના કોડ પુર્થા	॥	નાહી સ્વરસ પરસે કરી દુઃખ યુર્થા	૯૧	કૃપા પંત પ્રભુ આરત હરણ એહવા	॥

કરે પ્રાર્થના વિલંબ નહીં દાન દેવા ૯૨ મારગમાં મહેસાણું ગામ છે જ્યાંહા ॥ અતિ સ્વચ્છ છે ઠોર તથાવ ત્યાંહાં ૯૩
 આવી તે સ્થલે પ્રભુ રેરા દીધા ॥ ઘણા જીવના ત્યાં અંગીકાર કીધા ૯૪ એ ગામમાં હાટ બહુ પેરે થાએ ॥
 ઘાટ યુગ ને તાવ ગડુઆ ભરાએ ૯૫ તે લાવ્યા પ્રભુ પાસ ત્યાં સર્વ કોઈ ॥ થયા અતિસે પ્રસન્ન તે ઘાટ જોઈ ૯૬
 હાવાર આવારમાં ઠામ ઠામે ॥ સુખ આપ્યું પ્રભુજીએ ગામ ગામે ૯૭ આવ્યા દેશ હુંદારમાં ઓળી રીતે ॥
 આપ્યું અધિક સુખ અભિનવું ભકત પ્રીતે ૯૮ લીલા અનુભવી તેહ એહ પેર જાણે ॥ રસના કરી અલ્પ બુદ્ધી કેમ વખાણે ૯૯
 સાથે ચાયા હરીવંશજી ને પબોતવાડી ॥ હરપદ ભટ સુદામો તે બ્રહ્મચારી ૧૦૦ અવોજી જગન્નાથ ને લખીભાઈ ॥
 સાથે ભકત છે હરીભાઈ કાલાનભાઈ ૧૦૧ ઓળીચેર પ્રભુ સંગતે છે અનેક ભકત ॥ કરું નામ વર્ણન નહીં વચન શકત ૧૦૨
 રાજનગર ત્યાંહાથી નીકટ આવ્યું ॥ લખીભાઈએ સહુ - કોને કહાવ્યું ૧૦૩

રાજ “અંબોડો શ્રી ગોકુલનાથજીનો ઝલકે” ઈતીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૮ અહમું સમાપ્ત

માંગલ્ય ૯ નવમું

આજ સખી શ્રી ગોકુલપતી આવ્યા કીજે મનના ભાવ્યાજી ॥ ઘેર ઘેરથી શણગાર કરી સહુ પ્રેમયું સામા આવ્યાજી ૧
 મનમા મોદ મનોરથ તેના અનેક અનેરા દીસેજી ॥ કુલ્યા અંગ ન માથે પરસ્પર જોતા હેમડું હીસેજી ૨
 પધાર્યા પોતાના પ્રભુ જાણી આરત મનમાં આણીજી ॥ વીઠલદાસ પર કૃપા કરી પ્રભુ બોલ્યા મધુરી વાણીજી ૩
 સહુકો મન આનંદ પામ્યા ઉલટથો મન હુલ્લાસજી ॥ ભલે પધાર્યા પ્રાણજીવન ધન પુરી અમારી આસજી ૪
 તેણે સમે જો દુર હતા તે અતી આધુર અકુલાએજી ॥ કહી ન સકે ગુરુજનની લાજે અતીસે વીહવલ થાયેજી ૫
 વિઠલદાસે કર્યો મનોરથ ઉછવને બહુ પેરજી ॥ વાહેણી સજળ કરીને મોકલી તેડાવ્યા સહુ ઘેરજી ૬
 અતી મોદે શ્રીમુખ સુખ નિરખે હરખ્યા અન્યો અન્યજી ॥ ભાવ અપરમીત અનુભવ કેરા તે જાણે છે મનજી ૭
 ગામ ગામના ભકત સહુકો સુણી પ્રભુને ત્યાં આવીજી ॥ ઉછાહે અતિ અંગ ન માએ ભેટ અનુપમ લાવ્યાજી ૮
 આપાપણે મનોરથે સહુકો સુંગાર કરે વિવિધ પ્રીતેજી ॥ ભકત તાણે રસ વસ બહાલો અતિ માની લે રસ રીતેજી ૯
 દિવાલી દિન ભકત સહુ મન પ્રમુદીત અતિ આનંદજી ॥ ઘેર બિરાજે શ્રી ગોકુલપતી સુખનીધી આનંદ કંદજી ૧૦
 મર્જન કરી નાના વિધિ નોતન ભુષણ વસન અપારજી ॥ અબંર ચીર પીતાંબર પહેર્યા અંજન તિલક તે સારજી ૧૧
 કુલ્યા પુષ્પ ઓળી પેરે દીસે આપાપણે રંચજી ॥ દરપણે લેઈ નિહાલે પ્રેમે પ્રેમદા અંગ તે ભર્યા અનંગજી ૧૨
 ઓછવ માહા મનોરથસું અભયંગ તાણે બહુ સાજજી ॥ લાવ્યા અતિ મોદે ત્યાંહાં સહુકો મલીયા ભકત સમાજજી ૧૩

ગુજરાત પ્રસંગ

કેસર રંગે નાહી વ્હાલો ધોતી કેસરી પહેરીજી ॥
 તીલક કથું કેસરનં સુંદર છબી જે ભકત નિહાલેજી ॥
 ભુષણ નોતન બહુ ધર્મા તે પહેર્ધા અતિસે રાજેજી ॥
 કૃત્ય કર્ધા નિત્ય ભકત પ્રેમ વસ અતિ પ્રસન્નતા મનજી ॥
 પુર્ધા ચોક સાધીઆ સુંદર ચિત્ર કરી રસાલજી ॥
 આસન ત્યાં સમાયું પ્રેમે ગાદી તકીઆ સોહેજી ॥
 વાગો અતિ નોતન પહેરાવ્યો સોહે કસુંબ પાગજી ॥
 શ્રીમુખ કાંત શોભા ઝલકે અને કુંડલ કર્ણે જયોત ॥
 રસન દસન મનોહર લસન અધર રસ ભર્ધા તંબોલજી ॥
 તિલક કરે કુમકુમના કામીની મુસકનીયે મન હરખેજી ॥
 ભેટ કરે સહુ ભકત ભાવતી અતિસે મનની ફલજી ॥
 મોતીડે પુરી આરતી ગ્રહી તે બેહુ કર થાલજી ॥
 કલશ ત્રીધ રસ ઉનમત અંચલ ફરક સમારેજી ॥
 વિકસીત મુખ ઉરોજ શોભા મુસકની અતિ દાનજી ॥
 ખેલ મીસે હટડી સમારી અનેક ભાંતિ પકવાનજી ॥
 નાના હેમ રજત તણા જે થાલે ભરી રાખ્યા તેહજી ॥
 સોંધા અરગજ ચંદન કેશર મેદ જવાદ ફલેલજી ॥
 મેવા ને મીઠાઈ ખેલવણા ભાંતિ ભાંતિના સોહેજી ॥
 પ્રેમ રસીક નાએક પોતે ત્યાં થઈ બેઠા વેચારીજી ॥
 ભકત ભાવ જેના પુછે કહે છે તેહનું મુલજી ॥
 એક કહે અમો તો લેઉ જો મુલ કરો તમો સાચુજી ॥
 સુણી વચન મુસકની કરી બોલે તુમકું નાહીં પરતીતજી ॥
 ખોલો ધરી વચન સ્નેહે કરી માગે તે માનજી ॥

શોભા શ્રીમુખ અંગઅંગ મળે પ્રગટ કોટી સુખ લહેરીજી ૧૪
 મંગલ ગારે અંગ ન માએ અતિસે ભાવ રસાલેજી ૧૫
 શોભા સકલ રહી ત્યાં વાજી રૂપ અનુપ બિરાજેજી ૧૬
 ભોજન કરી પોઢયા વેગ બેઠા ઉત્થાપનજી ૧૭
 રચના દિપ તણી બહુ કરી મધ્ય દીપમાલ અજુઆલીજી ૧૮
 વિનંતી કરી વ્હાલો પધરાવ્યા હરખે મનડા મોહેજી ૧૯
 બાંધી રસીક વરે રસવસ થઈ ટેઢી દક્ષીણ ભાગજી ૨૦
 મુકતા હાર કંઠે રાજે અંગુલી દલ નખમણી ઉધોતજી ૨૧
 મૂકલ હાસ્ય વચન વિકસીત અતિ પરમ માધુરી બોલેજી ૨૨
 પ્રિય રસાલ લોચન પ્રીય રસ પર છબીસું નિરખેજી ૨૩
 ચરણ કમલ દલ પ્રેમે પરસે રહયા તેલ અનુકુલજી ૨૪
 શ્રીમુખ નિરખે ને ઓવારે આરતિ સહિત તે બાલજી ૨૫
 દ્રષ્ટિ પરી ત્યાં પ્રીય ત્રીધ લોચન નિહાલેજી ૨૬
 ભાવ અંકુર અનંત અંગ ઉરમાં સુખદએ થયું ધ્યાનજી ૨૭
 હીરા હાટક રતન અમોલક વસ્ત્ર તણું નહીં માનજી ૨૮
 મોતી તણી લર નાના વીધી અનુપમ સુંદર જેહજી ૨૯
 પુષ્પહાર બીડા સુગંધ સહુ કરવા રસની રેલજી ૩૦
 સામગ્રી અનેક પ્રકારની સહુ કો દેખી મોહેજી ૩૧
 ચતુર શીરોમણી મહા સુખદાતા ભકત તણા સુખકારીજી ૩૨
 ઇચ્છા રૂચીસું જેજે માગે ફરી કરી આપે તુલજી ૩૩
 બહુ નાથકસું કેમ ન કરીએ બોલે સાચું કાયુંજી ૩૪
 હાં રાજ અનુભવ છે અમને જેહવી લો નીતજી ૩૫
 ગોદ માંહાંથી કરે કરી મુકે સ્નેહ પદમ પકવાનજી ૩૬

હાસ્ય પ્રેમ રસ કડુણા ભર રસ કરે ભકતને સંગજી ॥
 મેવા મીશ્રી બહુ સામગ્રી કરી ત્યાંહાં પ્રભુ પધરાવ્યાજી ॥
 સેજ સુખાલી અતિ રસાલી બેઠા વાર ન લાગીજી ॥
 રસભોગી વિલસીત આવસ અંગ અધપડીયાલા નયનજી ॥
 એહ સુખ સંયુક્ત નિત્ય લીલાનું નહીં પારજી ॥
 અનકુટને દિવસે વ્હાલો અદભુત લીલા કીધીજી ॥
 અનકુટ ત્યાં પોતે પુર્થો ભાંધી અતિ વિકાતજી ॥
 પુરુષોત્તમતા પગટ જાણાવી મલીયો સહુ સમાજજી ॥
 સૈયદપોજ કીકામેતા ઘેર પ્રભુ પધાર્યાજી ॥
 શોભા સીંધુ અગાધ ઉલટથો ચહુંદીશ જનજકારજી ॥
 પહેરામણી બહુપેરે ભુષણ વિવિધ પ્રકારજી ॥
 નાના વિધિના ભાવ મન તણા પ્રભુએ પુરણ કીધાજી ॥
 એળી પેરે જથાંહાં જથાંહાં પાયોધાર્યા લીલા અનેક પ્રકારજી ॥
 અંગીકાર બળે વ્હાલો અયોગ્ય યોગ્યતા કીધીજી ॥
 વિનતી કરી નાથ હું ઉપર દયા એટલી કીનેજી ॥
 નીકો કહીને પ્રસન્ન થઈને સુંદર છોલા લાવેજી ॥
 નાહી પ્રાત એકાંત સમય ત્યાંહા પુજ કરે મારો નાથજી ॥
 ઉત્તમ ચાર અંજીર અનુપમ વિઠલદાસ ત્યાંહાં લાવ્યાજી ॥
 એક કૃપા કરી એહોને આખું બીજુ ભટ હરપતીનેજી ॥
 ભકત તણા એ સ્વાદ શ્રીમુખ માંહાં રમી રહ્યા છે જોહજી ॥
 એક સમય સામગ્રી નીતન કરી પ્રભુને પુછેજી ॥
 જાણ શીરોમણી ચતુરરાય છો જો એ નહીં કહેવાસેજી ॥
 સુખેન હાંસી હો નકાહે નહીં થય તો ના પહેચાનીજી ॥

અનીરવચની લીલા ઉપયોગી સમે તે તેહ પ્રસંગજી ૩૭
 આરોગ્યા વ્હાલો અતિ પ્રીતે ભકત તણે મન ભાવ્યાજી ૩૮
 અનુભવ્યા અનુભવ પેરે જાણે જો છે મહા બડભાગીજી ૩૯
 અયોદ્યા પ્રાત જંભાત વિકસીત મુખ ખંડીત મીઠા વધણજી ૪૦
 અંતરજામી મનોરથ વ્હાલો પુરે બહુ પ્રકારજી ૪૧
 મદન મોહન ભગવત સ્થલે તેહોને મોટપ દીધીજી ૪૨
 સહુકો આશ્ચર્ય થયા તે જોઈ વાઘો અતિ ઘણી ભાંતજી ૪૩
 સંદેહ સહુના સહેજે ટલ્યા તેના સીધા કાજજી ૪૪
 વિઠલદાસ વાહુંણી ખેડે ભકત સંયુક્ત આવ્યાજી ૪૫
 છજે અટાલી ચઢી નિહાલે સમૃદ્ધ થઈ અપારજી ૪૬
 ભેટ કરે ને લે ભામણા હરખે વારંવારજી ૪૭
 કૃપા દ્રષ્ટિ સહુ ઉપર કીધી સકલ મનોરથ સીધાજી ૪૮
 અનુભવીઆ અનુભવ પેરે જાણે નહી વાણી વીસ્તારજી ૪૯
 ભાંડ ભુંજને સ્નેહ પ્રગટ કરી શરાણ આપણે લીધીજી ૫૦
 ત્યાંહાં લગણ ન જવાએ જો આંહાં છોલા લાવું તે લીનેજી ૫૧
 ભાવે કરી આરોગે પ્રભુ રૂચી જો સહેજ સુભાવેજી ૫૨
 વાદીના મુખ ચુરણ કરેવા સાલીગ્રામ છે સાથજી ૫૩
 એહોનો નેહ નિપટ અંગીકૃત પ્રભુ તણે મન ભાવ્યાજી ૫૪
 ભાકી આપ આરોગ્યા સ્વાદે સરાહયા બહુ જતનેજી ૫૫
 વિવસ થયા અંજીર મીસે રસ પ્રગટ કરે છે તેહજી ૫૬
 વિઠલદાસ કહે કૌતુક મીસે નામ એહોનું શું છેજી ૫૭
 સહુકો કહેસે નામ ન જાણું શ્રી ગોકુલમાં હાંસી થાસેજી ૫૮
 મધુર વચન પ્રભુ એળી પેરે બોલ્યા એ તો અમો નહી જાણીજી ૫૯

પછે પ્રભુને કાને લાગી કહ્યું એહનું નામજી ॥
 ભાગ્યવાન એ ભકત અપરમીત તેહને પ્રભુસું નેહજી ॥
 મારે મન તુ એકલો તારે મન સો લખજી ॥
 વિઠલદાસે દુહો લખ્યો તે પ્રભુએ માની લીધોજી ॥
 જૈન તેન મહુત તે સજન ચિત ચઢયાજી ॥
 ગોકુલ માંહે વિઠલદાસની શ્રીમુખે કહી એક વાતજી ॥
 એકાંતે સુંગાર અનુપમ વ્હાલાને મન ભાવ્યાજી ॥
 સેજ ઉપર સનમુખ બેસારે કરે પરપર હાસ્થજી ॥
 મારગ માંહાં આભુષણ ભકતએ સમર્થા છે તેહજી ॥
 વાટેથી પોતે તે પહેરાવે તે મનને રંજજી ॥
 ભાણજય ચાર રતી પાંચ અંતરગતિ રતી વિપરીત રસાલીજી ॥
 રૂપેત બિન્દુ શ્રમ સુચન કરે અંગ સંગે તે નિરવારેજી ॥
 અહર્નિસે એહજ કાળ અહોને રૂપ રસાન્મક એહજી ॥
 એણે પ્રકારે રસ અનુભવ કરે છે વ્હાલો નીત્યજી ॥
 એ રસે લુબ્ધ રસીકવર વ્હાલો લોભ્યા તે તેણે રસેજી ॥

દિતિશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૮ નવમું સમાપ્ત

રાગ : “નવલકુંઠર વજ્રનાથ કે

ખેલત રસ ભરી હોરી હો”

એક સમય ભોજન કરી વ્હાલો કુંવર ભાવ વિચાર્યાજી ॥
 સુંદરી નિપુણ પાકાલામાં કરે ત્યાંહાંનું કાળજી ॥
 જઈ બેઠા તેહોને રસ લોભે કરે તે હાસ્થ વિનોદજી ॥
 તાપ ઘણો ને શ્રમ ધારે છે આપ પોઢો જઈયજી ॥
 પછે કુંઠરને કરી વિનંતી તમે પધારો ઘેરજી ॥

માંગલ્ય ૧૦ દશમું

સ્ત્રીજન સહુકો પાક કરે છે ત્યાંહાં પાશોધાર્યાજી ૧
 ઉર આનંદ ને સાગડતા ને ગુરૂજન કેરી લાજજી ૨
 પરસ્પરનો રસ અવિલોકી સહુને મન અતિ મોદજી ૩
 પ્રભુએ કહ્યું એ તો સભ દિન હે થલ સુખકો કલા કહીએજી ૪
 પધરાવીને પછી પધાર્યા લીલા અદભુત પેરજી ૫

તેથી હાસ્થ અપર્મિત પ્રગટયો સહુ મન અભિરામજી ૬૦
 કૃપા પ્રગટ એથી કહીએ સહુ દુહો લખ્યો છે એહજી ૬૧
 બપોયો પીઉ પીઉ કરે મેઘ ન જાણે દુખજી ૬૨
 કૃપા કરી દુહો શ્રી હસ્તે લખીને ઉતર દીધોજી ૬૩
 ચીત મહંદ ગયંદ જયોતે બોહોર ન ઉતરીયાજી ૬૪
 મોહોડો લખ્યો સો સદા શીથમો રાખ્યો નીકી ભાંતજી ૬૫
 પ્રભુને રસે શ્રમિત થયા તે રસના લોભ્યા આવ્યાજી ૬૬
 નેહ નિપટ નિરખે નથણા ભરી ઉપજે સુખની રાસજી ૬૭

ફરી ફરી સનમુખ મુખ નિરખે હરખ્યા અંગોઅંગજી ૬૮
 ગુઢ સગર્ભ વાત પીઉ જાણે કરે તે કેલી સુખાલીજી ૭૦
 ઉભય અપરમીત રસના લોભી ફરી લીલા વિસ્તારેજી ૭૧
 પ્રગટ વિસદ કથાંહાંથી કહેવાયે પ્રભુનો અનુભવ જોહજી ૭૨
 પોતેથી પ્રસન્ન થઈને આણે અદભુત પ્રીતજી ૭૩
 તે રસ અનુભવ સ્વકીયને જાણ્યો દુહા તે કરે મીસેજી ૭૪

બહુ પ્રકાર ઓળી પેરે નોતન તેહનો પર ન લહીએજી ॥
 ગોપાલદાસ વાસાણ કણબી ને જેગીદાસ ભુંદીજી ॥
 એ તો સામલો અતિ સરસ છું કરે તે ગાન રસાલજી ॥
 સમને ભાવ રસીકવર નાગર રસનું રૂપ છે નેહજી ॥
 એહનો બેટો શ્રીદારમાં થરાણ પ્રભુજીને આવ્યોજી ॥
 પાકશાલામાં પોતે હતા વિનંતી કીધી ત્યાંહાંજી ॥
 નીકે કહીને બાહે રપધાર્યા તેડી લીધો પાસજી ॥
 પંડથે કહ્યું સોમલાનો બેટો એહ જણાવી સથાણજી ॥
 હાં રાજ આવડે કાંઈ કરી વિનંતી એમજી ॥
 ઉત્થાપનને સમય આવી પદ ને તેણે ગાયુજી ॥
 તેહના ગાનની સુરતી કરીને વિવસ થયાં તે વારજી ॥
 પદ રસાલા તે સમયથી રસવસથી સુણીયા નેહજી ॥
 એહનું ગાન સરાહી વ્હાલો પુરણ કીધા કામજી ॥
 પોપા વ્યાસ ને રાથચંદ રવાવ પ્રભુસું કરે વિનોદજી ॥
 વિઝ્નુભટ કરે બહુ કોતીક હાંસી ટોક રસાલીજી ॥
 વિકસીત વદન દંતઅતિ અલકે અલકે લલીત કપોલજી ॥
 અંગ અંગ આભા અતિ અલકે અલકે નખમણી જેતજી ॥
 મુછ સંવારે ને કેશ નિવારે તાલી દે બેહુ હાથજી ॥
 અહેવા કૌતુક નિત્યના નોતન અનેક અનેક રાથેજી ॥
 બ્રાહ્મણ બાર રહે એક સંમત રાજનગર માંહાં ધામજી ॥
 પોતાને અતિ પંડિત કહાવે સહુકોના મત ખંડેજી ॥
 તહેની મતિ સહુ કો મલી ચાલે બીજુ કાંઈ ન જાણેજી ॥
 સંમત કરી ત્યાં સહુકો આવ્યા મનમાંહાં મોટી વાતજી ॥

કૃપા પ્રભુની ભાવ ભક્તના તે વાણીએ કેમ કરી કહીએજી ૬
 સહુ મલી ગાએ પદ મહેતાના રાગ જાત છે સુંધીજી ૭
 અંગ આવેશસું અભિનય પુર્વક રહિત દેહ સંભાલજી ૮
 સુણી પ્રસન્ન થઈ પ્રભુજી બોલ્યા નીકે આવત એહજી ૯
 ગોપાલ પંડયાની આગલ કહ્યું મુને નિવેદન કરાવોજી ૧૦
 વૈશ્નવ એક નિવેદન કરવા આવ્યો છે પ્રભુજી આંહાંજી ૧૧
 નામ કહેવા વિકસીત મુખ કીધું પ્રમુદિત મન હુલ્લાસજી ૧૨
 તાકું પદ મહેતા કે આવત હે પુછ્યું મધુરે વથાણજી ૧૩
 સુરતી કરી તે રસની વ્હાલે કીધો પુરણ પ્રેમજી ૧૪
 વેસો ગાન કહાં એમ કહી શામલાનું ગાન સહરાયુજી ૧૫
 એહનું ભાગ્ય ક્યાંહાં લગી કહીએ પ્રભુજીની કૃપા અપારજી ૧૬
 એહ સમયનો રસ પ્રભુના મનમાં રમી રહ્યો છે તેહજી ૧૭
 ભાગ્ય વિસ્તર્યાના વાત્સલ્ય ગુણી નેહ છે નામજી ૧૮
 વાત હસારુ નોતન લાવે વ્હાલાને મન મોદજી ૧૯
 પ્રભુને ત્યાં હાંસી નવી થોભે પેટે આવે ખાલીજી ૨૦
 ગલ્લ સ્થલ અલકે અતિ સુંદર કુંડલ લોલજી ૨૧
 કથારેક મુખ ઉપરેણો દે અંગુલી નંગ ઉઘોતજી ૨૨
 પ્રભુ જેઈ રસ વિવસ થયા સહુ હાંસી નિરખે સાથજી ૨૩
 તે શોભા રૂપ અનુભવી જાણે વચને કેમ કહેવાયજી ૨૪
 પોતાનો મત પ્રગટ કર્યો છે બારભટ તેહનું નામજી ૨૫
 વાદ કરે સહુ કોની સાથે તે આગલ કાંઈ ન મરેજી ૨૬
 તેહ કહે તે સાચું માને તેહનું કહ્યું પ્રમાણેજી ૨૭
 પ્રભુસું વાદ કરસું આપણે જોણે વાધે વિશાતજી ૨૮

સભા કરીને સનમુખ બેઠા મલીશો સહુ સમાજજી ॥ ગર્વ બલે અજ્ઞાનપણે તે બોલે સર્વ અકાળજી ૨૯
 તેહનું બોલ સર્વ સાંભળી પ્રભુજીએ આપ્યું મનજી ॥ શ્રી ભકત દ્રઢ ભકત કરીયને બોલ્યા એક વચનજી ૩૦
 તે માનભંગ નિરૂતર થઈને પ્રભુને નામું શીષજી ॥ આજ લગી અમો કાંઈ ન જાણું સમા કરો જગદીશજી ૩૧
 દિગ્વિજય કીધો એક શણ માંહાં કરીય ભકત વિસ્તારજી ॥ ભકત તણે મન આનંદ ઉપજ્યો સવો જયજયકારજી ૩૨
 પછે પ્રભુએ વિજય કર્યાનું મુહુરત ઉતમ લીધુજી ॥ રથ તરંગ સામગ્રી બહુપેરે એ તત્પર કીધુજી ૩૩
 ભકત તેણે આગ્રહ એતાદ્રસ સ્નેહ અપરમીત જાણીજી ॥ ફરી રહયા પ્રભુ તેહ વિચારી કરૂણા મનમાં આણીજી ૩૪
 રસીકરાય પ્રભુ ચતુર શીરોમણી સહુના અંતરશામીજી ॥ તે કુલ્યા અતિ આનંદ ન માથે સકલ મહાનીધી પામીજી ૩૫
 પ્રથમ થકી અપરમીત પ્રગટયો વાઘો અભિનવરંજજી ॥ નિતપ્રતિ પ્રતીશણું નવ લીલા રસના હોએ તરંગજી ૩૬
 મૃગમદ સોધા અતિ સુગંધ બહુ કુંમકુંમ કેરી રોલજી ॥ લીલા પ્રગટ કર્યાંહાં લગી કહીએ પરનાલે વહયા ફલેલજી ૩૭
 કોએક દિવસ પછે રહીયને વ્યાલે એણીપેરે સુખ દીધુજી ॥ પુર્થા કોડ કૃપા કરી વ્યાલે મન ગમવું કીધુજી ૩૮
 ઠામઠામના ભકત ઉલટી આવ્યા પ્રભુને પાસજી ॥ બહુપેરે તે કરી વિનંતી પુરો અમારી આશજી ૩૯
 મારગ માહાં છે ગામ અમારા તે ઉપર કરૂણા કીનેજી ॥ દયા કરી પાશોધારો પ્રભુજી કાળ અમારૂં સીનેજી ૪૦
 સાંભલ્યું પ્રયાણ પ્રીતમનું યમું તે સહુને જાણજી ॥ વ્યકિલ થઈ આવ્યા સનમુખ સહુ જ્યાંહાં છે જીવન પ્રાણજી ૪૧
 રૂપ જુએ જલ નયણે મુકે સૂકે કોમલ દેહજી ॥ વિવસ થયાં મુખ વચન ન આવે દહ તે અનુભવ તેહજી ૪૨
 અંગઅંગ અનુભવતા લોલી પ્રીયસું જે અંતરંજજી ॥ રસસું અતિ ઉનમત હતા તે શીલીલ ઘયા અંગ અંજજી ૪૩
 ઉભા ચિત્ર લખ્યા સા દીસે અનુભવ મન વિચારેજી ॥ ચેન નહીં વ્યકિલ તન મન અતિ પ્રાણ પ્રભુ પર વારેજી ૪૪
 પરમ સ્નેહ નિજ ભકત તણા જેહ તે સહુ ચિતમાં જાણીજી ॥ રહયા પ્રાણ સ્થાયી થઈને તેની કરૂણા મનમાં આણીજી ૪૫
 એ તન અન્ય વિનિમોગ ન થાએ કારણ મન વિચારીજી ॥ કુંઅર માનનું વિરહા અંજને આગલ કાળ સમારીજી ૪૬
 ભાવ ભકતના મન ધરીને વિજય કર્યો તે વારજી ॥ ઉઆરસજે ગોપીલાઈને ધેર પાશોધાર્યા આધારજી ૪૭
 શંકરજી ભાઈ કોલોજી સાહોદરા નાગર જેહજી ॥ ઉઆરસજુ આવીને પ્રભુને ચરણે લાગ્યા તે તેહજી ૪૮
 કર જેડીને કરે વિનંતી કરીએ પુરણ કામજી ॥ જતએરે પધારો પ્રભુજી નિકટ આમારૂં ગામજી ૪૯
 કરૂણા સિંધુ વિરહ દુઃખ ચુરણ પુરણ કીધી આસજી ॥ એહોને ધેર પધાર્યા પ્રીતે પામ્યા સુખની રાસજી ૫૦
 ત્યાંથી પ્રભુ પ્રયાણ કરીયને પાશોધાર્યા છે ઝેરજી ॥ મનોરથસું પધરાવ્યા વ્યાલો મદનજીને ઘેરજી ૫૧

હીરચંદભાઈ હદ્દુ આ ભાઈ આવ્યા હરખ મન અપારજી ॥
 નરસીદાસ કીબ્ના ત્રીવાડી પ્રભુજીને સામા આવ્યાજી ॥
 ત્રીવાડીને ઘેર પધાર્યા ત્યાંહાં છે ઉતમ કામજી ॥
 પટેલ પ્રેમજી જરેવંત પારેખ લીધા પ્રભુએ શરણજી ॥
 ભાઈ રતનજી શરણ અનુસર્યા તેહનું છે અહીં ધામજી ॥
 વિભુજી ભાઈને નામ આપીને કીધો પ્રભુજીએ થોગજી ॥
 પ્રભુને આનંદ મોદ ન માએ કથા અનુગ્રહ પ્રીતેજી ॥
 પોતાને હિત જરેહ વિચારું પ્રગટ કર્યું તેહજી ॥
 પ્રગટ પ્રકાર કયાં લગી કહીએ વિનિયોગનું છે તનજી ॥
 રામો મહેતો ભલા ભગવદી તેહને ઘેર એક કોડજી ॥
 પાઠ કરે ત્યાંહાં પ્રેમે આવી ધરી મન ભાવ અપારજી ॥
 ચીતવની ચિત એહોને ચીત ચોરું કરવા બહુ રસદાનજી ॥
 વિરપુર સુરજી રાણાને દયા અપરમીત કીધીજી ॥
 પ્રાગદાસને ઘેર પધાર્યા મનનું ગમતું કીધુજી ॥
 લીંબડીએથી આંબ લઈ આવ્યા પ્રાગદાસને ધામજી ॥
 ભાદરવા આંબ ભલી રીતે જતને રાખ્યા જરેહજી ॥
 ગણજી ભાઈને નામ આપીને શરણ પ્રભુએ લીધાજી ॥
 શ્રીમુખે કહયું કાગદ કતરેકી વિદ્યા આવે ઓકુંજી ॥
 ત્યાંથી પ્રભુ ગોધરે પધાર્યા શામલદાસને ધામજી ॥
 કરી ભેટ પહેરામણી બહુપેરે અતિસે મનની ફલજી ॥
 એહોને મહા પરમ ફલ આપી પછે વડોદરા પધાર્ણજી ॥
 જીવી મહેતીએ પધરાવ્યા મહુધામાં બહુ પેરજી ॥
 મુલયાન મહેતો નડીઆદી ત્રિવાડી વિશરામજી ॥

નાહાનાભાઈ તણો મહાપ્રભુએ કીરો અંગીકારજી પર
 વિનંતી બહુ અ પ્રકારે કરીને કપડવાગળ પધરાવ્યાજી પર
 ફૂળ મદન ને ફૂળ શામલ છે તેહોને આખું નામજી પર
 માધવદાસ ચાગજી પારેખનું કીધું પ્રભુએ વરણજી પર
 કારણ અદભુત કીધું સોંપ્યા ઘરના કામજી પર
 એક રત્ન એહો ઘેર પ્રગટશે તે લીલા ઉપયોગજી પર
 એ દ્વારા અનુભવ વ્હાલાને કરવો છે રસની રીતેજી પર
 રૂપવંત રસ પાત્ર અનુપમ પ્રાણનાથસું નેહજી પર
 ભાવ એહોના પ્રભુ અનુભવે કે જાણે છે મનજી પર
 પ્રભુસું નેહ નિપટ કરી રાખ્યો હીરે મોડા મોડજી પર
 શ્રીમુખ જોવા કાંઈ એક મિસે આવે દોડી વારંવારજી પર
 અંતર જમી ભકત તણા લહી કીધું અતિ સનમાનજી પર
 ભાવ સહિત બહુ પેરની સેવા પ્રભુએ માની લીધીજી પર
 કેશવ ચાંપે શ્રીમુખ જોયું કાળ એહો તણું સીધુંજી પર
 આરોગીને સ્વાદ સહરામો સાંકરીજી પાડ્યું નામજી પર
 રૂતુવંતા ઉપયોગ પ્રભુને આવ્યા છે ત્યાંહાં તેહજી પર
 ભાગ્ય એહોના કયાં લગી કહીએ સકલ પદાર્થ સીધાજી પર
 ગીત ગોવિંદકો શ્લોક કતરીકે આન દીઓ એક મોકુંજી પર
 ધરમાં સ્ત્રી છે પરમ ભગવદી સીલાગથદે તેહનું નામજી પર
 આરતી કરી વધાવ્યા વ્હાલો મોતી લેઈ બહુ મોલજી પર
 ગોવિંદદાસે કરી વિનંતી રાજે અમને સંભર્યાજી પર
 આગ્રહ જોઈ એહનો અતિસે રહ્યા તેહને ઘેરજી પર
 નડીઆદે પધાર્યા પ્રભુજી ત્યાં છે એહનું ધામજી પર

પટેલ કાનજી પ્રેમ ધરીને કર્યા મનોરથ બહુઅજી ॥ કરી ભેટ પહેરામણી બહુપેરે શરાણુ અનુસર્યા સહુઅજી ૭૫
 પટેલ રામજી સોજીત્રામાં નોતન ધર બંધાવ્યાજી ॥ ઠાકુરના અલગા અલગા કરી પોતાના સમરાવ્યાજી ૭૬
 મહાપ્રભુ પધરાવ્યા પ્રીતે કહ્યું એ ધર તમારાજી ॥ પોતાના ઘરમાં ઉતરીએ આતો ઘર છે અમારાજી ૭૭
 ત્યારે પ્રભુ વિકસીત વદને કરી વચન કહ્યું એક ભારેજી ॥ એસી વિગત કરત કાહેકું સબહી ધામ અમારેજી ૭૮
 એહવી કૃપા એહો પર કીધી ભાગ્ય તણો નહીં પારજી ॥ મોરારદાસ કેશવજીભાઈનો કર્યો ભાગ્ય વિસ્તારજી ૭૯
 ઠામઠામ સહુને સુખ આપીયું લીલાનો નહીં પારજી ॥ મન તણા મનોરથ પુરણ કીધા બહુઅ પ્રકારજી ૮૦
 એ રસ રસના દાતા જાણે કે જાણે તે ભકતજી ॥ વાણી વિસદ કરે કહી પેરે જો છે અતિ અવ્યકતજી ૮૧

ઈતિશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય - ૧૦-દશમું સમાપ્ત

માંગલ્ય ૧૧ અગીયારમું

ગુજરાત પ્રસંગ

રાગ : વિદુરી વિદુરીના ફરી મોલપે પાઈએ - અગી જાતે ગવાસે

માધવદાસ ખંભાતના એ છે મહા બહુભાગી ॥ જોહ પર પ્રભુ પ્રસન્ન સદા પ્રભુસું અનુરાગી ૧
 લીલા સહિત સ્વરૂપ જોહને એહજ જણાવ્યું ॥ અંતરંગ રહે સંગ કરે જોમ પ્રભુને ભાવ્યું ૨
 કરી વિનંતી એહ રાજ ખંભાત પધારો ॥ પોતાના જોહ ભકત તેહના તાપ નિવારો ૩
 સુણી પ્રભુ યથા પ્રસન્ન મનમાંહાં અતિ આનંદ ॥ ભકત તણા જો ભાવ પુરવા વિઠલનંદ ૪
 જીઉભાઈ મન ફૂલ માન કુંઅર પધરાવા કેરી ॥ સાબેલા વાહેણી જયાંહાં ત્યાંહાંથી લાવે પહેરી ૫
 જાદરણી લેઈ સાથ સાજ સહુ ઉતમ કીધા ॥ માંગલ્ય અનેક પ્રકાર ભકત સહુ સાથે લીધા ૬
 ઘેર ઘેર તોરણ બાર સાચીઆ સુંદર સોહે ॥ ઘેર ઘેર કદલી ખંભ કલશ દેખી મન મોહે ૭
 ઘેરઘેર મંડપ રચ્યા ઉપર કમલ બહુઅ ॥ અતલસ બહુ પટકુલ વિવિધ પેરે બાંધ્યા સહુઅ ૮
 ધાલ મધ્યે ફૂદણા ચમર તે માંહે લલકે ॥ મણીયમ ખંભ અનેક જટિત હીરા અતિ ચલકે ૯
 મોતીએ પુર્ધા ચોક મોતીના ઝુમક સાર ॥ મોતીએ પુરી ધાલ ભર્ષા મધ્ય રંગ અપાર ૧૦
 જયાંહાં ચિત્ર વિચિત્ર સોહે એ ત્રીભુવન ભુપ ॥ નવ નીધી ઉભી દાર પધાર્યા ઝોકુલ ભુપ ૧૧
 કીધા મંગલ સાજ આજ અતિ ભાગ્ય ફલ્યા છે ॥ ફલ્યા અંગ ન માએ ભકતના જુથ મલ્યા છે ૧૨
 કીધા અનેક શુંગાર એકથી એક અનેરા ॥ સાડી અનુપમ રંગ પાર નહીં ભુશણ કેરા ૧૩

સોધા તેવ ફુલેવ સંગ કરી મરજન કીધા ॥
 ગુંથ્યા કેશ સુદેશ ચોટીએ ઓફણા લલકે ॥
 મોતીએ પુરી માંગ શીષ સોહે શીષકુલ ॥
 વેણી કરણકુલ અલકીયા મોરલી બાળે ॥
 ગલુબંધ સબલગરી દુલરી મુકતા સાર ॥
 કંચુકી કસણ ફૂંદણ ઉપર મોતીના ચુડા ॥
 બાજુબંધ બહેરખા ચુડી ચુડ કનકતી ॥
 આંઝરનો અમકાર વીંછીઆ વાદે બાળે ॥
 ઉલટ અંગ ન માએ વિવિધ પેરે સોહે નારી ॥
 નગરું ગામ તલાવ નાટેઉ તેહનું નામ ॥
 ઉત્યાપન સમે પ્રસન્ને બેઠા નાય ॥
 નિરખ્યા સુંદર નાહ ફુલસું કરી વિજ્યતી ॥
 હરખે હરખ ન માએ વસ્ત્ર ત્યાંહાં ભકત ધરાવે ॥
 પટકો લટકે લેઈ બાંધ્યો છોગો મેહેલી ॥
 બાંધ્યા ભુજ બેરખા અંગુઠી કર પહેરાવે ॥
 માંગલ્ય ભાવ અનેક કરી ત્યાંહાં તિલક ધરાવે ॥
 જય જય કરી તે કશું વ્હાલાજીએ વિનતી માની ॥
 બીડું આરોગી નાથ ચાબક કરમાં લીધો ॥
 સનમુખ સહુ નિહાલે દ્રષ્ટિ અલગી નવી મોડે ॥
 ગડે નિશાણના ઘાઓ ઢોલ ડમીડમીઆ બાળે ॥
 વેણા વીણા મૃદંગ તાલ અંબુજ ને આંઝ ॥
 છત્ર જટિલ નગ આવરી ફરતી મોતીની રાળે ॥
 ચમર શુશોભિત ભકત રહી બેસુ પાસે ઢોલે ॥

પહેર્યા નવ પટકુલ નચણ ભરી અંજન કીધા ૧૪
 ધુધરડીનો નાદ ચાકની આભા ચલકે ૧૫
 ટીકો સોહે ભાલ આવ બેસુ જટીત અમુલ ૧૬
 નાકે નકવેસર મુકતા જટીત મધ્ય નંગ ભિરાળે ૧૭
 મોહન માલા પદકડી ચંપકલી ઉર હાર ૧૮
 મધ્ય ફુલ કનકના ભરત ભરી કાઢયા સુડા ૧૯
 મોરી જવા બેરખી અંગુઠી જોત ચમકતી ૨૦
 મુદીત મન આનંદ પ્રભુને જોવા કાળે ૨૧
 કીધા બહુ શણગાર દેહધી ભુષણ ભારી ૨૨
 ભોજન કરી પ્રભુજી કીધો ત્યાંહાં વિશ્રામ ૨૩
 તેણે સમય પધરાવા આવ્યો સઘલો સાથ ૨૪
 મનોરથ થકી અધીક તે રાળે કીધું સત્ય ૨૫
 છોંટ કેરી પાગ અંજે રંગે પહેરાવે ૨૬
 ઉપરેણો અંગ ધર્ષો પામરી ઓઢી પહેલી ૨૭
 સુંદર જુથ અનેક ત્યાંહાં ધોલ મંગલ ગાવે ૨૮
 પનહી મખમલ સાર લેઈ ચરણે પહેરાવે ૨૯
 મનોરથ પુરણ કાજ રહ્યા થઈ ભાવ સ્થાની ૩૦
 સાથ સર્વ સજ થયો તુરંગ ચંચલ સીધ કીધો ૩૧
 પાગડે પગ દેઈ કુંઅર ચઢયા જીવવર ચઢયા ઘોડે ૩૨
 ભેર ભુંગલ શહેનાઈ નેફેરી સુર અતિ રાળે ૩૩
 કરતલ તાલ રવાવ ગાલરી સોહે માંઝ ૩૪
 ધર્ષો શીર પર સહેરો છબી તન અતી છાળે ૩૫
 શોભા કોટીક પ્રેમ ભરે ભામીની નીહાલે ૩૬

સરકે તુરીય તુરંગ જેમ જેમ પગ ચાલે ॥
 દવળ તે વિવિધ પ્રકારે સુનેરી છાપા સોહે ॥
 સાહેલા નહીં પાર વાહેણી કોણ ગિણાય ॥
 ગાડી ઉપર નાવ સમારો સુંદર ભાને ॥
 હોએ અતિ ઉદઘોષ રેણુ રવિ અંબર છાહયા ॥
 નગર મધ્ય અતિ ભીડ રહ્યું નહીં ભવન માંહાં ॥
 રંગરેજ રૂપવંતી જેહનો મન ભાવ રસાલ ॥
 દરશન પ્રતાપે પ્રેમ ઉપજ્યથો બોલે મધુરી વાણી ॥
 જયાંહાં ત્યાંહાં જયજયકાર વચન નહીં સુનીએ કાન ॥
 રજની મુખ રસ આગમ કામ તણો પ્રવેશ ॥
 આગળ ભાંતિ અનેક ઉડે છં આતસબાજી ॥
 ઠામઠામ યાકણા કરી વ્હાલો આગલ ચાલે ॥
 ધન્ય ધન્ય માગશીર માસ છઠ શુભ દિન પધાર્થા ॥
 તુરંગ થકી ઉતર્થા પ્રભુ તોરણ પધરાવ્યા ॥
 જીઉભાઈ ઉછાહા મોદ ત્રિય અતિસે મનમાંહાં ॥
 ભકત રૂપ નિરખે હરખે વ્હાલો વદન પ્રસન્ન ॥
 જીવન પ્રાણ આધાર રચ્યો મંડપ ત્યાંહાં આવ્યા ॥
 ન્યોછાવર કરી આરતી વારતી શ્રીમુખ જુએ ॥
 જીઉભાઈ મન મોદ કરે અતિ પ્રેમે કાજ ॥
 સુંદર બેઠક ઠોર નિકટ સેજયા મંદિર જ્યાંહાં ॥
 સુંદરી સહુ મન હરખ આવી ઉભા તે પાસ ॥
 મરકલડે મુખ જુએ મોહે સુખીજન સાથ ॥
 પુરણ કામ એહ વ્હાલો થયો નિશ્ચય મન ॥

ગ્રહી ભાગ યુથુકારી કરી વ્હાલો સંભાલે ૩૭
 ડાંડી ઉપર તે ફરહરે અતિ મન મોહે ૩૮
 સ્ત્રીજન બેઠા માંહે ધોલ મંગલ ગાય ૩૯
 બેસ ધરવા માંહાં એ તેનુ કારણ રાને ૪૦
 સમૃદ્ધ તણો નહીં પાર બેવા સબ જગત ઉમાહયા ૪૧
 એવું સુંદર રૂપ નહીં કોઈ ત્રીભુવન માંહાં ૪૨
 અસુર થકા તે સુર થયા જયારે દીઠા નયણ વિસાલ ૪૩
 એ દુલ્હે જેહને ઘેર પરણેસે ભાગ્ય કોણ થકે વખાણી ૪૪
 પરસ્પરની વાત કહી સમજવે સાને ૪૫
 રવિ અસ્તાગત થયો સમય તે પરમ સુદેશ ૪૬
 વેભવ થયો આધીન દેખી શોભા રહી લાજી ૪૭
 મનોરથનો અભિલાખ લગનનો સમય સંભાળે ૪૮
 આવ્યા જુથ સમાજ મનોરથ અનેક વિચાર્યા ૪૯
 દેખતા માત્રે ભાવ જયા વિધી તાચ નસાવ્યા ૫૦
 મંગલ કલસ સમાર્થા સનમુખ આવ્યા તે ત્યાંહાં ૫૧
 કલસ પરસ મિસ સરસ તેહ આપ્યું દર્શન પર ૫૨
 ભરી ભરી મોતીએ યાલ માનીની મલી વધાવ્યા ૫૩
 જુવતી જુથ સમાજ મધ્યે ગોકુલપતી સોહે ૫૪
 સકલ મનોરથ પ્રભુએ પુરણ કીધા આજ ૫૫
 ભકત તણા મનોરથસું પધરાવ્યા ત્યાંહાં ૫૬
 નિરખે રૂપ રસાલ ઉપજે અતિ હુલ્લાસ ૫૭
 પરસ્પરને ભાવે ઉરસું ચાંપે હાથ ૫૮
 જોઈ ત્રીય સુંગાર રૂપ પ્રભુ થયા પ્રસન્ન ૫૯

અંગીકૃત જે કીધા તેહના ભાવ રસાલ ॥
 ચીતવન મુસકની દાન કરે રસનાથક રીતે ॥
 સુંદર વર મધુર સ્વરે કરે તે વાત રસાલી ॥
 લાલ્યા બહુ પકવાન મીઠાઈ મેવા સાર ॥
 મનમાં કુલ પરસ્પર અંગે અતિસે વાધી ॥
 બીડા બહુ વીધી સાજ કરી લેઈ આગલ ધરીઆ ॥
 સમય થયો પોઢયાનો વેગે સેજ બિછાવે ॥
 ચાદર સ્વેત કોમલ અતિ સોંધે ભરી સુગંધ ॥
 સેજ પધરાવા વિનંતી કરી ભાવ વિચારી ॥
 વલ્યા સહુ કો ભકત રહયા ત્યાં પ્રીય રસ લોભી ॥
 રસીક ચતુરવર કરી પ્રેમસું પોતે હાસ્ય ॥
 લીલા જે રસ પ્રગટ ગુઢ કીધી છું જેહ ॥
 પ્રીયસું રસ અનુભવે કહેવાય કેમ એક વચણ ॥

છત્રીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનુ માંગલ્ય ૧૧ મું સમાપ્ત

માંગલ્ય ૧૨ બારમું

રાગ :- “પરીવા પ્રથમ કુંઅર અતિ વિરહત ગોપી સંગ” એમ ગવાશે.

અગહન માસ સુદી સપ્તમી આચ્યો ઉછવ દિન ॥
 ભાગ્ય ફલ્યા એક વારે આનંદ અંગ ન માય ॥
 કેશર કલસ સમાર્થ માનુની મંગલ ગાય ॥
 શોભા સિંધુ ઉલટીયો ભકત મહા સુખ નિરખે ॥
 અંગુછો કરી અંગ કેશરી ધોતી પહેરે ॥
 સુંદર કેશ રસાલ અંબોડો લટકે વાલે ॥
 તિલક ભાલ કેશર મધ્ય રેખા શ્યામ બિરાજે ॥
 ભકત સહુ અતિ ફલ્યા મનમાં થયા પ્રસન્ન ૧
 ગોકુલપતી પાથોધારીયા ને જનમ ઉછવ થાય ૨
 તેલ કુલેલ અરગજ અંગે લગાવી નહાય ૩
 ઉપરેણો અતિ સોહે ભર્યો કેશર રંગ ગહરે ૫
 ભકત મહા રસમત રહયા સહુ પ્રેમે નિહાલે ૬
 કુંડલ જયોતિ જગમગે અંગે અંગ છબી છાજે ૭

સોહે મુકતા માલ મુદ્રીકા અંગુલી દલ માંહાં ॥
 પીઢે બેઠા નાથ રહયા સહુ ભકત નિહાલી ॥
 કૃત્ય નિત્યના જેહ સહુ વેગે કીધા ॥
 વાલો બેઠા ચોક મારકંડે પુજ કીધી ॥
 ભકત તિલક કુમકુમ કરી ભુખાન અનેક ધરાવે ॥
 ગાએ મંગલ ગીત પ્રેમજુ નિરખે નાય ॥
 ભોજનને પાશોધારા બહાલો વેગા ઘઈ ॥
 વિધ વિધના પકવાન જલેબી સુંદર સાર ॥
 ભોજન કરી બહાલે પ્રસાદ આપ્યો સહુ ભકત ॥
 બીડા પ્રભુ આરોગે અધર રસ રંગ સોહે ॥
 પહેરામણી બહુ પેરની સહુ ઘેર ઘેરથી લાવે ॥
 શ્રીકર લીધી પાગ ફલસું લટકે બાંધે ॥
 સુંદર ચુર્યો ચોલણો પહેર્યો અંગ સોહે ॥
 સોંધા સુગંધ કટોરા ભરી ભામીની લગાવે ॥
 તિલક કરી કુમકુમનું ઈડીપીંડી ઓવારે ॥
 સનમુખ રહી મુખ નીરખે ને ઓવારણા લે છો ॥
 સીતકાલનો માસ સમૃદ્ધ એથી સહુ લહીએ ॥
 આનંદ સિંધુ અકોલે અતિસે ઉછવ ઘાય ॥
 પ્રમુદીત વદન પ્રસન્ન બહાલોજી સેજ પધાર્યા ॥
 પ્રથમ કરી જે ભેટ કૃપા વચને બહુ કીધી ॥
 અંતરંગ છો જેહ કરે જેમ નાથક રીઝે ॥
 અતિસે આણી નેહ પ્રભુએ માની લીધું ॥
 માધવદાસે તેહ સમથની લીલા ગાઈ ॥

પોહોંચી પરમ સુદેશ જટિત નંગ સોહે કરમાંહાં ૮
 ચિતવે પ્રાણ આધાર કોટી છબી ગ્રીવા વાલી ૯
 નિરખે ભકત તેહ સમથ કાજ સહુ કેહેના સીધા ૧૦
 અક્ષતે મંત્ર ભણી વિષ્ણે બહુ આશિષ દીધી ૧૧
 ભેટ ત્યાંહાં વિધી વિધીની અતિ ફલે તે લાવે ૧૨
 આરતે આરતી વારી હરખે સહીઅર સાથ ૧૩
 સામગ્રી બહુ પેરની વચને નાવે કહીય ૧૪
 ઠાડા મુગ ને ભાત કઢી વીંજન નહીં પાર ૧૫
 લીલા એ સુખરાસ ઘઈ છો અતિ અવ્યકત ૧૬
 ગાદી તકીએ બેઠા ભકત જેઈ જેઈ સહુ મોહે ૧૭
 ભુખાન જટિત અમુલ ફલસું તે પહેરાવે ૧૮
 છીરકે કેસર રંગ સુગંધ ભરી છો સોંધે ૧૯
 પટકો કસબી કીનાર મન ઉપરેજો મોહે ૨૦
 પુષ્પ માલ લે બાલ પ્રેમસું કંઠ ધરાવે ૨૧
 મુકતા ફલે વધાવીને આરતી ઉતારે ૨૨
 જે જે બોલે સર્વ ને વલી આશિષ દે છો ૨૩
 ચોંહોદિશ ઢોલ વાજે ભીડની પરમીત કહીએ ૨૪
 ભકત મહા બડાગી છબી જોતા ન અધાય ૨૫
 માધવદાસને હરખ મન ભાવ અનેક વિચાર્યા ૨૬
 સમાધાન તે કરીયને સધ તે આજ્ઞા દીધી ૨૭
 પ્રભુ રસ લોભ્યા તેહનું કારજ અતિ સીએ ૨૮
 સ્વતઃ સુરતી ઈચ્છાએ સુખનુ દાનજ દીધું ૨૯
 પ્રભુનો એહ સુભાવ સદા સેવક સુખદાઈ ૩૦

સામગ્રી બહુપેરની સિદ્ધ કરી છે રીતે ॥
 ...એક સામગ્રી જુથ ઘેર ઘેરથી આવે ॥
 બીડાં પ્રભુ આરોગી અધર રસ ભર્યો તંબોલ ॥
 પ્રથમ લાજ અનુકુલ હાસ્ય રસ અતિસે વાધ્યો ॥
 અનુસંધાન નહીં એહ પરસ્પર દેહ વિસારી ॥
 લીલા અનેક પ્રકાર નિત્ય નોતન યાચે ॥
 એક સમય ભોજન કરી પ્રભુ બેઠક પધારે ॥
 ભાલ તિલક કેશર માલ ઉર સોહે સુઠાણી ॥
 સેજયા ત્યાંહાં બીછાવી ભક્તે મનોરથ કર્યા ॥
 અતિ પ્રસન્ન લટકન ગ્રીવાની મુખ વિકસીત કીધું ॥
 નિરખી શકે નહીં કોએ સ્નેહ વશ આપ સંભાલી ॥
 કરસું અંબોડલો છોડી પ્રભુજી કેશ નિવારે ॥
 શેષ કેશ લપટાણા કરમાહે જે આવે ॥
 મધુર વચન મુસકની કરે રસ કોટી પ્રકાર ॥
 ભાગ્ય ફલ્યા બહુપેરે પ્રસન્ને આખું નામ ॥
 પ્રફલ્લીત મન અંગીકૃત કૃપા સહિત ઘઈ વલીયા ॥
 પુછ્યું સત્વરતાએ તમો સમરપણ કીધું ॥
 ફરી જાઓ પ્રભુ પાસે વેગે સમરપણ કરીએ ॥
 માની આજ્ઞા વલી આવ્યા પ્રભુને પાસ ॥
 જાઓ સમરપણ કરો ચાચાજીએ એમ કહ્યો ॥
 હિતસું એહ વચન પ્રગટ કરી વ્હાલે ભાખ્યું ॥
 તેહ સકલ સંપન્ન કરી બહુ પેરે વિસ્તાર ॥
 નારાયણજી મોપે આપે તબ લરીકા લુતે ॥

આપાપણે મનોરથે સહુકો લાવે પ્રીતે ૩૧
 પુષ્પ તણો લેઈ હાર કંઠ પ્રિયને પહેરાવે ૩૨
 હોએ મહારસ વ્રષ્ટિ નહીં કો એ સમતોલ ૩૩
 વિનય વચન બહુ સુણી મનમથ ત્યાંહાં વાધ્યો ૩૪
 સ્નેહ કૃપા તેહ સમય નિકટ બેહુ અધિકારી ૩૫
 ભાગ્યવાન તે અનુભવે વાણીયે કેમ કહેવાય ૩૬
 સુંદર લટકતી ચાલ ભાવ ભક્ત મન વિચારે ૩૭
 ધોતી ઉપરેણો છબીસું શોભા લપટાણી ૩૮
 બેઠા રસીક મન હરણ ચરણ ચોકી પર ધર્યા ૩૯
 સહેજ અરેણતા રંગ અધર રસ બીડું લીધું ૪૦
 સોહે ધીર અધીર થાએ તે રૂપ નિહાલી ૪૧
 સરસ સુશોભિત અંગુલી દલ મધ્ય ગ્રહી સમારે ૪૨
 લેઈ પેચ દે નાથ ભક્ત ગ્રહે વેગે ભાવે ૪૩
 નારાયણજી ભરેચના આવ્યા તેણીવાર ૪૪
 અદભુત કૃપા વિચારી કીધા પુરણ કામ ૪૫
 બાહેર ભક્તરાજ ભક્ત હરીવંશજી મલીયા ૪૬
 હાજી કરી વિનંતી અમો તો નામજ લીધું ૪૭
 મારગની જેહ રીત તેહ રીતે અનુસરીએ ૪૮
 પુછ્યું વિકસિત વદને શોભા કોટી પ્રકાસ ૪૯
 પરમ કૃપા કરી બોલ્યા તોડું સમરપણ ભયો ૫૦
 ભક્ત રૂપ ઉછાહા સ્વતઃ મનમાં ધરી રાખ્યું ૫૧
 શ્રી ગોકુલ મધ્યે તે સુરતી રસે કીધો ઉચ્ચાર ૫૨
 મોસરહુ ફૂટી ન લુતી એમ કહ્યું પ્રભુએ તે ૫૩

પ્રમુદીત વદન પ્રસન્ન થાએ તે અતિસે મનમાંમાં ॥
 પુર્ણ જે નિજ હેત તણું હીત હીતસું ભાવું ॥
 લીલા પ્રગટ અતુલ જેહ રસ રૂપ ધરું છે ॥
 હરીવંસજીની કાન પ્રભુએ માની લીધી ॥
 અદભુત કારણ એહ વિચારી પોતે કીધું ॥
 કૃપા રૂપી બીજ પ્રગટ થયું એહોને ઘેર ॥
 પ્રભુ રસ વસ લીલા સુખ ઠોર જે ખંભાત ॥
 એક દિવસ કૌતુક મિસે મહીસાગરને જોવા ॥
 સ્નાન દાન વિધીસું કીધું પુરણ સહુ એ સત્ય ॥
 ધામ નિવારણ કાજ છાયા લેઈ ઉભા ભકત ॥
 મુરારી આચાર્ય પ્રભુજીને ઘેર પધરાવ્યા ॥
 સામગ્રી બહુ કરી ધરી પાકશાલા માંમાં ॥
 આચાર્યજીની સ્ત્રી ત્યાં પરવારકે આવ્યા ॥
 જોઈને કહયું એ નહીં તેહ ચણાનો લોટ ॥
 લાવ્યા ચણાનો લોટ કહયું ઠાકુર શું કરશે ॥
 પ્રભુજીએ એ વાત કહી છે હાંસીની બહુ ॥
 નિતપ્રતિ અનેક પ્રકાર બહુ હાસ્ય વિનોદ ॥
 એણીપેર દિન ૨૧ રહયા ખંભાત મંઝાર ॥
 માધવદાસ જીઉપારેખ પતીશો ભાઈ ત્યાંમાં ॥
 કેશવદાસ શત્રી રસીક સર્વાત્મક જેહ ॥
 રામદાસ ચૌધરી ભગવદી રસની રીતે ॥
 દેવરાજ હરજીભાઈ પ્રભુસું કરે વિનોદ ॥
 હરજીભાઈ પ્રભુ પાસે આવી હાંસી કીધી ॥

સર્વાત્મક જે ભકત વિશે તે અંગીકૃત તે માંમાં પ૪
 હારદ્ર ઈચ્છા કૃપા સહિત જે ફલ પ્રગટાવું પપ
 ભકત જેહને નામ તેહ અનુભવી કરું છે પ૬
 તે જાણી મનમાં કૃપાની વૃષ્ટીજ કીધી પ૭
 પોતાના સિત અર્થ એહોને દાનજ દીધું પ૮
 અંકુર પલ્લવ કુસુમ ફલ્યું છે તે બહુ પેર પ૯
 અનુભવ કરે અનુભવ કરવાની એહજ વાત ૬૦
 ભકત સહિત પારોધાર્યા તેહના પાતક ખોવા ૬૧
 સંઘા વંદન કરું પ્રભુએ ત્યાંમાં નિત્ય કૃત્ય ૬૨
 લીલા કહીય ન જય એકથી એક અવ્યકત ૬૩
 અતિ પ્રસન્નતાસું ભાવે મનમાં ભાવ્યા ૬૪
 વિંજન વિવિધ પ્રકાર સહુ કીધા ત્યાંમાં ૬૫
 ભેસન કહી માંગું વેળા તે ધાણા લાવ્યા ૬૬
 પ્રભુજી આગલ ઘઈ હાંસી હંસી થયા લોટપોટ ૬૭
 જોઈએ તો વલી લાવું કે શું એણે સરસે ૬૮
 ભાગ્યવાન જે ભકત તેણે અનુભવું સહુ ૬૯
 લીલા પરમ રસાવ કરે મન અતિસે મોદ ૭૦
 અનુભવ સ્વાદ અમિત રસ તેહ તણો નહીં પાર ૭૧
 સેજપાલ ભુપતી ને સહેપાલ દાસ છે ત્યાંમાં ૭૨
 પ્રભુની લીલા વીસે વ્યસન અતિસે છે તેહ ૭૩
 પ્રભુએ કૃપા સહિત આણી છે અતિ પ્રીતે ૭૪
 પ્રભુ ઘેર પધરાવ્યા કીધો અતિસે મોદ ૭૫
 આંક એકનો કરી આગલ બે બીંદી દીધી ૭૬

રાજ પધારો ઘેર આજ વિનતી હું કર છું ॥ મનોરથ છે એહ એટલી ભેટ ધડું છું. ૭૭
પ્રભુએ જોઈ આંક એક ત્યાંહાં બિન્દુ વધારું ॥ એવડું તો કરવાને ભાગ્ય કયાંથી મારું ૭૮
કૃપા અધિક આપીને ઘેર પધાર્યા નાથ ॥ અતિ પ્રસન્ન થઈ હરખે ચરણે મુકયું માથ ૭૯
શ્રીમુખે કરી વાત કહી છે તે બહુવાર ॥ જીતનો વાકે ખર્ચ તીતનો કરત વહેવાર ૮૦

ઈતીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૧૨ બારમું સમાપ્ત

માંગલ્ય ૧૩ તેરમું

રાગે- “મીઠી તારી વાત વ્હાલા મીઠી તારી વાત” એમ ગવાસે

વિજય કીધો ત્યાંહાં થકી સુખ આપ્યું નિજદાસ ॥ ઉછાહે પ્રભુ મન આણ્યું પુરવા સહુની આશા ૧
વડોદરે પ્રભુ પાયોધાર્યા ભકત કુલ્યા મન ॥ માગશીર માસ વદી ભલો અમાવસ કેરો દિન ૨
મહાવજ્રભાઈ રૂદ્રજી છે ભકત પ્રભુના જ્ઞેહ ॥ ઉછાહે પધરાવીયા વ્હાલો પોતા કેરે જેહ ૩
મનોરથ બહુ પેરે કીધા ભેટ વિવિધ પ્રકાર ॥ કૃપા અતિસે સદા એહો પર ભાગ્યનો નહીં પાર ૪
ગોનોભાઈ નાગર વાણીયા મન અતિ હુલ્લાસ ॥ ઘેર એહોને પાયોધારીયા પુરણ કીધી આશ ૫
પુરુષોત્તમદાસ કનોજીયા ઘેર પધાર્યા નાથ ॥ અથોગ્યને ચોગ્યતા કીધી કર્યો તેહ સનાથ ૬
પંચોલી એ માલજી પધરાવ્યા પ્રભુ ઘેર ॥ ભાવ પોતાના સમાન કરી તે બહુ પેર ૭
કૃપા પ્રભુએ સ્વત કીધી સુખ આપ્યું નિજદાસ ॥ પ્રસન્નતા આણી ઘણી રાખવા પોતા પાસ ૮
નારાયણ દેશાબાબને ઘેર રચી બેઠક સાર ॥ સહજસું અતિ પ્રિતી વ્હાલે કરી બહુઅ પ્રકાર ૯
એક ભકત સામગ્રી વિભુસીત લાવે કરી ઉમાહ ॥ તે સ્નેહ વિનુ બીજું ભાવે નહીં નીરગુણ તણો નિવહિ ૧૦
નાથભાઈ ત્યાં આવીયા ભરૂચ થકી પ્રભુ પાસ ॥ વિનતી કીધી અતિ મનોરથ પુરીએ અમ તાણી આશ ૧૧
રાજ રાજ તણા ને મનોરથ મન માંહાં ॥ તેણે વજ્રર સામો મોકલ્યો જેમ પધારે પ્રભુ આંહાં ૧૨
પોષ સુદી ત્રયોદશી દિન વિજય કીધો નાથ ॥ મહાવજ્રભાઈ ભકત સહુ આવ્યા પ્રભુને સાથ ૧૩
રાણપુર કોઠારીએ પધરાવ્યા પ્રભુ તે દીન ॥ નાથભાઈ ભકત સંગ જ્ઞેહ ઉપર પ્રભુ પ્રસન્ન ૧૪
શ્રીમુખે એહ વચન કહ્યું હમ પધારીએ નિરધાર ॥ પ્રસન્ન થઈને ચાલ્યા હરખનો નહીં પાર ૧૫
બેલુ ગામે આવ્યા ત્યાંહાં ચંદ્ર કેરે ગહણ ॥ વિદ્યારોગીસું દાન દીધું આપ્યું સહુ બાહણ ૧૬

મહાવજ્ર ભાઈએ વાહેણી ઘોડો સમખોં ત્યાંહાં ॥
 બિંબોદરેથી વિદા કીધા માવજીભાઈ ધામ ॥
 અથલ ભાટને વછુઓ ગાંધર્વ કીધા બહુ સનમાન ॥
 નાથભાઈ મન મોદ ઉછાહા અંગ ન માય ॥
 સાથીયા પુષાં શેરીએ ચંદરવા બાંધ્યા બહુ ॥
 રામજી મોહોલા કેશવજીભાઈ સાથે બહુ સમાજ ॥
 વેગે આવી પહોંચ્યા કરી વિનતી બહુ પેર ॥
 કૃષ્ણદાસ મોહનદાસ ઉતરાધી તેહનું ગામ ॥
 ભોજન કરવા સમય ત્યાંહાં નાહવાનો કીધો સાજ ॥
 આગળ ઓળી અંગ મરડી પાછલ નાખ્યા કેશ ॥
 વામ કરમાં કેશ ગ્રહી રાખ્યાં તે હરદશવાર ॥
 કાંકસીએ કેશ વીંટી ગાદી પર ધરે આપ ॥
 ખવાસ ઉપર ચકી મહેલે તેલ મસ્તક માંહાં ॥
 પછી બેસુ કરે કેશ સમારે દીસે તે અતિસાર ॥
 તેલ શ્રીકરે લેઈ લગાવે પ્રથમ રસીક તે અંગ ॥
 બેસુ કરે તેલ લગાવતા શ્રીઅંગ ડોલે સંગ ॥
 અભંગ તેલ લગાવતા શ્રી અંગ ઝલકે સાર ॥
 ચોકીએ બેઠા ભોંએ સમારે દીર્ઘ કેશ ॥
 ભકત ત્યાંહાં સનમુખ રહી અનુભવું રૂપ અનુપ ॥
 નહાઈ ભોજન કરી ત્યાં પોટીઆ પ્રાણ આધાર ॥
 હેમજી નારાયણદાસ જાદવજી આવ્યા શરણ ॥
 બીજને દીન નાથભાઈ મન મનોરથ નહી પાર ॥
 અનેક ભાંતે ભેટ પહેરામણી કરી જૈહ ॥

જરકસી વાગો ધરાવ્યો તે વિદા કીધા ત્યાંહાં ૧૭
 શ્રીમુખતે તંબોલ આપું પુરણ કીધા કામ ૧૮
 કભાય શ્રી અંગ તણી આપી રીઝયા તેને જાન ૧૯
 બારણે તોરણ કેલ રોપી ધોલ મંગલ ધાય ૨૦
 પ્રભુને પધરાવાને વેગા આવ્યા સહુ ૨૧
 પંચશબ્દા નગારા વાજંત્રનો બહુ સાજ ૨૨
 ઉછાહસું પધરાવ્યા પ્રભુ ટબકું બાઈને ઘેર ૨૩
 કુપાએ પ્રભુ ત્યાંહાં પાયોધારીયા પાવન કીધું ધામ ૨૪
 જુલીયાં પર તેલગાદી ત્યાં પધાર્યાં રાજ ૨૫
 તે લટકાને ઓવારણે વાલી વેસ ૨૬
 દશીણકર કાંકસી ફેરે અલવેસું આધાર ૨૭
 એમ પ્રીતનું લશણ જણાવે હરે સહુ સંતાપ ૨૮
 હાથ આડા કર ધરી હું હું કરે છો ત્યાંહાં ૨૯
 લટકતો અંબોડલો વાલે તે પ્રાણ આધાર ૩૦
 મુખ ઉપર શ્રી હસ્ત ફેરે જૈનારા મન રંગ ૩૧
 આસન રંચ ડીંગે નહીં જોઈ ઘઈ મનસા પંગ ૩૨
 ભોમ માંહેં જાઈ પરે કાંઈ તેજનો ભંડાર ૩૩
 દીર્ઘ લોચન રસ ભર્યા અંગોઅંગ પરમ સુદેશ ૩૪
 ઉર માંહાંથી આઠો પ્રહર નિસરે નહીં તે રૂપ ૩૫
 ભકત સહુ ઘેર ઘેર મનોરથ કરે અનેક વિચાર ૩૬
 દેવજી શાહ ગોપાલજીભાઈનો કીધો વરણ ૩૭
 ઉછાહે પધરાવ્યા ઘેર જીવન પ્રાણ આધાર ૩૮
 પોતાના નીજ ભકત જાગી માની લીધી તેહ ૩૯

હરીભાઈ દામોદરદાસ લરીકા ચરણે નામ્નું નાથ ॥
 નાથભાઈ પર સદા પ્રભની કૃપાનો નહીં પાર ॥
 લવજીભાઈને ઘેર પધારતા મારગ માંહાં ॥
 ચોહોપાસ વીંટી રહીને ઓલખ્યા પ્રભુ એહ ॥
 લોક અત આશ્ચર્ય પામ્યા સહુએ નામ્નું શીષ ॥
 ઉપરેણો ઉચો કરીને ફેરવ્યો શ્રી હાથ ॥
 પછે રામજીભાઈને ઘેર પધારીયા વલ્લભરાજ ॥
 ત્રિકમભાઈ તે નિપટ લરીકા આશ્રયા પ્રભુ પાસ ॥
 શિષ પર શ્રી હસ્ત મૂકી જોઈ કડેણા દ્રષ્ટિ ॥
 જીવ પ્રભુને બહુ શરણ આવ્યા સર્થ તેહના કાજ ॥
 અંકલેખર સુધી રામજી શાહ આવ્યા પ્રભુ સંગ ॥
 કસુંબાની મજલ માંહાં ઉતર્ષ પ્રાણ આધાર ॥
 નાહી પ્રભુ ઉભા હતા જઈ કહ્યું લ્હોજી આજ ॥
 વીનતી કીધી એમાંહાં જલ ભાગ નહીં મહારાજ ॥
 પ્રસન્ન થઈ આરોગ્યા ને ભીતર લીધી એહ ॥
 પછે સુરતમાં મુન્શને ઘેર પધાર્યા પ્રભુ જ્યાંહાં ॥
 માધવદાસ દારકાદાસ બેહુ ભલા ભગવદી એહ ॥
 ભેટ સામગ્રી વિવિધ પેરે કરી મનની કૃલ ॥
 સવારી હાથી તણી જાણે અંકુશ લે પ્રભુ હાથ ॥
 નયનસુખ ઘોડા સમર્થો કરી સધલો સાજ ॥
 હરીહર કોકા નાગર બ્રાહ્મણ રંગોજી મહારાખ્દી ॥
 દુષ્ટ બુદ્ધે આવર્ષો તેણે કર્યો પ્રભુસું વાદ ॥
 એક વચને નિરૂતર કીધો તેણીવાર ॥

ભાગ્ય એહોના પ્રભલ કીધાં શીષ મુકયો હાથ ૪૦
 પોતેથી અનુભવ કરાવ્યો સારનું જો સાર ૪૧
 ગાય કેરે જુથ આવ્યું રહયા ઉભા ત્યાંહાં ૪૨
 ઉચ કરણે જુએ સનમુખ જાણી પ્રાચીન નેહ ૪૩
 ગાય સહુ વીંટી રહી છે એહજ પ્રભુ જગદીશ ૪૪
 મારગ દેઈ ઉભી રહી પછે પધાર્યા મારો નાથ ૪૫
 ધન્ય દિન ધન્ય એ ઘડી શુભ ધન ભાગ્ય માટે આજ ૪૬
 પ્રસન્ન થયાં કારણ વિચાર્યું જાણ્યો નિજદાસ ૪૭
 ઉતરોઉતર તેહ પ્રસરી એમ કીધી વૃષ્ટિ ૪૮
 દિવસ ત્રણ રહી પછે ત્યાંથી પધાર્યા મહારાજ ૪૯
 વાત ગોટી અનેક કીધી પુછયા બહુ પ્રસંગ ૫૦
 નાથભાઈ ખાંડપાપડી લેઈ ગયા તેણીવાર ૫૧
 એ સામગ્રી અપરસમાં કહ્યો કેસે લઈ જાય પર
 બોહોત નીકી મારગમાં અપરસ આવે કાજ ૫૩
 એહ વાત કહી બહુવાર પ્રભુએ જાણી એહોનો નેહ ૫૪
 ઉછાહસું દર્શન કરવા આવ્યા સહુ ત્યાંહાં ૫૫
 રાજસી લેલવ અતિ ઘણો ને પ્રભુસું છે નેહ ૫૬
 હાથી એક સમર્થો તે અતિ ઘણો બહુમુલ ૫૭
 ગોપાલદાસ તેહનું નામ પાડયું તે ઉપર બેઠા નાથ ૫૮
 ભકત મન અભિલાષા જાણી આવ્યો પ્રભુને કાજ ૫૯
 એ ભકિત પંથ જાણે નહીં અતિ અસમર્થ ને કનીષ્ઠ ૬૦
 ત્યાંહાં ધર્મ સ્થાપીને વચન બોલ્યા ઉતાર્યો એહનો મદ ૬૧
 ભકત મન આનંદ ઉપજયો હવો જયજયકાર ૬૨

વહાણુ જોવા આપ પધાર્યા જીવન પ્રાણ ॥
વિજય કરી ત્યાંહાં થકી પ્રભુ આવ્યા વ્યારા માંહાં ॥
દેવજી મહેતો શ્રીરાજભાઈ આવ્યા પ્રભુને ઘણું ॥
મોજ ત્યાંહાંના અતિ સહરાયા પ્રભુએ કંઈ વાર ॥
જે ભોમ પદરજ પરસ કીધો ભાગ્યનો નહીં પાર ॥

ઈતિશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું મોંગલ્ય ૧૩ તેરમું સમાપ્ત

મોંગલ્ય - ૧૪- ચૌદમું

રાગ : 'શ્રી વ્રજ રાજકુમાર ઉમંગી રંગ ખેલત હોરી'

સંતદાસ વ્યારા લગી હરખસું સામા આવ્યા ॥
સંતદાસ સેવા છોડી તુમ કાહેકું આશો ॥
ધેર આરોગો છો નિત્ય તે જોઈને તાપ નસાવ્યો ॥
કૃપાસિંધુ ગોકુલપતી મનમાં કરૂણા આણી ॥
સ્નેહ તણે વસ વ્હાલો અતિસે પ્રકુલ્લીત મનમાંહાં ॥
બેઠક હરખે સમારી ત્યાંહાં બેઠા મહારાજ ॥
મંગલ તિલક કરી અતિ મંગલ મનમાં હોએ ॥
આરતી વારે આરત હરણ પ્રાણવલ્લભને ॥
આનંદ ઉર ન સમાયે રૂપ વ્હાવાનું નિરખ્યું ॥
સામઝી નોતન સુંદર વીધ વીધની કીધી તેહ ॥
નવરસ પ્રિય રૂચી જાણી પ્રગટ થયાં આવી ॥
રૂપ તણું જો રૂપ તેહના છે પોતે નાથ ॥
સકલ કલા પુરણ તે ન્યુન કરી દેખાડે ॥
શોભા અધિક રસ અધિક નિત્ય પ્રતિ ત્યાંહાં વાધે ॥
પુર વહેત અતિ પ્રેમ રહ્યું નહીં દિસસ પ્રમાણ ॥
તાપી ઉપર દયા કીધી જમુનાજીની કાન ૬૩
બાગમાં ઉતર્યા પ્રભુ ભોજન કીધું ત્યાંહાં ૬૪
માંયો ગાંધી કાશી ત્રિવાડી કર્યો તેહનો વર્ણ ૬૫
અતિસે કોમલ રંગ ને મખમલથી તે સાર ૬૬
તે બીજ લેઈ ત્યાંહાં ભકત પ્રગટયા સેવા વિવિધ પ્રકાર ૬૭
વાસ ત્યાં વડગામ પ્રભુને ત્યાં પધરાવ્યા ૧
હું તો આવત હુતો અપનેહી મન ભાયો ૨
તે પ્રભુ પ્રગટ પધાર્યા ને હું જોવા આવ્યો ૩
ભકત તણા મનોરથ કેરી આરત જાણી ૪
આદર ભકત હેત પાયોધાર્યા છે ત્યાંહાં ૫
મોંગલ્ય સાજ કર્યા સહુ ભકત મોંગલ્ય કાજ ૬
મંગલ સકલ હવા મંગલસહુ મંગલ શ્રીમુખ જોએ ૭
ધરતા જોહ મનોરથ એહ દર્શન દુર્લભને ૮
આશ્ચર્ય ને અતિ મોદ થયો છે સરખા સરખું ૯
પ્રભુ આંહાં નીરખી આણી અતિસે નેહ ૧૦
કરવા તેહ પ્રકાર જોહ વીધી પ્રીયને ભાવી ૧૧
ઈચ્છા મોહીત થઈ રમે ભકતને સાથ ૧૨
જેમ રૂચી અધિક ઉપજે ત્રીય રસ રીતે રમાડે ૧૩
નવનીધી સુખનીધી સ્નેહ મુગ્ધ રસ કારજ સાધે ૧૪
હિતસું વ્હાલો વીવસ થયા ત્યાંહાં શું રહે નિરમાણ ૧૫

લકત તણા જે ભાવ તે કારણ કો ના પ્રીછે ॥
 કૃપાદાન અતિ કીધું પ્રભુએ મન વિચારી ॥
 સેવા સુખ રસદાન માન રસ પ્રગટ કર્યો જેહ ॥
 જધપિ મોહોલેર નિકટ ત્યાંહાં રસ કારજ સીધું ॥
 જો અહીં રાજ જાણે તો પધરાવા આવે ॥
 પરમ રસીક રસ જયાંહાં વિલસે ગોકુલેશ ॥
 નિષટ નિરંકુશ નિરાવર્ણ રસ કોઈ ન જાણે ॥
 ઓણીપેરે વડગામ અખંડીત લીલા કીધી ॥
 ત્યાંહાંથી નંદરભાર પધાર્યા વ્હાલો જયારે ॥
 પ્રતિમાણુ નવલી રીત રાત્ર દિન લીલા હોએ ॥
 એહવી લીલા ગોચનીય ગુણનીધી વલ્લભની ॥
 એહ સ્થલે રહી કીધી લીલા સુખરાસ ॥
 દિવસ ત્રીસ ને પાંચ રહી વિજય કીધો નાથ ॥
 ત્યાંહાંથી કોલદે પધાર્યા જયાંહાં સેવક કેશવદાસ ॥
 ત્યાંહાંથી ધાયા માંહે રહયા પ્રભુ પાંચજ રાત ॥
 માધવદાસ સુરધવજ રાજસને અધિકાર ॥
 નંદરભારથી સેન સહીત તે સામા આવ્યા ॥
 સેવા અનેક પ્રકાર કરી મન અતિસે હેજ ॥
 ચાદર ફૂલે ગુંથી તકીઆ ફૂલ ધર્ષા ત્યાંહાં ॥
 પ્રભુજી સેજ પધાર્યા શોભાનો નહીં પાર ॥
 મોહોલેરનો પ્રતાપ શાહ રાજ નામ છે જેહ ॥
 અતિ પ્રસન્નતા સાથે મનમાંહાં એહ વિચાર્યું ॥
 જસવંતજી રાઠોડ વેગે કરી તેડાવ્યા ॥

જેહને રસ વસ રસીકરાય રસ પોતે ઈચ્છે ૧૬
 જેહના ભાવ અનુપમ પોતાના હીતકારી ૧૭
 અનીરવચની વિસ્તાર વચને કેમ કહી શકીએ તેહ ૧૮
 માયા શકિત ત્યાંહાં તેણે આવરણ કીધું ૧૯
 પુરણ તેહના ભાવ ન થાયે તે પ્રભુને કેમ ભાવે ૨૦
 કોણ શકે ત્યાં આવી કેહેનો પ્રવેશ ૨૧
 લીલા અદભુત કરી ત્યાંહાં તે કોણ વખાણે ૨૨
 કરી લકતને રસદાન પ્રસન્ને આજ્ઞા દીધી ૨૩
 વલતું રાજને જાણ થયું તેવારે ૨૪
 તે જાણે અંતરંગ બહીરંગ ન જાણે કોએ ૨૫
 અન્ય ન જાણે કોએ પુષ્ટી મારગ સુલભની ૨૬
 સંતદાસની વાત કહી શ્રીમુખે પ્રકાશ ૨૭
 સ્નેહ પૂર્વક સમાધાન કીધું સહુ સાથ ૨૮
 પરમ દયા કરી પુરી પ્રભુએ એહની આશ ૨૯
 ઉત્તમ ગોલ કમોદ કહી એ શ્રીમુખે વાત ૩૦
 પ્રભુએ કૃપા સહિત કીધો છે અંગીકાર ૩૧
 અતિ ઉછાસા ભરી વેલવસું પ્રભુ પધરાવ્યા ૩૨
 પુષ્પ તણી રચના કરી ત્યાંહાં સમારી સેજ ૩૩
 ફૂલ તણો નહીં પાર મનોરથે ફૂલ મનમાંહાં ૩૪
 પુરણ કીધા ભાવ પામી રસ સુખનુ સાર ૩૫
 નંદરભાર પધાર્યા પ્રભુજી એ સુણીધું એહ ૩૬
 ધન્ય દેશ છે એહ કહયું ધન્ય ભાગ્ય અમારું ૩૭
 કીધા સઘ વિદાય પ્રભુજીને ચરણે તે આવ્યા ૩૮

દંડવત કરી વિનતી તે કીધી બહુપેર ॥
 રાજ વૈશ્નવ હે એમ પુછ્યું જસવંતજીને ॥
 રાજ-પુત્રને નામ પમાડી સેવક કરશે ॥
 પ્રભુને મન પધાર્યા માંહાં એક કારણ આવ્યું ॥
 નીકે તો હું આવુંજી કછુ ભેટ ધરે નહીં ॥
 તણ દિવસ પ્રભુ રહયા માહારે રાજ કરે જાવું ॥
 સંકલ્પ સત્ય રહયા કહ્યું તે વચનને કાળે ॥
 ખટગુણ પુરણ અતુલ પ્રતાપે વસ નહીં કેહેને ॥
 ત્યાંહાંથી સીધપોર પેડે પાયોધાર્યા છે તે મજલનું ગામ ॥
 વેટાભાદમાં મહાદેવનો સેવક હરીદાસ ॥
 જોહના ચરણ રેણુની હું પ્રાર્થન કરું છું ॥
 પ્રાતઃ પધારસે અહીં તે શ્રી ઓકુલનાથ ॥
 જગ્યો તતમાણુ મનમાંહાં ચક્રિત થયો છે તેહ ॥
 અતિ પ્રસન્ન થયો મનમાંહાં અંગે કુલ ન માય ॥
 દુર થકી દીઠા તેણે તે પ્રાણ આધાર ॥
 કર જોડી ઉભો રહ્યો વિનતી કીધી એહ ॥
 સ્વપ્નમાં મહાદેવે મુને કહ્યું એમ કરજે ॥
 તેહ સુણી હું આવ્યો દીઠા છે મહારાજ ॥
 એહ સુણી પ્રભુ મુસકાઈ રીઝયા એને ભાવે ॥
 નદી ઉપર ઉત્તમ સ્થલ ત્યાં આવી રેરો કીધો ॥
 મનોરથસું પધરાવ્યા પ્રભુ પોતાને ઘેર ॥
 કૃપા કરીને નામ એહનું ધયું હરીદામ ॥
 ધરણ ગામ રાવેર ધન્ય જે મારગ માંહાં ॥

મોહોલેર નાથ પધારો પ્રતાપ શાહને ઘેર ૩૯
 મનોરથ એ કરે છે બહુ વચને થઈ દીને ૪૦
 પ્રભુ કૃપાએ તેહ તણુ કારજ અતિ સરસે ૪૧
 સેવક કરકે ભેટ ધરે એમ કહી જણાવ્યું ૪૨
 શરણાગત વત્સલ પ્રભુએ એમ પ્રગટ કરી કહી ૪૩
 રાજ પ્રસન્ન થાઓ તેમ કહી પધરાવા આવું ૪૪
 સમયે ન પહોંતો આવી વીજ્ય કીધો મહારાજે ૪૫
 જેહ છે ભક્ત પુષ્ટ પંથે વ્હાલો વસ છે તેહને ૪૬
 ભોજન કરી અતિ મુસું કીધો ત્યાંહાં વિશ્રામ ૪૭
 સ્વપ્ન માંહાં મહાદેવે તેહને કહ્યું પ્રગટ પ્રકાશ ૪૮
 અતિ દુર્લભ દર્શન છે નિશ્ચિદિન ધ્યાન ધરું છું ૪૯
 અનુસરજે પ્રભુને ચરણે જેથી થાશે સનાથ ૫૦
 પ્રાતઃકાલે સાંભલ્યું પ્રભુ પધારે છે એહ ૫૧
 રૂદ્રાક્ષ કંઠી નાખી પ્રભુને સામો જાય ૫૨
 હરખ ભેરથી કીધા દડવત વારંવાર ૫૩
 મુને સ્વપ્ન હવું છે રાજ કહ્યું છું સુણીએ એહ ૫૪
 પધારસે પ્રભુજી આજ તેહને પદ અનુસરસે ૫૫
 થયા મનોરથ પુરણ સરીયા મારા કાજ ૫૬
 કહ્યું વાકો એહ સ્વભાવ ભગવદ સંબંધ કરવાવે ૫૭
 નિવેદન કરવાવી પ્રભુએ શરણ તે લીધો ૫૮
 સમાધાન તેહનું પ્રભુએ કીધું બહુપેર ૫૯
 સેવા શ્રીહસ્તે આપીને પુરી તેહની આશ ૬૦
 પદરજે પાવન થયા પ્રભુ પાયોધાર્યા જ્યાંહાં ૬૧

ત્યાંહાંથી વ્હાલે વિનય કીધો સેવક સુખાઈ ॥
 ઉછાણ મન અતિ આનંદ એહોએ સોંધા કામ ॥
 એક છાત સમીયાના મખમલના જરતારી ॥
 વાગો સિધ્ધ કરી રાખ્યો વસ્ત્ર એકરંગ બહુ લાલ ॥
 એણીપેરે અનેક પ્રકાર રાજસ વૈભવ જોમ ॥
 કરી કરી અનેક પ્રકાર વાટ વ્હાલાની નીરખે ॥
 ગોવિંદદાસ સહિત ભકત સહુકો આવ્યા ત્યાંહાં ॥
 સર્વત સોળ સડતાલો ફાગુણ સુદી દશમી દિન ॥
 વિત બુધ્ધ અનુસાર ભાગ્યથી જો થઈ આવી ॥
 દિવસ સંપૂર્ણ ગોવિંદદાસને ઘેર પુરે કામ ॥
 ત્યાંહાં ઢાલે પરજંક જ્યાંહાં એક સુંદર બારી ॥
 વસંત તણો ગોવિંદદાસ મન મનોરથ બહુ ॥
 વીનતી કરી કરી વ્હાલાને વાગો સ્વેત પહેરાવે ॥
 ધોતી ધરી અતિ કસકસી કસવટ બલ દીધા જાણી ॥
 સુંદર સ્વેત ચોલણો પહેર્યો અંગ બેસતો ॥
 ઉપરેણો અતિ કટીસું બાંધ્યો એહજ નીતે ॥
 તાલ પખાવજ આવજ ૩૬ શહેનાઈ બાજે ॥
 ઘેર ઘેરથી કરી શણગાર સહુકો આવ્યા ત્યાંહાં ॥
 મુગમદ મલય કપુર જવાદ અરગજ અંબર ॥
 કેશર ભરી પીચકારી પ્રિય છીરકે ધુવતીજન પર ॥
 છીરકે કેશર ગુલાલ નથાણ ભરવાને ભાવે ॥
 એહવા છલછલ અનેક કરી બહુ કોતુક કીધા ॥
 તે સમય કહું કે રૂપ વેસ જોબન ઉછાણ ॥

તાપીયોર ગોવિંદદાસને પહોંચી વધાઈ ૬૨
 એક કરે બહુ ચિત્ર વિચિત્ર સમારે ધામ ૬૩
 એક અનુપમ સાર સમારે બેઠક સારી ૬૪
 આરતી કેરે કાજ મોતીએ પુરી થાલ ૬૫
 જ્યાંહાં ત્યાંહાં શોભા સોહે વચને તે કહી શકીએ કેમ ૬૬
 ઘેર પધારજો નાથ મોદ મનમાં અતિ હરખે ૬૭
 વેગે પ્રભુ પધરાવ્યા રચી બેઠક છે જ્યાંહાં ૬૮
 ઘેર યધાર્થ નાથ ભાગ્ય એહોના ધન્ય ધન્ય ૬૯
 સેવા વીવીધ પ્રકાર કરીને પ્રભુને મન ભાવી ૭૦
 પોઢે નિકટ જ્યાંહાં દેવજી પારેખનું ધામ ૭૧
 ભાગ્યવાન છે તેહ પ્રભુના રસ ઉપકારી ૭૨
 બેઠક સ્વેત સમારી તત્પર કીધું સહુ ૭૩
 પ્રભુને મોદ અપાર ખેલ મનમાં અતિ ભાવે ૭૪
 સુંદર પાગ સમારી પેચ અતિ લીધા તાણી ૭૫
 પટકો ફેંટો મેલી બાંધ્યો અતિ કસકસતો ૭૬
 બહુ નાથક નીતન રસભર બેઠા રસ રીતે ૭૭
 મુખચંગ આવરી અંજ કીનરી માંહે રાજે ૭૮
 સનમુખ રહ્યા નિહાલી પ્રાણ વલ્લભ છે જ્યાંહાં ૭૯
 તેલ ફુલેલ ચમેલી બહુ સોંધા સુગંધ ભર ૮૦
 ધામ ધામ ભરે અભીર તેહના આપુ ગ્રહે કર ૮૧
 આપુ અંગ ઓલવે નથાણમાં રંચ ન આવે ૮૨
 મહેલી સહુ લાજ નિશંક સંકે કારજ સીધા ૮૩
 પ્રભુના રસનો ચાહ કહું કે ભકત ઉમાહ ૮૪

એણી રીતે ખેલ અનેક કરી નીત્ય નવલી પેર ॥
 વેલવ વિવિધ પ્રકાર સમારી ડોલ અનુપ ॥
 ભાગ્યવાન હિંડોલે ઉભય મન મોદ ન માય ॥
 ભકત તણા મન ડોલ ચડયા એ નાથજી ॥
 પાગ લટકી રહી ભુઅ પર સુંદર નયણ વિસાલ ॥
 સોંધા તેલ અબીલ ગુલાલ ભર્યા જે સોહે ॥
 વિસદ કરે કેમ બુદ્ધ વચન કેરૂં નહીં કાજ ॥
 ગોવિંદદાસ મનોરથની એક વિનતી કીધી ॥

 બેઠક લાલ સમારી ગાદી તકીયા લાલ ॥
 ધોતી લાલ ધરાવી ઉપરેણો એક લાલ રંગ ॥
 ચોલાણો લાલ ધરાવી ઉપર પટકો લાલ ॥
 તિલક લાલ સોહે સુંદર નગ ભાલ ॥
 અધર અધિક રસ લાલ ભેર રસના જે લોભી ॥
 વેસ લાલ રૂચી લાલ લાલ અતિ ભર્યા અધિક રસ ॥
 મેઘાડંબર છત્ર ધર્યું ત્યાંહાં અતિસે કોડ ॥
 ધુપ સુગંધ આરતી ન્યોછાવરી બીડા બહુઅ ॥
 વિવિધ ભાતિ મનોરથ બહુ પેરના કીધા ॥
 અષ્ટસીધી નવનીધી ત્યાંહાં ઉભી કર જેડ ॥
 ભીમજીભાઈ એક ભકત ત્યાંહાં પધાર્યા રાજ ॥
 અતિ ઉછાલ અતિ મોદ સહુ મન ઈચ્છીત કીધું ॥
 કૃષ્ણભટ ઉજળેન થકી ત્યાંહાં સામા આવ્યા ॥

ઈતિશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૧૪ ચોદમું સમાપ્ત

રમે નિપટ લરીકા થઈ ગોવિંદદાસને ઘેર ૮૫
 વિનંતી કરી બહુ ત્યાંહાં બેસાડયા ગોકુલ ભુપ ૮૬
 પ્રમુદીત રૂપ નિહાલે અંગ અંગ પુલકીત થાય ૮૭
 સાથે લાગ્યા જાએ ફરી આવે સાથેજી ૮૮
 ચપલ ચંચલ ચિતવની મુસકની વચન રસાલ ૮૯
 ધર્મી અનુભવ સહિત જગત સહુના મન મોહે ૯૦
 કાલું ઘેલું કહ્યું સમય સૂચનને કાજ ૯૧
 વચન એહોનું સુણી પ્રભુએ માની લીધી ૯૨
 એહોને ઘેર પધાર્યા જે જે કહ્યું તે કીધું ૯૩
 છાત લાલ ચોંહોફેર કરી પીછવાડી લાલ ૯૪
 પાગ લાલ પર ટુરો જડયો માણીક બહુ નંગ ૯૫
 ફેંટો લાલ લાલ હમેલ કંઠ માંહાં હાર ગુલાબ ૯૬
 નયણ લાલ રસ ભર્યા કપોલે આભા લાલ ૯૭
 શ્રીમુખમાં તંબોલ દંત રસના અતિ શોભી ૯૮
 લાલ ભકતના ભાવ જેહને આપ થયા વસ ૯૯
 ચમલ ઢાલે બેહુ પાસ ભકત ઉભા કર જેડ ૧૦૦
 ધર્યા વિવિધ બહુ સાજ રાજ ઉપચાર કર્યા સહુઅ ૧૦૧
 એહો પર પ્રભુ પ્રસન્ન કૃપા કરી માની લીધા ૧૦૨
 જીવ શક્ય નહીં રંચ પ્રભુ પુરે છે કોડ ૧૦૩
 મારગ પાટ પાથર્યા કર્યો ઘેર ઉતમ સાજ ૧૦૪
 કરુણા બહુપેરે કરી એકાંત અતિ સુખ દીધું ૧૦૫
 નિહાલચંદભાઈ સાથે પ્રભુને રૂડા ભાવ્યા ૧૦૬

માંગલ્ય - ૧૫ - પંદરમું

રાગ : 'મે તો યેરે યેરે જોશે રે મહારા પ્રજના વ્યાલા'

તાપીપુરથી ભામગઢે જહાં રાણો પરસ ॥ ત્યાં પ્રભુ પધાર્યાં મન તેહોનું અતિ સરસ ૧
 પાંચ દિવસ પ્રભુ ત્યાં રહયા કૃતાર્થ કીધો તેહ ॥ નર્મદા સુધી આવ્યો વલાવા પ્રભુને એહ ૨
 ત્યાં આવી ડેરો કીધો નાવછાને તલાવ ॥ સહુકો નામે શિષ જધયિ દુષ્ટ છે ભાવ ૩
 શ્રીમુખે ત્યાંહાંની વાત કહી છે કરી વિવેક ॥ ગુડેકું પાયોધારે ત્યાંહાં ઠાડો લરીકા એક ૪
 મેસું કહયો કોતરમોં ચોર બોહોત ઉત રહે ॥ ડેરે આય કહયો મેં લરીકા એસે કહત હે ૫
 કૃષ્ણભટ હરીપત ઉહાં લે ગએ પ્રસાદ ॥ મુખીઆ બેઠો હતો તાકો કહયો આશીર્વાદ ૬
 સુનીકે ઠાડો ભયો દંડવત ઉન કીધો તબ ॥ પહેલે એ ન જન્મુ ચરણ દેખન આવું અબ ૭
 આયો મેરે પાસ બહુત વિનતી ઉન કીધી ॥ ચોકી હમલી કરેંએ સામગ્રી કીન પઠાય દીની ૮
 રસોઈ ભઈ મહા પ્રસાદ સબ કોઉ લીનો ॥ વાહી તલાવ ઉપર હમ સંધ્યા વંદન કીનો ૯
 પછે પ્રભુજી આવી ઉતર્થા ગામજ માંહાં ॥ લોક સહુ આન્યર્થ થયા જે હુતા ત્યાંહાં ૧૦
 અતિ પ્રતાપ પ્રભુનો દેખી તે થાએ દીન ॥ દુષ્ટ ભાવ બલ જે હતા તે થયાં આધીન ૧૧
 અઠમી કેરે દિન આવ્યા દીમાલપુર ॥ પરમાનંદ ભટને ઘેર રામનવમી તેણે ઠોર ૧૨
 વસ્ત્ર પહેરકે ચલીવેકું સબ તત્પર કર્યો ॥ પરમાનંદકી સ્ત્રીને આય મેરો પટકા પકચો ૧૩
 શ્રીમુખે કહયું વા સમય જે ઉતર ન દીશો ગયો મોતે ॥ સ્નેહ તણે આધીન થઈ રહયા ત્યાં પોતે ૧૪
 આગ્રહ જોઈ ઘણું પારણું કર્યું જયાંહાં નાથ ॥ બડભાગી જે ભકત કૃષ્ણભટ છે સાચ ૧૫
 પછે પ્રભુ પધાર્યાં ચોર નારાયણ જયાંહાં ॥ મોહોવાસી અતિ દુષ્ટ મલીને આવ્યા ત્યાંહાં ૧૬
 બ્રાહ્મણ એક સાચ માંહાં તે રહયો પાછલ વાટે ॥ ઘોડા રાખી રહયા પ્રભુ તે બ્રાહ્મણ માટે ૧૭
 દુષ્ટ બુદ્ધિ જેવા આવ્યા દીઠા ઓકુલપાલ ॥ આપ આપથી નાઠા તેહને રહી ન સંભાલ ૧૮
 કાહુ પાગ ઉપરેણા કાહુ પાડમો હથીયાર ॥ પાછુ ફરી નહીં જુએ પામ્યા એહવા હાર ૧૯
 કર્તુમકર્તુ અનંત રૂપ એહવું દેખાડયું ॥ જોતા માત્ર દુષ્ટ સહુ કોઈ ત્રાસ પમાડયું ૨૦
 ગોપીનાથ દાસે કહયું હમારે નહીં એહ કાર્ય ॥ ભય ઘણો મારગમાં રાજ બાંધો હથીયાર ૨૧

વિકસીત વદને કહ્યું હમારે નહીં એહ કાર્થ ॥
 પછે ઉજ્જનેમાં પારોધારે ભટજીનો અતિ સ્નેહ ॥
 ત્યાંહાં રહ્યા ને દિન મન અતિ કાન વિચારી ॥
 સુનેરે તલાવ રસોઈ કરે વૈશ્નવ જ્યાંહાં ॥
 માલા કંઠમો દેખી કહ્યો તુમ આથે કહાંતે ॥
 તબ હમ ઉનકું પુછ્યો સમાચાર કછુ જનો ॥
 એકાદશીકો દીન તુમ પ્રસાદ કર્યો લીનો ॥
 વિન સમુજે વે કરત હતે સામગ્રી સખડી ॥
 જોઈ પ્રભુ મુસકાયા એ ગુજરાતીની રીતી ॥
 ભકિત માર્ગીને શીશા અર્થ કહી છે આ વાત ॥
 કરવું એહજ વ્રત વલ્લભી વૈશ્નવ જેહ ॥
 પાછલથી સામગ્રી તેહવે આવી સહુ ॥
 ત્યાંથી સુનેરે થઈ સારંગપોર માંહાં આવ્યા ॥
 મંગલાજ ને ગામ વ્રજ એ ભકત રહે ત્યાંહાં ॥
 વડની સરાહે આવી ઉતર્ગા છે મહારાજ ॥
 ને કાંઈ વૈભવ ઘણો એક જસુસ આવ્યો ત્યાંહાં ॥
 કેળે આવી કહ્યું પ્રભુને તેણીવાર ॥
 ત્યાંહાંથી તેણી વેલા વિજય કર્યો મહારાજ ॥
 પ્રથમ ઉતર્ગા જ્યાંહાં મોહાવાસી ત્યાંહાંજ આવ્યો ॥
 કાંઈ ન દીકું ત્યાંહાં જસુસને પુછ્યું કાશાંહાં છે ॥
 ત્યારે તેને પુછ્યું ક્યાંહાં સોદાગર સાથ ॥
 નામ સાંભલી નિષટ ખેદ પામ્યો છે જેહ ॥
 એહ ચરિત્ર અનિષ્ટ નિવારણ પ્રભુના બહુ ॥

વિશ્વક સેન ઠાકોર હે થો કહ્યો આચાર્ય ૨૨
 કયા પ્રસંગ કરે બહુ પુરુષોત્તમ રસ એહ ૨૩
 આપું સુખ અતિ ત્યાંહાં ને સેવક સુખકારી ૨૪
 નયનસુખ અસવાર પ્રભુ પધારે ત્યાંહાં ૨૫
 તબ ઉન ઉતર દીનો આથે ગોકુલ માંતે ૨૬
 ગીરધરજી પુર્વ છે ગુજરાતે રાણો ૨૭
 મારગમાં જણ્યું નહીં એસો ઉતર દીનો ૨૮
 પુછ્યો તબ ઉન કહ્યો એ છોકરાની સુખડી ૨૯
 અંગીકાર બલે સઘલી પેરે આણી પ્રીતી ૩૦
 પ્રભુને એકાદશી વિથે એહવો પશપાત ૩૧
 સ્વકીયને અર્થ કીધો છે નિર્ણય સ્નેહ ૩૨
 નામ પ્રભુનું પુછ્યું દંડવત કીધા બહુ ૩૩
 વિજુદાસ ત્યાંહાં ભકત પ્રભુ ઘેર પધરાવ્યા ૩૪
 કૃપા કરીને પુર્થા મનોરથ જે મનમાંહાં ૩૫
 હસ્તી ઘોડા સાથ વાહેણી બહુ સમાજ ૩૬
 ઠોર જોઈને ચાલ્યો ગયો મોહોવાસી માંહાં ૩૭
 મોહોવાસી છે નિકટ રાજ યાઓ અસવાર ૩૮
 આંતરીએ પધાર્યા સાથે સર્વ સમાજ ૩૯
 જસુસ આગલ થઈ સર્વને તેડી લાવ્યો ૪૦
 પછે આથે લુહાર સાથ માંહાંનો તો આ છે ૪૧
 પુછો છો તમો કોને એ તેતો શ્રી ગોકુલનાથ ૪૨
 માણસને અતિ ખીજ્યો અનિષ્ટ કીધું હતું એહ ૪૩
 એ સાંભલી મન આનંદ અનેક સુખ પામ્યા સહુ ૪૪

એ વાત રસાવેસે પ્રભુએ કહી છે બહુવાર ॥
 આંતરીના તંબોલી મલીથને સામા આવ્યા ॥
 ગ્વાલીયરથી કોસ ત્રણ એક સ્થલ છે સાર ॥
 રાયસંગ કછુઓ ગઢ ઉપર રાજ તેહ ॥
 કેણે કહ્યું ગોકુલપતી ઉરે આગલ જાય ॥
 પધરાવાને ચાલ્યો મન ભાવ અનુપ ॥
 ચરણે તે નામી શીષ કરી વિનંતી બહુપેર ॥
 માહારી બંધ કરી ચાલ્યા મુહને એમ કીધું ॥
 દીન વચન સહુ સુણી એહના ભાવ વિચાર્યા ॥
 વીધી વીધી અનેક માન મંદીર દેખાડ્યું ॥
 મનોરથસું પ્રભુજીને પાસે બેઠા આવી ॥
 પોતાના પરંજક ત્યાંહાં બેસાડયા નાથ ॥
 ભુષણ વસ્ત્ર અનેક લેટ બહુ વિધીની કીધી ॥
 રાજ પધારો એહ વચન હું કહીપેરે ભાખું ॥
 વિજય કરી પ્રભુ ત્યાંહાંથી આવ્યા ડેરા માંહાં ॥
 ભકત સહુ આવીને વીનતી કીધી ॥
 પત્ર લખ્યું શ્રીહસ્તે મનમાંહાં કુલ અપાર ॥
 સેવક તે તેડાવીને તેહને સોખ્યું હાથ ॥
 વલતા ચરણે શીષ નમાવી ચાલ્યો તેહ ॥
 વિપ્રમોગ વ્હાલાનો જોને શાણુ નહીં ચેન ॥
 પરસ્પર કરે વાત આજ મહારા ભુજ ફરકે ॥
 મંદીર મંગલ સહુ વિહંગમ બોલે આવી ॥
 સુકન હોએ વિધી વીધીના મલી સહુ વિચારે ॥

ભાગ્યવાન છે તેહ જો તે સમય સાંભલનાર ૪૫
 સુંદર પાન સમારી લેટ પ્રભુને આગલ લાવ્યા ૪૬
 ત્યાં જઈ ડેરો કરી ઉતર્યા પ્રાણ આધાર ૪૭
 પ્રભુ પધાર્યા કાજ એહોનો છે અતિ સ્નેહ ૪૮
 તે સાંભલી ખેદ પામ્યો ને મનમાંહાં વ્હાકુલ થાય ૪૯
 આતુર થઈને આવ્યો જોયા ગોકુલભુપ ૫૦
 કૃપા કરી પાથોધારો માહારે ઘેર ૫૧
 રાજ જયાંહાં પધાર્યા તેહનું કારજ સીધું ૫૨
 કૃપા કરી ગઢ ઉપર પોતે ત્યાંહાં પધાર્યા ૫૩
 સ્ત્રીજન સહુ સમાજ તેને નામ પમાડ્યું ૫૪
 સ્ત્રીજનના નામ કહયા પ્રભુને સમુજવી ૫૫
 વિનંતી બહુ પ્રકારે કરી કહ્યું જોડી હાથ ૫૬
 પ્રભુ અતિ થયા પ્રસન્ન કૃપા કરી માની લીધી ૫૭
 તમો આંહાં કાંઈ લ્યો નહીં તો હું કેમ કરી રાખું ૫૮
 એકાદશી કરીને પારણ કીધું ત્યાંહાં ૫૯
 શ્રી ગોકુલ જઈ વધાઈ નીકે આજ્ઞા દીધી ૬૦
 આતુર ભકતને હેત વેગ પકથો તેહીવાર ૬૧
 જઈ કહેજે ત્યાંહાં તું વેગે પધારે નાથ ૬૨
 અંતરંગ છે તેહને જણાવ્યું એહ ૬૩
 સહેજ મોદ અતિ પ્રગટ વામ અંગ ફરકે નથન ૬૪
 કુલ અંગ ન સમાયે કંચુકીના બંધ તરકે ૬૫
 દશોદીશા ઉદ્યોત જયોતિ અતિ હોએ સુભાવી ૬૬
 એક કહે એમ હોએ થકે તો નાથ પધારે ૬૭

એહ વચન સુણી વિવસ યથા પુલકીત સહુ અંગ ॥
 એહ વચન શીખ ધરી સખીને ચરણે લાગે ॥
 એહવા તર્ક વિચાર કરે સખીજન સુખદાઈ ॥
 વિકસ્યા મન આનંદ પરસ્પર ભીડે બાય ॥
 વહુજીને અતિ ફલ મોદ મનમાંહાં ન સમાય ॥
 શોભાજી કમલાજી લારીકા શ્રી ગોપાલ ॥
 વજડાવ્યા વાજીત્ર નગારાની અતિ ઠોર ॥
 આપે ભુષણ વસ્ત્ર વધાઈ વિવિધ પ્રકાર ॥
 ઘેરે ઘેર હોએ વધાઈ વધાઈ બોલે ॥
 ભકત મનોરથ કોટી કરે મનમાંહાં જે કાજ ॥
 પુર્ષા ચોક સાધીઆ તોરણ બાંધ્યા બાર ॥
 દવજ પતાકા ભવન ભવન બાંધ્યા બહુઅ ॥
 એક અતિ પ્રમુદિત બહુપેરે કરે શ્રીંગાર ॥
 ભીતર ભોગ સામગ્રી બહુ વીધી કીધી તેહ ॥
 શ્રીનાથજી અતિ ફલ્યા જેવા મન અભિરામ ॥
 શ્રીગોકુલ ફલ ન માએ જે છે રમણ અનુષ ॥
 જમુનાજી પ્રફુલ્લીત ઘઈ વહે અતિ લહેરી તરંગ ॥
 સારસ હંસ ચક્રોર મોર અતિ ફૂળે ફલ ॥
 ગુલ્મ લતા દ્રુમ વેલી નવ પલ્લવ યથા તેહ ॥
 વનચી હીસાર બકરી ત્યાં આવ્યા ગોવિંદ ॥
 ઠામઠામ મહામોદ ને મંગલ જેવો નર ને નાર ॥
 ઉત્સવ તણો મનોરથ મનમાંહાં કર્યો અભિલાખ ॥
 પહેરામણી બહુ વીધીની ભુષણ વસ્ત્ર અમોલ ॥

હરખસું જલ નથણ ભર્ષા મનમાંહાં રંગ ૬૮
 મીસરીએ મુખ ભરી પ્રભુસું એહજ માગે ૬૯
 એહવામાં સાંભલ્યું મંદીરે આવી વધાઈ ૭૦
 આચર્ય ને મોદ અતિ ત્યાં સહુ આવ્યો સાથ ૭૧
 તેહનું રૂપ અનુપ વચને કરી કેમ કહેવાય ૭૨
 સજન કુટુંબ સહુ હરખીયા રાજજી છે અતિ બાલ ૭૩
 ધોષ ધોષ નિર્ધોષ એહ સુણી ચહુંઓર ૭૪
 નામ કર્યાંહાં લગી કહીએ તેહ તણો નહીં પાર ૭૫
 જ્યાંહાં ત્યાંહાં હોએ વધાઈ નહીં કો એ સુખ તોલે ૭૬
 બહુ વીધી ભવન સમાર્ષા કીધા મંગલ સાજ ૭૭
 રોખ્યા કદલી ખંભ બારણે મંડપ સાર ૭૮
 મંગલ કલય સમારી ઘેર ઘેર રાખ્યા સહુ ૭૯
 વિવિધ ભાંતી ભુષણ પહેરે સહુ વજનાર ૮૦
 વહુજી મન ઉછાલા મહોછવ જાણી એહ ૮૧
 ઉર અંતર ન સમારે જેહ છે પુરણ કામ ૮૨
 તે અતિ હરખે હરખીત આવે માહારે ભુપ ૮૩
 જેહના ભાવ ગુઢ અતિ પ્રભુસું અભિનવ રંગ ૮૪
 સુંદર સહુ સુશોભીત તેહને અતિસે ફલ ૮૫
 કુસુમ ફલ્યા બહુપેર અતિ પુલકીત રસ એહ ૮૬
 ઉચ પુછને કરણ ધરી મન પરમાનંદ ૮૭
 બાલક વૃધ તરણ જેવા સહુ નર ને નાર ૮૮
 ભાવ એહો તણા કો લહે મનનું મન છે સાખ ૮૯
 ગાદી તકીઆ નોતન સુંદર નવ પટુકલ ૯૦

આપાપણે મનોરથે સહુ કો સામા જાય ॥
 ચાલ્યા અતિ આતુર થઈ જોવા પ્રાણ આધાર ॥
 ભાગવતદાસે બદ્ધશ્વમાં પધરાવ્યા નાય ॥
 જોઈ શ્રીમુખ ભાવ્યા અતિ સુખ સાગર જોહ ॥
 ચરણે નામું શીષ દુઃખડા લેઈ ઓવાર્થા ॥
 ત્યાંહાંથી આગ્રા રાય રામદાસનો ભાગ ॥
 ભકત સહુ ત્યાંહાં આવ્યા મલ્યો બહુ અસમાજ ॥
 સીધા બહુ સામગ્રી કરી કરી લાવે ત્યાંહાં ॥
 ભોજન કરી પ્રભુજી બેઠા થઈ પ્રસન્ન ॥
 પતડું લેઈ ત્યાંહાં આવી ઉભો પ્રભુને પાસ ॥
 વિનંતી કરી બહુ.....છે મહારાજ ॥
 પ્રાતઃ ત્રણ ઘટિકા માંહાં પુર પ્રવેશ તેવાર ॥
 એહ વચન સુણી ગોકુલ પતી તેહનો કર્યો સત્કાર ॥

ઈતીશ્રી ગુજરાત પ્રસંગનું માંગલ્ય ૧૫ પંદરમું સમાપ્ત

માંગલ્ય ૧૬ મું

વેશાખ સુદીને પ્રતિપદા મુહુરત ઉત્તમ લીધુંજી ॥
 હાથી અતિ ઘણગાર્યો ગોપાલ પ્રસાદ છે નામજી ॥
 ઘોડા કોતલ સોહીએ સહુ આગલ કીધા તેહજી ॥
 દીવી પ્રગટી અતિ ઘણી જોહની જે જથોત અપારજી ॥
 ભકત સહુ સાથે થયા ને કરતા જયજયકારજી ॥
 બંદીજન બહુ જસ ભણે જે કર્યા ખંડ પાખંડજી ॥
 વિજય કરી ત્રીલોકનો કરી ભકત વિસ્તારજી ॥
 અનુપમ ઈસદ મુસકની નિરોધ કરી સહુ સાથજી ॥

રથ તુરંગ સજ્જ કીધા મનમાંહાં મોદ ન માય ૯૧
 કો કેને પડખે નહીં શણું ન લાગે વાર ૯૨
 અતિ ઉછાહે ત્યાંહાં જઈ પહોંચ્યો છે સાય ૯૩
 પુછ્યું કરી કૃપા વચનામૃતે સોચ્યા તેહ ૯૪
 ગોરખા કેરે ઘાટ પ્રભુ વીરયોર પધાર્યા ૯૫
 પ્રથમ સિધ્ધ કરી રાખ્યો તે સ્થલનું અતિ ભાગ ૯૬
 મનમાંહાં મનોરથ ભાગ્ય ફલ્યા છે આજ ૯૭
 મેવા અનેક પ્રકારના શાક પાકશાલ માંહાં ૯૮
 જોશી વજે તેડાવીયો મધુરે કહ્યાં વચન ૯૯
 વિકસીત વદને પુછ્યું પામ્યો સુખની રાસ ૧૦૦
 સદ્ય વિજય કરીએ પ્રભુ કરવા મંગલ કાજ ૧૦૧
 પંચાંગ લગન તારા ભલ જોગ સર્વ છે સાર ૧૦૨
 સાય સર્વ સિધ્ધ હોઉ ચલનો હે એહીવાર ૧૦૩

રાતો રાતમાં થકી પ્રયાણ શ્રીગોકુલ કીધુંજી ૧
 ગાદી મખમલ ચોરાસી ને ઘંટા ચમર સુઠામજી ૨
 રથ સારથીએ સિધ્ધ કરીને પાછલ રાખ્યા એહજી ૩
 વાગો પહેરી સિધ્ધ થયા પ્રભુ નયનસુખે અસવારજી ૪
 શોભા ત્યાં શ્રીમુખ તણી તે નિરખે વારવારજી ૫
 મારગ દ્રઢ કરી ભકતીનો વાદીને દીધા દંડજી ૬
 સ્નેહ દાન કરે તેહને જે સારામાં છે સારજી ૭
 તેહના મન પોતે હરીને પધાર્યા છે નાયજી ૮

અતિ પ્રસન્ન પ્રકૃલ્લીત થઈ મનમાં મોદ ન માથજી ॥
 શ્રી યમુના પુલિન સોહામણું રવિ ઉદય પધાર્થ નાથજી ॥
 સ્વર દુદ્દભી વાળે ઘણા ને અલોકીક ધામે ધામજી ॥
 ચેરીએ સોહીએ સાથીઆ ઉખેલ્યા અગરના ધુપજી ॥
 શીતલ સુગંધસું ત્યાંહાં વહે તે ત્રીવીધ સમીરજી ॥
 નાવ સાથે સમૃદ્ધ કરી બેઠા શ્રી ગોકુલ ભુપજી ॥
 પુલીન સહુ છાહી રહ્યું એ લીલા પ્રગટ પ્રકારજી ॥
 થઈ ઉદ્યોત દશોદીશા સહુ ને કોટીક ભાનુ પ્રકાસજી ॥
 વિપ્ર વેદ ધુની કરે ને અશત દુર્વા હાથજી ॥
 દેહણી લાવી વજવાસીણી આગલ રાખી તેહજી ॥
 વેગ ત્યાંહાં સહુ આવીયા ને મલ્યો સર્વ પરિવારજી ॥
 ત્યાંહાંથી પ્રભુ પધારીયા તે લકતી ચાલ રસાલજી ॥
 ચિતવન રસ સુચન કરે ને મુસકની અતિ સુખ દાનજી ॥
 મંદીર પધાર્યા પ્રેમસું શ્રીનાથજી થયા પ્રસન્નજી ॥
 ત્યાંહાં ઉત્સવ થાએ અભિનવો ને વાળે તાલ મૃદંગજી ॥
 વિપ્ર તે આવ્યા અતિ ઘણા ને બંદી માગદ સુતજી ॥
 ભીતર વહુ બેટી સહુ કરે તે અતિ ઉત્સાહજી ॥
 અંગ અંગ મોદ ભર્થને ચિતવની મુસકની રીઝાજી ॥
 રાઈ લુણ ઓવારણે કરી આરતી વારે તેહજી ॥
 અતિ પ્રસન્ન મન મોદસું બોલે મધુરા વથાગજી ॥
 બેઠક માંહાં પાથોધાર્યા ને ભકત જુએ છે રૂપજી ॥
 આનંદે ઉભા સહુ મલ્યા ભકત તણાં ને વૃંદજી ॥
 કસ્તુરી કેશર ધાગાં ને સોંધા બહુ પ્રકારજી ॥

ભકત સહુ મનોરથ લહે એ રસીક શીરોમણી રાયજી ૮
 શોભા કોટી પ્રગટી ત્યાં તે જુએ છે સહુ સાથજી ૧૦
 પંચશબ્દા સોહામણા ત્યાં ગાળે છે ગોકુલ ગામજી ૧૧
 કદલી ખંભ સોહામણા ત્યાં તોરણ મંગલ રૂપજી ૧૨
 મંગલ ગાએ સહુ મલી શ્રી યમુનાજીને તીરજી ૧૩
 યમુનાજી હરખ્યા ઘણું ધન્ય ભાગ્ય સોહાગ અનુપજી ૧૪
 સહુ કો ને ને કરે ને જ્યાંહાં ત્યાં જયજયકારજી ૧૫
 લીલા ઉપીયોગી નેકો છે તેહની તે પુરી આસજી ૧૬
 અભિષેક કરી બહુ મંત્રસું ને મુકે શ્રી પ્રભુને માથજી ૧૭
 શુકન વદી ત્યાંહાં તેહને માગે તેહ આખું નેહજી ૧૮
 સમાધાન તેહોના કીધા ને થયા થોગ્ય અનુસારજી ૧૯
 બેહુ પાસા જુથ તે ભકતના મધ્ય રાળે નયન વિશાલજી ૨૦
 કૃપા વૃષ્ટિ કરે પ્રેમસું એ સહેજ પ્રભુની બાનજી ૨૧
 મન વાંછિત થયા સહુને કહયાં તે બહુ વચનજી ૨૨
 નૃત્ય કરે નાના વિધીસું સંગીત તણા ને અંગજી ૨૩
 વસ્ત્ર ભુષણ ન્યોછાવરી ને દાન કર્યા અદભુતજી ૨૪
 વહુજી ઉભા ઓટેથી તે નિરખે છે નાહજી ૨૫
 પરસ્પર અતિ હરખાસું ને કાજ ઉભયતા સીધાજી ૨૬
 સહુકો મલી મલીને કેશલ વારતા નેહજી ૨૭
 સુખ અનુભવ સુરતે કરીને રસ ભરી આવ્યા નથણી ૨૮
 અંતર ભાવ હિત તેહસું કરે ચિતવની અતિ અનુપજી ૨૯
 તેલ લગાવી નહાવાને બેઠા શ્રી ગોકુલ ચંદજી ૩૦
 ભકત તણે મનોરથે ત્યાંહાં નાહયા પ્રાણ આધારજી ૩૧

અંગુછો અંગે કરી બેસુ કરસું ભીડી કેશજી ॥
 ધોતી લટકેસું ધરી ઉપરેણો ઝલકે અંગજી ॥
 તે ભાગ્ય વિચારે તેહ તણા જોણે અનુભવ કીધો એહજી ॥
 ઉર સોહે તુલસી ગુંજની માલા મુકતા હેમજી ॥
 ભીતર વેગે પધાર્યા તે ચંચલ સોહે ચાલજી ॥
 અઠ મહાસીધી બારણે આવી ઉભી કર જોડીજી ॥
 ભકત સહુ ઘેરથી પહેરામણી ભુષણ સારજી ॥
 આતુર શ્રીમુખ નીરખવાને ધરે નહીં ધીર લગરજી ॥
 ભાવ તેહના મન ધર્મા જે પુષ્ટ મહા પુષ્ટજી ॥
 ગાદી મુઢે બેઠા વ્હાલો ત્યાંહાં સેવક તત્પર શકતજી ॥
 ભકતી જ્ઞાન પ્રભુતા સહુ ને આનંદ ઉભા જ્યાંહાંજી ॥
 અલોકીક સામગ્રી આણી તે સર્વ કરાણ સામર્થજી ॥
 જશોદાભાઈ વાત્સલ્યે પહેરામણી પ્રભુને કીધીજી ॥
 એક કરે અંબોડો છોડીને કેશ ચેચમાં લીધાજી ॥
 બહુ કટાવનો ચોલણો રાજે અતિ પહેર્યો તેહજી ॥
 પટકો કસબી બાંધતા તેને પાલવ સોહેજી ॥
 કુંડલ જથોતિ તે જગમગે ને દુલરી મુકતા માલજી ॥
 પોંચી રત્ન જડાવની અંગુઠી નંગ અમુલજી ॥
 લેઈ કટોરો કર ધરીને છીરકે કેસર છીંટજી ॥
 પ્રતિબિંબ છે નયનમાં જે સુંદર પ્રભુનું રૂપજી ॥
 સહુ ભકત કરે પહેરામણી તે વાગા અભિનવ રંજજી ॥
 ભેટ કરે મન ભાવતી આભુષણનો નહીં પારજી ॥
 જોઈ જોઈ લે ઓવરાગા ને બોલે જશજશકારજી ॥

મસ્તકે બાંધે પેચસું સોહે અનુપમ વેસજી ૩૨
 તિલક કર્યું કેશર તાણુ તે જોનારા મન રંગજી ૩૩
 ધન્ય ભાગ્ય ગુજરાતના વ્હાલો લોભ્યા તેહને નેહજી ૩૪
 શંખ ચક્ર મુદ્રા ધર્મા ને કરે છે નિત્યના નેમજી ૩૫
 સાહમાં જઈ ઉભા રહ્યાં તેહના છે ભાવ રસાલજી ૩૬
 નવે નિધ ભંડારના સહુ કાજ કરે બહુ કોડજી ૩૭
 લાવ્યા બહુ મન ભાવતા ત્યાં ભીડ તણો નહીં પારજી ૩૮
 ભોજન કરી પાશોધાર્યા વ્હાલોજી તેણી વારજી ૩૯
 કૃપા દ્રષ્ટિ ચર્ણુદિશ કરે હરખ્યા બેઈ સુષ્ટિજી ૪૦
 કૃપા પ્રિય પ્રભુને ધણી ને ઈરછા અતિ અવ્યકતજી ૪૧
 માયા આસુર વિમોહની તે નિકટ રહી છે ત્યાંહાંજી ૪૨
 લીલા અદભુત પ્રગટ કરી છે ભકત તણે જે અર્થજી ૪૩

૪૪

ગ્રીવાની લટકની સાથે લેઈ પેચ તે ફીરતા દીધાજી ૪૫
 બાંધે બંધ તે પ્રેમસું ને એહ મીસે પરસે એહજી ૪૬
 ઉપરેણો શ્રી હસ્તસું તે ઓઢે મનડુ મોહેજી ૪૭
 લોચન અતિ ચંચલ ઘણું ને કેસર તિલક સુભાલજી ૪૮
 બાજુબંધ સોહામણા નહીંકો તોલજી ૪૯
 મુશકની મનોહર મન હરીને માંડી જુએ છે મીટજી ૫૦
 હરખે તે પોતે જોઈ પોતાનું રૂપ અનુપજી ૫૧
 પ્રતિમાણુ છબી નીતન હોએ પહેરે છે જે શ્રી અંગજી ૫૨
 મોતીએ પુરી આરતી તે વારે વારંવારજી ૫૩
 ચાંપાશંકર તેહ સમયે કરે છે અતિ મનુહારજી ૫૪

વ્હાલાને વિનતી કરી સેજે પધારો નાયજી ॥
 આવસ મોડી તેહ સમય ઉઠયા શ્રી ગોકુલ ભુપજી ॥
 આશિષ દે છે સહુ મલી ચીરંજીવો મારો નાયજી ॥
 ઉત્થાપન્ને સેજે બેઠા શ્રીમુખજી બોલ્યા રાજજી ॥
 અનુભવને રસ વ્હાલો થઈ પ્રગટ કરે છે નેહજી ॥
 સેન આરતી કરી વ્હાલો પધારે છે નાયજી દારજી ॥
 સાથે જુથ તે ભકતના તેહના ભાવ અતિ રસાવજી ॥
 શ્રીનાથજી અતી મોદે ભર્ગ મલવાને આતુર યાએજી ॥
 શ્રી ગોવર્ધન હરખ્યા ઘણુ તરૂ પલ્લવ લતા સમેતજી ॥
 ભકત સહુ હરખે ભર્ગ આવી ચરણે નામે શીષજી ॥
 પછે અતિ પ્રસન્નસું નાહીને પધાર્ષ મંદીર માંહાંજી ॥
 સ્નેહ વારતા બહુ કરે તેનું સમજે નહીં કો રૂપજી ॥
 ગુજરાતી કસબી વાગા ને સઘલો સાજજી ॥
 હેત સહિત પહેરાવી ત્યાંહાં શોભાનો નહિ પારજી ॥
 ભીતરીયા પરચારક ને જલધરીયા ત્યાંહાં જેહજી ॥
 કરણા કટાશે જોઈને કર્ષા સમાધાન સત્કારજી ॥
 રાજભોગને સમય ત્યાંહાં સામગ્રી દીઠી ઓછીજી ॥
 વીનતી કરી ભંડારમાં પ્રભુ નથી કસીએ ન્યુનજી ॥
 આજ્ઞા દીધી આજ થકી ઉત્તમ સામગ્રી જેહજી ॥
 પ્રતાપ પ્રભુ તણો હવે કો કરી શકે ઉચ્ચારજી ॥
 ત્યાંહાંથી પ્રભુ પધારીયા ફલ ઘણી શ્રીઅંગજી ॥
 મુસકની રસ સુચન કરે તે ધરે નહીં કો ધીરજી ॥
 મનોરથ તેહના મન તણા તે જાણે વ્હાલો હેજી ॥

આજ તમો પોઢયા નહીં એમ બોલે સઘળો સાયજી ૫૫
 સેજયાએ આવી પહોઢીયા અતિસુંદર રૂપ અનુપજી ૫૬
 નિત્ય લીલા નોતન કરે એ વ્હાલો ને એ સાયજી ૫૭
 તેર માસ પાછે નીકે કરી નિંદ્રા કીધી આજજી ૫૮
 એહ મીસ રસ સુચન કરે છે મારગના જે તેહજી ૫૯
 ચંચલ સિંધ કરી આણ્યો ને સિંધ યથા અસવારજી ૬૦
 અનુભવને આતુર ઘણુ તે રસના લોભ્યા બાલજી ૬૧
 નિકટ પધાર્ષ જાણીને વેગે તે સામા જાયજી ૬૨
 ચરણ પરસ યાસે અમને ને જાણે છે મનમાં હેતજી ૬૩
 નીકે હો એમ વચન કહી નિજ મંદીર પધાર્ષ નાયજી ૬૪
 પરસ્પર હરખ્યા ઘણુને આનંદ પ્રગટયો ત્યાંહાંજી ૬૫
 હારદ્ર સહુ પોતા તણુ તે જાણી ગોકુલ ભુપજી ૬૬
 ભુષણ બહુ પ્રકારના જે નિત્યપ્રતિ આવે કાજજી ૬૭
 સ્નેહ ગુપ્ત અનુભવી લહે તેહ જે છે સુખનું સારજી ૬૮
 પહોરૂઆ ભંડારીને પહેરાવ્યા સહુ તેહજી ૬૯
 હરખે સહુ આશિષ દઈને કરતા જયજયકારજી ૭૦
 ચાંપાશંકરને તેડીને વાત સહુ એ પુછીજી ૭૧
 કારણારાજ સહુ જાણો તેમાં થઈ રહયો છે મુન્યજી ૭૨
 સમય સમય પહોંચાડો સહુ જે જોઈએ અહીં તેહજી ૭૩
 ઉત્તમ સકલ સામગ્રી પઠવું સદા જ્યાં અનિવારજી ૭૪
 વેળંતી કંઠેધરી તે નિરખે છે જે સંગજી ૭૫
 વીરહ વ્યથા વ્યાપી રહી તેથી અતિસે છે ભીરજી ૭૬
 ભોજન કરીને ઉતાવલા આવી બેઠા સેજજી ૭૭

બીડું શ્રીમુખમાં લીધું ને હસીત વદન અતિ દીસેજી ॥
 પ્રગટ કોટી મનમય ત્યાં રસ વસથી કેલી વિવાસજી ॥
 સમાધાન સહુના કીધાં દીધાં બહુ પેરે માનજી ॥
 બે દિવસ ત્યાંહાં રહ્યા સમે સમે નીતન શોભાજી ॥
 શ્રી ગોકુલ વિજય કરવાને બહાવો ઉપર પધાર્થજી ॥
 વિદાય થઈ પાશોધારીયા પ્રભુ તેહનું રૂપ અવ્યકતજી ॥
 ગીરીથી ઉતરતા વિકસીત મુખ સોહે ઝલકતી ચાલજી ॥
 સહુકો ભકત મધ્યે બહાવો નિજમંદીરમાં આવ્યાજી ॥
 મુહુરત સમય ધર્યો તે રાજે મંગલરૂપ અપારજી ॥
 ભકત સહુ સંગે છે તેહને વેગે આજ્ઞા દીધીજી ॥
 સોહે ચિત્ર કુંભ સ્થળ ઉપર મખમલી સાજ અનુપજી ॥
 બાજે ઘંટા શબ્દ મનોહર ફીરતી ધ્રુવર માલજી ॥
 ચાલે ચાલ ગર્વ અતિ સુંદર સહેજ એહનું રૂપજી ॥
 તેહ થકી ઉનમત થયો ગજમત તે મન માંહાંજી ॥
 એણી પેરે રસ વૃષ્ટિ ભકત પર કરી જાણવે પ્રીતજી ॥
 ભકત તણે મન અધિક્ય મનોરથ મોહ તણો નહીં પારજી ॥
 કુટુંબ સહુ છોટા મોટાને પહેરામણી બહુ કીધીજી ॥
 મહાવન મથુરાના કીરતનીઆ તેડાવ્યા છે તેહજી ॥
 પરચારક ને ગ્વાલ પોહોરૂઆ ધોબી નાઉ વારીજી ॥
 અલોકીક સામર્થસું ને અલોકીક મર્થદા રીતજી ॥
 એ લીલા રસ સિંધુનો કો કેમ કરે પ્રકાશજી ॥
 શ્રી ગોકુલભાઈ મનોરથસું ઉછાલા તણો નહીં પારજી ॥
 જમુનાદાસ તેડાવીયા ને આલોચ્યા તેણી વારજી ॥

આતુર એ રસ પાનના તે અતિસે હેયડું હીસેજી ૭૮
 ભાગ્ય તેહોના અતિ ફલ્યા બહાવાજીએ પુરી આસજી ૭૯
 જેહ કો આવ્યા તેહ સમય સહુને દીધા દાનજી ૮૦
 એ લીલા રસ અનુભવી હશે જે રંગ રૂપ રસ લોભ્યાજી ૮૧
 ત્યાં સેવાની આજ્ઞા દીધી જેહ પ્રકાર સ્વતઃ વિચાર્યજી ૮૨
 જે જેને સહુ ઉનમત થકા કરે આગલ પાછળ ભકતજી ૮૩
 તલેટીએ ઉભા ઉત્સાહે નીરખે બાલ રસાલજી ૮૪
 વાગો વેગે સમારી ખવાસ તે આગલ લાવ્યાજી ૮૫
 વાહન રથ ઘોડા હસ્તી સહુ સાજ કરી રાખ્યા દ્વારજી ૮૬
 પોતે મન ઈચ્છા કરીને ગજે અસવારી કીધીજી ૮૭
 સોહે ચોરાસી ચમર સુંગર તણુ જે રૂપજી ૮૮
 અંકુશ ગ્રહી કરમાંહાં બહાવે નિરંકુશ જુએ બાલજી ૮૯
 ગુણનીધી બહાવે સેન અંગુઠે કરી ચલવ્યો તેહજી ૯૦
 કામ દલાણ દલમલાણ માનત્રીય બેઠા રસવસ ત્યાંહાંજી ૯૧
 લીલા અનેક પ્રકાર તણી સુખ પ્રગટ થયું રસ રીતેજી ૯૨
 શ્રી ગોકુલ પધાર્થ બહાવો જીવન પ્રાણ આધાર ૯૩
 ૯૪
 ભુષણ ને બંધાલક ધરના જોશી આશ્રાગત તેહજી ૯૫
 પહેરામણી સહુકોને આપી હરખ્યા નર ને નારી ૯૬
 અનીરવત્સની લીલા કરે ને દિનદિન અધીક પ્રીતજી ૯૭
 અતિ અગાધ અપરમીત પરમીત નહીં પ્રભુની પદરજ આસજી ૯૮
 મનોરથ કીધો મન ધરી જસ થાએ પ્રગટ વીસ્તારજી ૯૯
 તેહ વચન માથે ધરીયને ઉધમ કીધો સારજી ૧૦૦

કૃપાપાત્ર એ રસ તણા ને ભકત તણી રૂચી જાણીજી ॥
કમ શ્રીમુખના વચનામૃત જમનાદાસે કીધોજી ॥
એ ગ્રંથ થયો ઇચ્છા થકી પ્રભુએ ઉપજાવ્યો ભાવજી ॥
એ રસને જે કો ભગવદી સાંભલશે નર ને નારજી ॥
અભિલાષ મનોરથ વીધી વીધીના સ્વરૂપ સંબંધી જેહજી ॥
પાઠ “રસીક રસ ગ્રંથ”નો જે કરસે લેઈ નામજી ॥
અંતરાય પરીતાપ ને મન ખેદ ને પચ્ચાતાપજી ॥
સાંભલસે સંભલાવસે મન ધરસે એહ વિચારજી ॥
એણે પ્રકારે એણીપેરે એમ પરમ માંગલ્ય પ્રવેશજી ॥
જેહને રૂચી ઉપજે ઘણી આ ગ્રંથને જો જો તેહજી ॥
ભાગ્યવતી ગુજરાતે પધારીને સેવા માની લીધીજી ॥
અનેક ભકત ગુજરાત તણા એના ભાગ્ય વિસ્તાર તે કીધાજી ॥
આ લીલા બીજે તરંગે અને સોલ માંગલ્યે કરી એહજી ॥
હવે આગલ રસનીધી મહાનાથક ગોકુલ પધારીને જેહજી ॥
મહેદ ભકત ચરણ રેણુની અમને છે એ આસજી ॥

ઈતીશ્રી “ગુજરાત પ્રસંગ” નું માંગલ્ય-૧૬-સોલમું સમાપ્ત.

“ગુજરાત પ્રસંગ” સંપન્ન થયો.

લીલા ગોપ્ય પ્રગટ કરવાની પ્રભુએ ઇચ્છા આણીજી ૧૦૧
ભકત તણી પદરજ પ્રતાપથી તેહનો સંમત લીધોજી ૧૦૨
પ્રભુ રૂચી માની બહુ ભકતને જાણાવ્યો અતિ અનુભાવજી ૧૦૩
રસાવેશ થઈ અનુભવશે જે સાર તણું છે સારજી ૧૦૪
સાંભલસે જેકો રૂચી કરી તેહના પુરણ થાશે તેહજી ૧૦૫
સ્નેહ દાન હશે તેહને થાસે પુરણ કામજી ૧૦૬
ચિંતા સંકટ ભાંગસે જે કરસે એહનો જાપજી ૧૦૭
તેહ લીલા ઉપયોગી થાસે ને માર્ગ ફલ અધીકારજી ૧૦૮
રસનીધી નાગર મહાનાથક સુંદર પરમ સુદેશજી ૧૦૯
વૈશ્નવ સહુને વિનવું મારી પ્રાર્થના એહજી ૧૧૦
પુરણ રસાવેશથી રસભર ભીના લીલા રસમઈ કીધીજી ૧૧૧
યોગ્યતા અનુભવ રસે સહુ ભકતના કાજ અપરમીત સીધાજી ૧૧૨
કલી ચૌદસો એકાવન એ કહી અતિ ઉલટ ભરી તેહજી ૧૧૩
આગલને ત્રીજે તરંગે કરી કહીશ લીલા તેહજી ૧૧૪
ગોપાલદાસ કરે વિનંતી નાગર ગોકુલદાસજી ૧૧૫

સંપાદકીય

સુજ્ઞતિના આરંભ પછી થોડા સમયે વાયકોની માગણીથી વૃત્ત, ઉત્સવ તથા શુભ દિવસો દર્શાવતી કોલમ શરૂ કરી ને છેક સુધી ચાલુ હતી. આ કોલમ શ્રીગુંસાંઈજીએ શરૂ કરેલી ટીપ્પણી અનુસાર પ્રકાશિત થતી હતી જેમાં બે તિથી હોય તો ઉત્સવ પહેલી તિથીનો ઉજવવો તેવો નિર્ણય શ્રીગુંસાંઈજીએ કર્યો હતો અને જ્યંતિ ઉત્સવની એકાદશીની બે તિથી હોય તો જ્યંતિ ઉત્સવ પહેલી એકાદશીના તથા વૃત્ત બીજી એકાદશીના કરતું તેવો નિર્ણય પણ શ્રીગુંસાંઈજીએ કર્યો હતો. આપણે જન્માષ્ટમી જ્યંતિ ઉત્સવ તરીકે નથી મનાવતા પરંતુ વૃત્ત મનાવીએ છીએ તેથી જન્માષ્ટમી બીજી તિથીના ઉજવીએ છીએ (વૃત્ત કરીએ છીએ). કાઠીયાવાડ તો સુજ્ઞતિને અનુસરી વૃત્ત ઉત્સવ મનાવે છે. પરંતુ મુંબઈ વાસીઓ સુજ્ઞતિથી વિરુદ્ધ બે તિથી હોય ત્યારે બીજી તિથીનો ઉત્સવ મનાવતા હતા પરંતુ આ વર્ષે પઠવાણી ઉત્સવની બે તિથી હતી ત્યારે મુંબઈ વાસીઓ પોતાના સિદ્ધાંતને વફાદાર ન રહેતા પહેલી છઠ્ઠનો પઠવાણી ઉત્સવ મનાવ્યો તેવા સમાચાર મળ્યા છે. ૨૦૫૯માં માગશર સુદ ૭ ની બે તિથી છે. શ્રીગુંસાંઈજીના આદેશ મુજબ સુજ્ઞતિ પહેલી સપ્તમીનો મહાઉત્સવ છે તેમ દર્શાવે છે. મુંબઈ અને ભરૂચ સમાજને જેમ મનાવવો હોય તેમ મનાવે. મને એમ છે કે આ બન્ને ગામ પણ પહેલી સપ્તમીનો મહાઉત્સવ ઉજવશે કારણકે તે સિવાય તેમની પાસે બીજો કોઈ વિકલ્પ નથી. હવે પછી સુજ્ઞતિજ બંધ થયું છે એટલે આ કોલમ પ્રકાશિત ન થાય તે સમજ્ય તેવી વાત છે. એટલે ભવિષ્યમાં આ બન્ને સમાજ પણ ૨૦૫૯નો મહાઉત્સવ જો સિદ્ધાંતે મનાવે તે સિદ્ધાંતનેજ વફાદાર રહે તો સારું કહેવાય બાકી મુઝફ્ફરી બેઠક વગરના લોટાની જેમ એક ઉત્સવ આમ અને એક ઉત્સવ તેમ મનાવે તેમાં તેમનું અને સમાજનું પણ હિત નથી.

જયપુર સમાજ કયા કારણથી પાટણની ટીપ્પણી માન્ય કરે છે તેનો ખ્યાલ નથી. આ વર્ષેજ પાટણની ટીપ્પણીમાં શ્રીઆચાર્યજીનો ઉત્સવ મંગળવારે દર્શાવ્યો છે. જયારે શ્રીનાથજીની ટીપ્પણીમાં મંગળવારે દશમીની વૃધ્ધી તિથી અને બુધવારે શ્રીઆચાર્યજીનો ઉત્સવ દર્શાવ્યો છે. સંપૂર્ણ પુષ્ટીમાર્ગ સમાજે શ્રીનાથજીની ટીપ્પણી મુજબ બુધવારે શ્રીઆચાર્યજીનો ઉત્સવ મનાવ્યો હતો. હમાણાં કાઠીયાવાડમાં ઉત્સવ ઉજવવો તેની કંકોત્રીમાં પાટણની ટીપ્પણી મુજબ મંગળવારે શ્રીઆચાર્યજીનો ઉત્સવ દર્શાવ્યો છે પરંતુ શ્રીબેઠકજીના માલીક ગૌ. સ્વા. શ્રી પ્રાણવલ્લભજી બાવાશ્રીએ બુધવારે ઉત્સવ મનાવ્યો હતો. આમ આપણા સમાજે પણ પાટણની ટીપ્પણીને અમાન્ય કરી છે છતાં પણ જયપુર સમાજ શા માટે પાટણની ટીપ્પણીને અનુસરે છે તે સમજાતું નથી.

આચાર્યજીના સમયમાં ટીપ્પણીની પ્રથા નહોતી. એક વખત ઉજળેનના કુખજ ભટ્ટજીએ પોતાના સેવ્ય સ્વરૂપને મહા સુદ ૪ના વસંત પંચમી સમજીને ખેલાવ્યા હતા. બેઠે ખેલાવ્યા હતા તો ઉજળેનમાં પરંતુ ખેલની છીંટ અહીં શ્રીજીદ્વારમાં શ્રીનાથજીના વાગામાં લાગી હતી તે જોઈ શ્રીગુંસાંઈજીએ શ્રીનાથજીને પુછ્યું કે “બાબા આ શું?” શ્રીનાથજીએ કહ્યું કે મને આજે ભુલથી કુખજભટ્ટે ખેલાવ્યા છે તેથી વાગો રંગવાળો છે. શ્રીનાથજીનો જવાબ સાંભળી ગુંસાંઈજીએ વિચાર્યું કે વૈભવોને અગાઉથી ઉત્સવની જાણ કરવી જરૂરી છે કારણકે તેમ ન થાય તો ઠાકોરજીને પરિશ્રમ પડે. બસ ! ત્યારથી શ્રીગુંસાંઈજીએ વૈભવોને વૃત્ત તથા ઉત્સવની શ્રીજીદ્વારથી ખગોળશાસ્ત્રીના જાણકારની સેવા લઈ

